

KATOLIČKI LIST

ZVONIK

GODINA: VI

BROJ: 6 (56)

Subotica, lipanj (juni) 1999.

Cijena: 10,00 N. din.

K
L
A
N
J
A
M

T
I
S
E

S
M
J
E
R
N
O

Rafael, Disputa o Sakramentu (detalj)

OTAC MOJ DAJE VAM KRUH S NEBA...

Kasno je. Bambarderi ove noći nemilosrdno paraju divno, mješevim svjetlom obasjano nebo. Zvuk aviona neda mi da se saberem i počnem pisati ovaj uvodnik... Rado bih s prorokom Ilijom (a vjerujem i s mnogima od vas) jadikovao: "Već mi je svega dosta, Gospodine!" (1 Kr 19,4). A onda mi Božja riječ stane navirati pred oči i u srce. Nikada Bog nije ostavio svoje izabrane. Uvijek im je davao HRANU, uz pomoć koje su izdržali sve nevolje i stizali k svom cilju. Sjetimo se Melkisedeka koji pred Abrahama iznese čudesan kruh (Post 14,18), MANE s neba kojom Jahve nahrani narod svoj u četrdesetgodišnjem hodu pustinjom...

A kad je proroku Iliji "bilo svega dosta" i kad "zaželje umrijeti", Bog ga čudesno hrani u pustinji. "Okrijepljen tom hranom, išao je četrdeset dana i četrdeset noći sve do Božje gore Horeba" gdje je susreo Boga u "blagom lahoru" (usp. 1 Kr 19). Nakon tog susreta vratio se svom narodu i nastavio svoju proročku službu.

I tako, kroz cijelu povijest spasenja Bog "hrani" narod da izdrži sve nevolje...

No, sve to ipak bijaše "propadljiva" hrana. Isus je to jasno rekao svojim učenicima kad im se predstavio kao KRUH ŽIVOTA: "Očevi vaši jedoše manu i pomriješe" (Iv 6,49); SAD Bog ne samo da DAJE kruha da bismo izdržali na "putu", nego i POSTAJE kruhom za ŽIVOT SVIJETA. Isus svjedoči: "Otac moj daje vam kruh s neba, kruh istinski; jer kruh je Božji Onaj koji silazi s neba i daje život svijetu; (Iv 6,32-33); "ja sam kruh živi koji je s neba sišao. Tko bude jeo od ovoga kruha, živjet će uvijek" (Iv 6,51).

Ima već puno onih koji su u našoj, ratom zahvaćenoj, zemlji željni kruha svagdašnjega. Ima onih kojima su fizičke i psihičke, a mnogima i duhovne, sile pri kraju. Treba im hrane. Treba im snage, ohrabrenja, utjehe... Tko će im dati? Svi koji imaju kruha, tjelesnu hranu, dužni su dati onima koji gladuju. I u psihičkim tjeskobama i tegobama možemo i moramo pomoći jedni drugima. To znači ono Pavlovo: "plakati sa zaplakanima" (Rim 12,15). Za duhovnu, pak, hranu ne moramo se starati. Ta svaki dan, u svakoj svetoj misi, Isus ponavlja: "Uzmite i jedite...".

Na početku ovoga mjeseca proslavili smo Tijelovo (Brašančevo; Svetkovinu Presvetog Tijela i Krvi Isusove), vrijeme je tijelovskih procesija i Prvih pričesti. Eto prilike da dublje razmišljamo o "KRUHU S NEBA" koji nam OTAC daje u Isusu Kristu. Treba nam ISUS - KRUH ŽIVI da izdržimo ove ratne strahote, da izdržimo sve ono što nas još čeka, da ne posumnjamo u Božje milosrđe. Bog nas, naime, raznim nevoljama ponižava i iskušava da bi doznao što nam je u srcu: hoćemo li držati zapovijedi njegove ili nećemo (usp. Pnz 8,2).

Treba nam KRUH S NEBA da bismo u vječnosti živjeli sretno, kad smo već ovdje na zemlji u mnogome prikraćeni... Hvala Ocu za taj čudesni kruh.

Nažalost, ne možemo puno utjecati na razvoj događanja u našoj zemlji (osim molitvom i žrtvom), ali možemo izravno utjecati na razvoj svog života i možemo izravno utjecati na svoju vječnost. Možemo blagovati, jesti KRUH ŽIVI da bismo ŽIVJELI UVIJEKE. Živjeti, pak, istinski živjeti, znači biti sretan.

Pričešćujmo se, čistim srcem često, i naći ćemo spokoja dušama svojim. I imat ćemo snage izdržati do kraja, do vječnosti...

Ovaj broj ZVONIKA pomoći će Vam puno u traženju duševnog mira i ako ga budete pažljivo čitali, bit će vam izvorom snage u ovim teškim danima. Volio bih da doista to iskusite.

Gladan mira, kao i vi, srdačno vas pozdravljam i želim vam PRAVI MIR!

Srdačno, vaš urednik

NESEBIČNOST

Maja je bila jedino dijete vrlo imućnih poslovnih ljudi. U njihovoj kući uvijek je svega bilo u izobilju. I Maja je uvijek dobijala najljepše: "moderne" igračke i odjeću, najskuplje slatkiše... Jedino u čemu je ona oskudijevala bilo je vrijeme i pažnja njenih roditelja. Opsjednuti jurnjavom za poslovnim uspjehom i novcem, otac i majka su svoju desetogodišnju djevojčicu prepustili profesionalnoj brizi nastavnika u školi i televizijskom programu kod kuće. Stoga su bez puno razmišljanja dopustili Maji da s malom susjedom Marijom krene na vjeronauk. Prokomentirali su međusobno: "To je još jedna obaveza, a ne može joj naškoditi. Neka ide."

Vrijeme je brzo prolazilo, a Maja je sve više vremena provodila sa svojom susjedom Marijom, njenom braćom i malenom sestricom. Od bljedunjavog, bolešljivog djeteta pretvorila se, za svoje roditelje takoreći preko noći, u zdravu djevojčicu čije je lice od igre na vjetru i suncu dobilo lijepu, nježnu preplanulost.

Došlo je i vrijeme Prve pričesti. Radost je blistala na licima malih prvopričesnika. Maja je bila u prekrasnoj bijeloj čipkanoj

haljinici, ukrašenoj zlatnim trakicama. Pratili su je posebno unajmljeni fotograf i snimatelj. Do nje je u daleko skromnijoj haljinici, ali ne s manjim oduševljenjem stajala Marija okružena članovima svoje brojne obitelji. Ali ni Maja, ni Marija nisu mogle skriti tračke tuge u svojim djetinjim, iskrenim očima. Maja je bila tužna jer joj otac nije odložio službeni put u inozemstvo jer se takvi putevi uvijek isplate, kako joj je obrazložio. A majka je dežurala u privatnoj ambulanti gdje se rad vikendom jako dobro plaća. Obećala joj je da će s lijepim poklonom stići na večeru. Mariji su roditelji za ovu svečanost obećali kupiti krasne bijele cipele koje su dvije djevojčice već dugo vremena

"mjercale" u izlogu radnje kraj koje su često prolazile. Ali, na žalost, Marijina majka je ostala bez posla nakon stečaja firme u kojoj je radila, a popravak iznenadnog kvara mašine za pranje rublja odnio je, uz skromnu ušteđevinu, i dobar dio plaće njenog oca. Marija je morala na Prvu pričest u starim smeđim cipelicama koje je bezuspješno htjela sakriti povlačeći bijelu haljinu nadole.

Majina majka se doista vratila kući do večeri, ali je Maji umjesto poklona pružila novac, dajući joj na volju da kupi ono što najviše želi. Iduće nedjelje roditelji su povezli Maju do crkve, odlazeći na poslovni ručak u grad. Dok je izlazila iz auta majka ju je upitala čime se počastila za novac koji joj je darovala na dan Prve pričesti. S vedrim i mirnim osmjehom na licu Maja joj je odgovorila: "Poslušala sam te mama, i kupila ono što sam najviše željela." Upruči prstićem na razdraganu Mariju koja joj je dolazila u susret u novim, bijelim cipelicama, dodala je: "Kupila sam poklon drugarici!"

Dok su se djevojčice, veselo čavrljajući, žurile na misu, Majini roditelji su šutke sjedili u autu i zaboravili na važnost poslovnog ručka...

Bernarda

Piše: Andrija Kopilović

06. 06. - 10. NEDJ. KROZ GODINU

Hoš 6,3-6; Rim 4,18-25; Mt 9,9-13

LJUBAV MI JE MILA

Jesu li dostatni tek neki obredni čini da čovjek omili Bogu? To bi bilo i odveć lako. Bog je puno zahtjevniji. On od čovjeka očekuje ljubav, cijelo njegovo biće. Gospodin nas želi izgraditi tako da u svakom trenutku života znamo postaviti stvari na svoje mjesto. To često biva i na način onoga koji oblikuje mlado stablo - rezanjem i zahvatom koji nekada i zaboli. Plod je, međutim, uvijek divan; iz svega se ubire jedino ljubav. Upoznati Boga koji se stvarno o nama brine je samo dio vjerničkog stava. Štovati takvoga Boga je više od same spoznaje, a ljubiti takvoga Boga je život u zajedništvu s njime. U krajnjoj liniji, to je i cilj i očitovanje svake vjere: živjeti u zajedništvu s Bogom. Počeci su takvoga života već ovdje na zemlji očiti u djelima i bogoštovlju, a pred nama je život vječni koji se sav sastoji u zajedništvu s Bogom. Širina Isusova kojom je pozvao carinika Mateja je i tebi i meni ohrabrenje da smo pozvani na taj život ljubavi s Bogom. Treba stoga izaći iz obrednih čina i misliti na nešto više: učiniti obredni čin susretištem života s Bogom.

20. 06. - 12. NEDJ. KROZ GODINU

Jr 20,10-13; Rim 5,12-15; Mt 10,26-33

SUDBINA U BOŽJIM RUKAMA

Tko prihvati biti učenicom Isusovim, prorokom u službi, mora očekivati protivljenje pa čak i progonstvo. On ipak ne može izbjeći zadaći. Mora ostati vjeran Bogu i ljudima kojima je poslan, ali tada i Bog ostaje njemu vjeran. Pred nama je prorok Jeremija u svojoj tjeskobi i progonstvu. On se Bogu "osvećuje" žarkom molitvom i velikim pouzdanjem u njegovo milosrđe i providnost. Ovaj odlomak je svojevrsni odgovor za sva naša malodušja i sve naše padove, a krije se u riječi: "tebi povjerih parnicu svoju". U našim međuljudskim sukobima i padovima i naša je "osveta" - prepustiti Gospodinu svoju parnicu. U časovima malodušja treba se na Boga i njegovu providnost osloniti s takvom sigurnošću koja nam daje snagu. Naime, Bog uvijek vjeran ostaje jer ne može zaniijekati svojega božanstva koje je po naravi vjernost. Tužno je kad kršćani gube glavu kao da nemaju vjere. Vjera se dokazuje upravo u teškim vremenima i progonstvima. Današnje Evanđelje je u cijelosti odgovor na taj stav.

13. 06. - 11. NEDJ. KROZ GODINU

Izl 19,2-6a; Rim 5,6-11; Mt 9,36-10,8

BOŽJE OBEĆANJE NARODU

Po Mojsiju Bog povjerava svom narodu uvjete svoga saveza: vjernost, poslušnost i poštovanje njegove volje. Bude li narod čuvao te zapovijedi, Gospodin će ga i dalje smatrati svojim narodom. Vjernost je vrednota koja je danas okrnjena. Sjetimo se nevjernosti zadane riječi, obećanja pa i zakletvi. A vjernost je temelj uspostavljanja odnosa prema drugome. Ako nema vjernosti, taj odnos je prevara i nesigurnost. Rušenjem autoriteta naša suvremenost je opterećena poslušnošću kao negativnim pojmom. No, zaboravljamo da je poslušnost Božjem autoritetu u stvari ulazak u vlastitu zaštićenost od svega onoga što uništava čovjeka, jer Bog ne može čovjeku željeti ni htjeti drugo nego njegov spas. Temelj spasa je da vjernik poštuje njegovu volju i tada ima snage vršiti njegove zapovijedi. Nije čudo što je napast protiv vjernosti, poslušnosti i poštovanja do te mjere zamračila čovjekove stavove da je teško ostvariti spomenute kreposti. Stoga Evanđelje daje odgovor ovome problemu: obdariti apostole moću borbe protiv zloduha. I mi se pridružimo toj borbi vapajem: oslobodi nas od Zloga.

27. 06. - 13. NEDJ. KROZ GODINU

2 Kr 4,8-11.14-16a; Rim 6,3-4.8-11; Mt 10,37-42

PROROČKO GOSTOPRIMSTVO

Pred nama je prorok Elizej i jedan odlomak iz njegova života koji rasvjetljava vrlo vrijednu socijalnu krepost - gostoljubivost. Gostoljubivost je iskazano štovanje i poštovanje ljudskoj osobi radi nje same. Ne radi se jednostavno o pomoći potrebnome, nego o potrebi pravog cijeniti svakoga čovjeka u njegovu dostojanstvu i svim pravima koja iz te njegove naravi proizlaze. Ne može se ni s kim, a najmanje s prosjakom ili strancem postupati kao da je manje čovjek, nego upravo obratno - iskazati mu počast i pokazati mu koliko cijenimo njegovo ljudsko dostojanstvo. Takav stav među ljudima izgrađuje božanske odnose i Bog nas doživljava kao svoju djecu, tj. braću i sestre. U času kad se ostvari prava gostoljubivost, Bog ne može ostati po strani, nego ulazi u naš život svojim božanskim bogatstvom i čini nas baštinicima njegove plaće. Tako je božanski platio Elizejevoj domaćici a tako plaća i nama kad čašu hladne vode pružimo Isusovim učenicima jer su jedni od malenih.

Iz sadržaja:

- *Crkva i rat u SRJ4*
- *Andrija Kopilović - 30 godina u službi vjernicima6*
- *Neka ljudi osjete da smo s njima11*
- *Otac Pio proglašen blaženim13*
- *Riječ čitatelja: Oplakivanje mosta14*
- *Sveti Medardo16*
- *Što mladi misle o svećenicima, redovnicima, redovnicama, duhovnom zvanju21*
- *Radost Prve pričesti . .23*
- *Mladi za mir25*
- *Krizmanici - zreli kršćani?!26*
- *Upoznajmo Kćeri milosrđa31*
- *Sveta misa ili Euharistija32*

CRKVA I RAT U SRJ

RAT NE MOŽE DONIJETI MIR

Vjerski vođe Francuske za mir na Balkanu

Katolički, pravoslavni, protestantski, islamski i židovski poglavari u Francuskoj zauzeli su se za hitno uspostavljanje mira na Balkanu... Međunarodnu zajednicu pozvali su da promicanjem dijaloga i pravde pomogne jugoslavenskim narodima u postizanju mirnog suživota. Ističu da su njihove nade položene "ne u političare koji ne prezaju pred niti jednim sredstvom u ostvarivanju svojih interesa, već u snagu tamošnjih naroda koji žele izgraditi bolju budućnost". Apel su potpisali predsjednik katoličke Biskupske konferencije lionski nadbiskup **Louis-Marie Bille**, predsjednik Vijeća francuskih pravoslavnih biskupa nadbiskup **Jeremie**, te visoki predstavnici protestanata, muslimana i židova. /IKA/

PRIOPĆENJE SA ZASJEDANJA SVETOGA ARHIJEREJSKOG SABORA SRPSKE PRAVOSLAVNE CRKVE

Sveti Arhijerejski Sabor Srpske Pravoslavne Crkve objavio je 16. svibnja priopćenje za javnost sa zasjedanja održanog od 13. do 15. svibnja u Beogradu, a pod predsjedanjem poglavara SPC-a patrijarha **Pavla**.

"Članovi Sabora radili su s punom svijesti o svojoj pastirskoj odgovornosti u najtežem trenutku naše novije, a vjerojatno i ukupne povijesti, kad je doveden u pitanje ne samo duhovni identitet nego i biološki opstanak srpskog naroda", ističe se na početku priopćenja. Vodstvo SPC-a osuđuje "bjesomučno bombardiranje čitavog teritorija Jugoslavije od strane NATO-pakta", a koje je "izazvalo nečuvena stradanja svih ljudi i naroda koji žive na ovom prostoru, kao i ogromna materijalna razaranja". "Sve je to", ističe se nadalje, "uzrokovalo humanitarnu katastrofu neslućenih razmjera koju je NATO-pakt, prema izjavama njegovih službenih predstavnika, svojim udarom upravo htio spriječiti".

Srpskopravoslavni episkopi stoga pozivaju sve pravoslavne i kršćanske narode, pripadnike drugih velikih svjetskih religija i civilizacija i ljude dobre volje, da se maksimalno zauzmu za neodložni prekid NATO-va bombardiranja. Prestankom napada, smatraju srpski episkopi, steći će se uvjeti za siguran povratak izbjeglica i za njihov život u slobodi i dostojanstvu.

I ovo su žrtve

Foto: Blic

Na zasjedanju je ustanovljen i dobrotvorni fond Srpske Pravoslavne Crkve "Čovekoljublje", koji bi trebao pomoći žrtvama ratnih sukoba. /IKA/

Foto: Blic

TALIJANSKI BISKUPI ZA MIR NA BALKANU

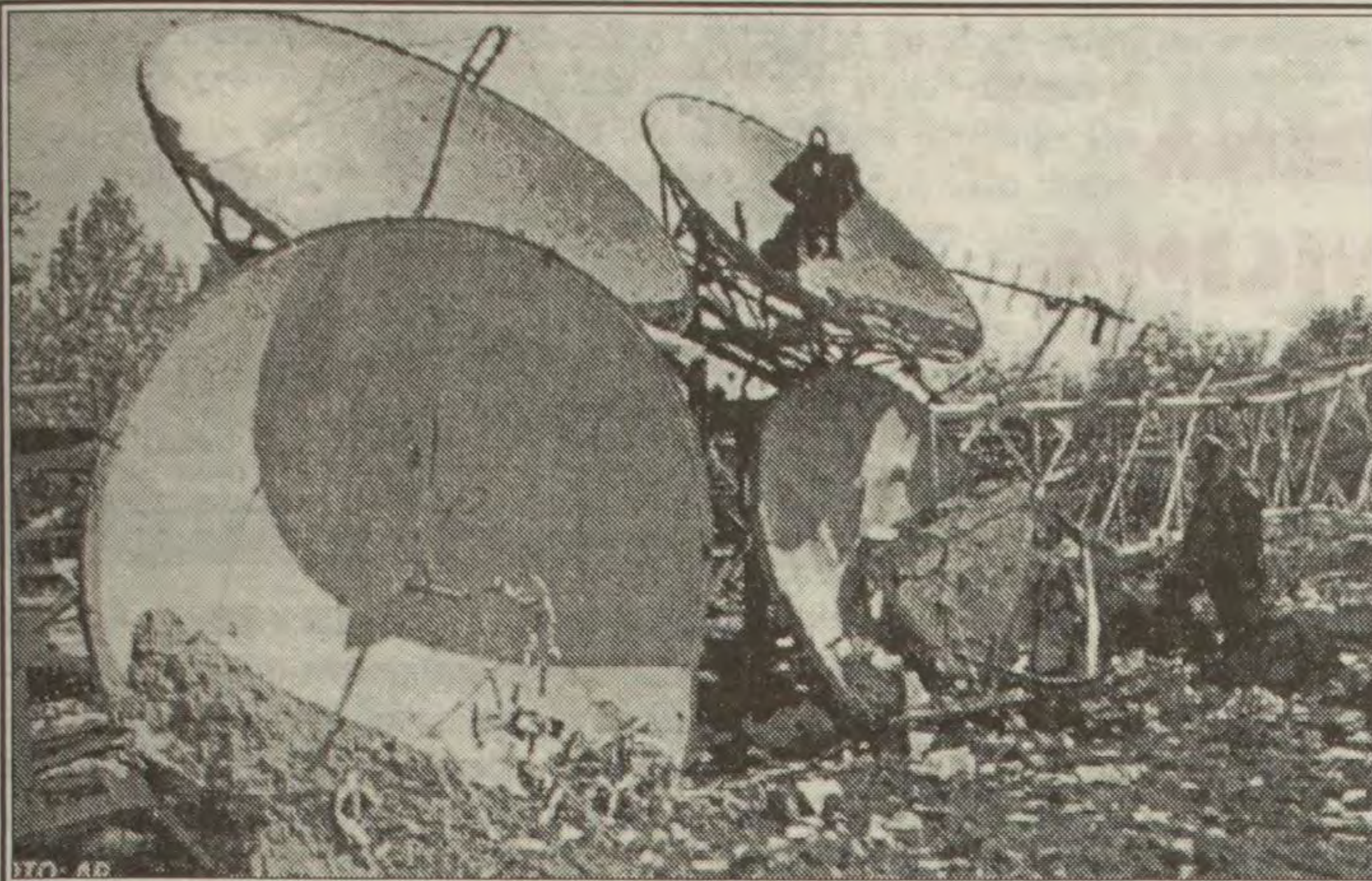
Talijski biskupi okupljeni na 46. plenarnom zasjedanju svoje biskupske konferencije uputili su 21. svibnja poruku javnosti za uspostavu hitnog mira na Balkanu. Pozivajući se na izjave pape **Ivana Pavla II.** i rumunjskog patrijarha **Teoctista**, oni traže obustavu svih ratnih djelatnosti kako bi bilo moguće "živjeti na Balkanu na novi način u poštovanju, bratstvu i suživotu". Treba obustaviti sva etnička nadmetanja i shvatiti da se bombardiranjem povećava mržnja i izazivaju nepredvidive opasnosti. Svim prognanima treba hitno omogućiti povratak. Biskupi pozivaju sve odgovorne da se u tom smjeru zauzmu i svakoga vjernika da se molitvama pridruži tom zauzimanju. /IKA/

Foto: Subotičke novine
Meteorološka stanica na Paliću

NJEMAČKI EVANGELICI ZA MIR NA KOSOVU

Vodstvo Evangeličke Crkve u Njemačkoj uputilo je poruku u povodu blagdana Duhova, u kojoj se traži hitno okončanje sukoba na Kosovu. Tražeći diplomatsko rješenje krize koje bi poštovalo prava svih stanovnika toga područja, u poruci se ističe kako nastavak NATO-vih bombardiranja donosi nove žrtve. Predsjednik Vijeća Evangeličke Crkve u Njemačkoj **Manfred Kock** istaknuo je kako se nada da se unatoč postojećim teškoćama neće prekinuti dijalog zapadnih kršćana s pravoslavnim kršćanima u Jugoslaviji. Treba zaustaviti ratno nasilje i omogućiti povratak svih kosovskih izbjeglica, te započeti s obnovom razrušenih kuća i ostalih građevina, kao i poticati proces pomirenja između dva naroda, stoji u poruci koju je potpisao predsjednik Vijeća **Kock**. /IKA/

Ostali smo bez radio i TV signala
a "paučina" je prekrila "svjetlo"

APOSTOLSKI NUNCIJ I INOZEMNI DIPLOMATI U BEOGRADU OSUDILI GAĐANJE CIVILA, STAMBENIH ZGRADA I INOZEMNIH PREDSTAVNIŠTAVA

Apostolski nuncij u SR Jugoslaviji nadbiskup Santos Abril y Castello izrazio je u ime cijeloga diplomatskog zbora u Beogradu duboku zabrinutost zbog najnovijih NATO-vih bombardiranja koja su donijela velik broj građanskih žrtava, oštećenja stambenih zgrada i diplomatskih predstavništava. Nadbiskup Abril y Castello poziva Sjeveroatlantski savez na "poštivanje integriteta diplomatskih predstavništava i rezidencija", a s druge strane zahtijeva "izbjegavanje napada na civilne ciljeve i gusto naseljene gradske četvrti"... Diplomati su također zabrinuti zbog sve većeg vala nasilja i pogoršanja humanitarne situacije unutar zemlje, te ističu kako se diplomatske aktivnosti u cilju postizanja političkog rješenja krize moraju pojačati.

PATRIJARH BARTHOLOMAIOS: RAT JE DJELO DUŠEVNIH BOLESNIKA

Prvak svjetskog pravoslavlja Bartholomaios I. ponovno je oštro osudio NATO-vo bombardiranje Jugoslavije, ističući da se "jedno, bez sumnje postojeće, zlo ne može rješavati još većim i strašnjim zlom". U tijeku svoga trodnevnog i ujedno prvoga službenog posjeta Grčkoj i tamošnjoj Pravoslavnoj Crkvi, carigradski ekumenski patrijarh u Ateni je 25. svibnja također upozorio da se "isprva humanitarno zalaganje na Kosovu" kroz tjedne svakodnevna bombardiranja izrodilo u "nečovještvo". Vojno djelovanje NATO-a nazvao je "ratnim ludilom". U obraćanju grčkom parlamentu navečer istog dana, patrijarh Bartholomaios opisao je rat kao djelo duševno bolesnih ljudi. "Rat, svaki rat, nije djelo razumnih i odgovornih već duševno poremećenih ljudi", istaknuo je patrijarh, ne spominjući rat u Jugoslaviji. /IKA/

VATIKANSKA DIPLOMACIJA ZA MIR NA KOSOVU

Sveta Stolica ne posustaje u diplomatskoj ofenzivi za mirovno rješenje kosovske krize. U najnovijoj intervenciji predstavnika Svete Stolice pri Organizaciji za europsku sigurnost i suradnju (OESS) nadbiskupa Maria Zenaria kao jedini mogući put ističe se iskreni dijalog uz poštivanje povijesti i zakona. Nadbiskup je također istaknuo da su za jamstvo mirnog suživota na tom području neophodne međunarodne snage. Istodobno je ponovno pozvao sve nacije i humanitarne organizacije na velikodušnu pomoć žrtvama sukoba. /IKA/

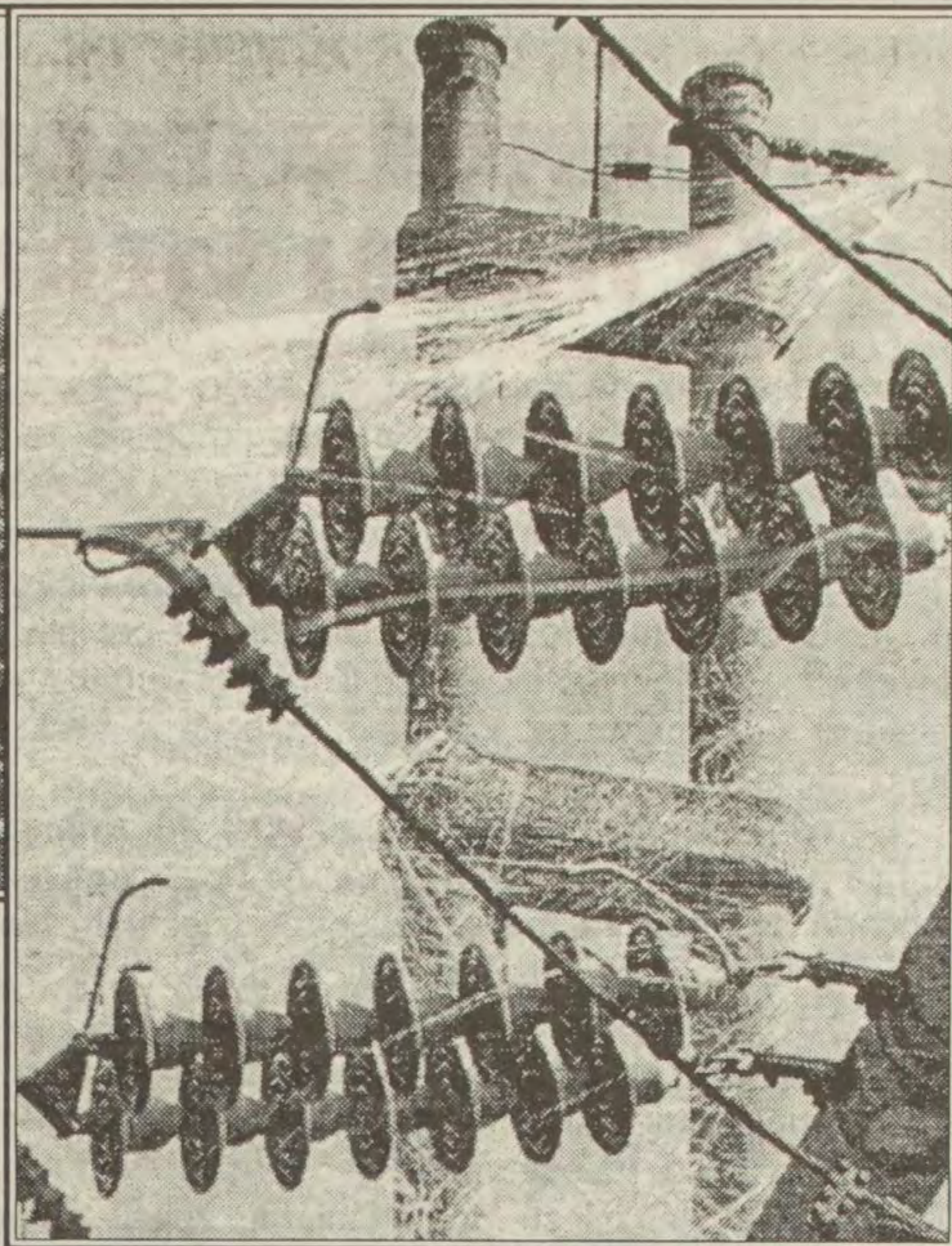

Foto: Blic

PAPA PONOVO POZVAO NA PRESTANAK SUKOBA U JUGOSLAVIJI

Papa Ivan Pavao II. ponovno je pozvao na okončanje nasilja i borbi na Kosovu i u Jugoslaviji. U tijeku svog susreta s članovima Talijanske biskupske konferencije, Papa je "u ime Božje" pozvao sukobljene strane da odlože oružje i da nastave pregovore, kako bi se na Balkanu omogućio novi način života u poštovanju prema svima, te u bratstvu i zajedništvu. /.../

Sveti je Otac prije desetak dana uputio sličan poziv zajedno s rumunjsko-pravoslavnim patrijarhom Teoctistom. /IKA/

APOSTOLSKI NUNCIJ U BEOGRADU SVJEDOK NATO-VO BOMBARDIRANJA

Apostolski nuncij u SR Jugoslaviji nadbiskup Santos Abril y Castello nalazio se 20. svibnja u švicarskome veleposlanstvu koje je oštećeno u NATO napadu na jedno obližnje skladište goriva. Četiri krstareća projektila pogodila su skladište goriva, od posljedica eksplozija na veleposlanstvu su oštećeni prozori i krov ali nije bilo ranjenih. "Došlo je do eksplozije i prozor je bio uništen. Veleposlanstvo nije bilo cilj - tražili su skladište goriva", posvjedočio je nuncij Castello, dodavši da je u tome trenutku skupina diplomata bila suočena sa stvarnošću bombardiranja SR Jugoslavije koje sada već traje osam tjedana. /IKA/

BEOGRAD "MORA POSTATI PRIMJER I UZOR ZA TOLERANCIJU I POŠTIVANJE DRUGOGA"

Srpskopравoslavni patrijarh Pavle molio je u tijeku svečanog bogoslužja u Beogradu na blagdan Uzašašća Gospodnjeg koji su pravoslavni slavili 20. svibnja, za skori dolazak mira, "koji je uvjet za život dostojan čovjeka", upozorivši da "zlo koje je snašlo srpski narod pogađa i ostale narode". Na bogoslužju nakon kojeg je uslijedio ophod više desetaka tisuća vjernika beogradskim središtem, nazočni su bili i katolički nadbiskup Franc Perko i beogradski gradonačelnik Vojislav Mihailović. U svome je govoru beogradski gradonačelnik izjavio da je "došlo vrijeme za mir, jedinstvo i opraštanje" te istaknuo da Beograd kao multinacionalni grad "mora postati primjer i uzor za toleranciju i poštivanje drugoga". /IKA/

TRIDESET GODINA U SLUŽBI VJERNICIMA

U ponedjeljak, na blagdan Marije Majke Crkve, u istoimenoj subotičkoj župi svečano je proslavljeno proštenje, za koje su se vjernici pripremili devetnicom koja se u godini posvećenoj Bogu Ocu odvijala pod motom **Marija, najmilija kći nebeskog Oca**. Tijekom devet dana vjernici su se okupljali na molitvu krunice, sv. misu, prigodnu propovijed i pjevanje Gospinih litanija. U devetnici je sudjelovao svaki dan lijepi broj vjernika, a mnogi su pristupili sakramentu sv. ispovijedi tako da je svaki dan bilo i puno pričesti.

Na sam dan proštenja, u ponedjeljak, 24. svibnja, sv. mise su bile u 7,30 na mađarskom jeziku, na hrvatskom jeziku u 9,30 svečana sv. misa za majke i djecu s posebnim blagoslovom djece, a svečana dvojezična misa proštenja bila je u 18 sati. Misu je u zajedništvu sa subotičkim župnicima i gvardijanom subotičkog franjevačkog samostana o. **Andrijom Matićem**, služio župnik **mr. Andrija Kopilović**. Ovom misom on se spomenuo svog tridesetogodišnjeg pastoralnog djelovanja u ovoj župi, a vjernici su Bogu i njemu željeli zahvaliti za to služenje.

Euharistijsko slavlje

Na misi je pjevao zbor subotičke župe Isusovog Uskrsnuća pod ravnanjem gospođice Nele Skenderović.

Ovoj svečanoj euharistiji bili su nazočni i **Aleksandar Skenderović**, savjetnik u veleposlanstvu R. Hrvatske u Beogradu, **József Kasza**, gradonačelnik Subotice, **Imre Kern**, predsjednik Izvršnog vijeća subotičke općine, **József Miskolci**, zastupnik u Skupštini Vojvodine te **Lazo Vojnić Hajduk**, predsjednik Foruma hrvatskih institucija i organizacija Vojvodine.

Prigodnu propovijed održao je katedralni župnik i biskupski vikar za pastoral **mons. Stjepan Beretić**. On je u svojoj homiliji, osvrćući se na aktualnu situaciju u zemlji i na današnji blagdan, među ostalim rekao: "Proteklih tužnih deset godina, i još tužnija ova dva mjeseca, nije Marija zaboravila svoje Subotice. Ona je po tom vjerna slika Očeva... Otac naš nebeski nije zaboravio Izraelce, dok su ih Egipćani zlostavljali. Uvjeravam vas, dragi moji sugrađani, da nam Marija govori isto što je Bog Jahve Izraelcima poručio: Vidjela sam jade svoga

naroda i čula mu tužbu na tlačitelje njegove. Znane su mi muke njegove.

Znane su Mariji noći naše nespavane. Čuje Marija molitve ustrašenih majki, tužnih djevojaka i zabrinutih očeva. Čuje njihove molitve za mladiće i muževe pod uniformom... Marija, premda uzdignuta u nebesku slavu - majčinskom ljubavlju prati Crkvu na zemlji. Premalo je reći da prati Crkvu; Marija s Crkvom putuje, Marija s Crkvom druguje, Marija s Crkvom slavi i raduje se...

Osvrćući se pak na trideset godina župnikovanja Andrije Kopilovića, rekao je:

"Kad vam je 1969. godine došao na četiri mjeseca mladi svećenik Andrija, imali ste jednu nedjeljnu misu i po jednu svagdanom. Četrnaest godina molio je od nadležnih dopuštenje za gradnju crkve. Koliko i koliko ste molili, koliko je mladih subotičkih katolika, okupljeno oko svoga oduševljenog katehete Kopilovića, bilo uz njega. Jeste li se radovali 1981. godine, kad je stiglo dopuštenje za gradnju crkve? Kad ste se više radovali, tada ili 1982. godine kad vam je crkva dovršena? I tako se Andrijina četiri mjeseca produljila na umalo četiri desetljeća... Malo je ovdje ljudi koji puno pamte. Imate mladu župnu zajednicu. Ipak, vjerujem da ovdje ima još od onih koji se sjećaju Bunarića 1969. godine. U to se vrijeme tamo nije dijelila sveta Pričest. Vaš mladi župnik je svoju prvu svetu misu služio na špediteru. Tako skromni početak: mala kuća - bogomolja, špediter - podnožje oltaru. Tim je čudesniji rast vašega zajedništva. Tko je gradio zajedništvo šandorskih vjernika? Isus - dobri pastir, Gospa bunarička, mladi svećenik Andrija ili ovdasnji katolici?! Niti je Andrija bez Gospe, niti Gospodin Isus bez vas, nego ste svi zajedno već 30 godina okupljeni oko Isusove Majke, oko Isusovoga oltara i oko Isusovoga svećenika. I eto vam vašega zajedništva." Istučući župnikove zasluge da je Bunarić postalo drago i veliko marijansko svetište subotičke biskupije, rekao je: "Bunarić je ostao skroman. Skroman po onoj nastrešnici, ali beskrajno bogat ljubavlju koja zrači iz onoga mnoštva vjernika u predvečerje proštenja, i još bogatiji i privlačniji za najuglednije hodočasnike bunaričke: na Bunariću

su kardinali i nadbiskupi, biskupi i papinski nunciji propovijedali i oduševljeni bili. Nisu oduševljeni Bunarićem, već nepokolebivom i oduševljenom vjerom subotičkog čovjeka. Iza tako lijepog Bunarića stoji jedan svećenik - Andrija Kopilović."

Nije zaboravio propovjednik ni druge slavjenikove vrline. "Malo vam je župnik bivao među vama. Gotovo da nije bilo nijednoga hodočašća kojega Andrija ne bi organizirao. Koliko je puta bio voditelj duhovnih vježbi? Gdje sve nije propovijedao? Nikoga nije odbio, a vas nije ostavio i nije zaboravio. Kamogod bi pokojni biskup na krizmu ili na posvetu crkve pošao, pratio ga je vaš župnik. Ipak vaša sloga i vaša vjera raste i privlači.

Kraljice pozdravljaju svoga župnika i gradonačelnika

Oko ove vaše crkve okupilo se toliko katolika da godišnje imate po 77 krštenja u prosjeku, 22 vjenčanja. I broj svetih pričesti je u porastu. Vi već imate oko 39.000 svetih pričesti godišnje. Da vam župa nije živahna i plodna, ne biste imali dva tako dobra bogoslova, ne biste imali niti jednog sjemeništara, a čujem još se trojica spremaju u sjemenište..."

Na koncu propovijedi upitao je mons. Beretić: "Je li vaš župnik umoran?" Odgovorio je sam: "Koliko mu je godina i koliko je godina među vama, ne bi bilo čudo. Rekao mi je moj kanjiški župnik, mons. Tari: svaki župnik ima 30 prijatelja, 30 neprijatelja i većinu koja ne zna ni kako se zove. Ima i vaš župnik krug prijatelja. Više od 30. Ima i onih koji ga osporavaju, optužuju - bar 30. Jedino što nema to je većina koja ga ne pozna. Upoznali smo ga mnogi. Napadali ga, ružili ga, hvalili i podržavali. I to je život. Tako je nekada davno pjevala Tereza. Život je satkan od tuge i od veselja."

Svoju propovijed je zaključio riječima: "I danas na ovo proštenje recimo hvala Bogu za 30 godina svećeničke nazočnosti vašega župnika Andrije među vama... Vašega župnika vidio sam kako moli, vidio sam ga kako se ispovijeda, čuo sam da s vama po obiteljima moli... Lijepo je kod vas... Zahvalimo Bogu večeras za župnikovih 30 godina. Nastojanja, pokušaja, ostvarenja... Hvala Bogu i Majci Crkve!"

Na izlasku iz crkve župnika su pozdravile prigodnom pjesmom i male kraljice, a slavlju se pridružio i subotički biskup Pénez.

Andrija Kopilović rođen je u Bajmoku, 11. svibnja 1941. godine. Teologiju je studirao na KBF u Zagrebu od 1960 do 1966. godine. Za svećenika je zaređen u subotičkoj katedrali, 8. prosinca 1966., nakon čega se vratio u Zagreb na postdiplomski studij. Svoju svećeničku službu vršio je kao vikar, kratko vrijeme, u Zmajevu. 20. veljače 1969. godine imenovan je upraviteljem župe u kojoj je i sada župnik. Tada je imenovan i biskupskim ceremonijarom (tu službu vrši i danas) te katehetom mladih (u osam je župa držao tada kateheze mladih). Dugo godina je predavao vjeronauk u subotičkoj biskupijskoj klasičnoj gimnaziji "Paulinum". Član je više biskupijskih vijeća. Pročelnik je Katehetskog vijeća Subotičke biskupije, te direktor Studija Subotičke biskupije, prorektor je Teološko-katehetskog Instituta Subotičke biskupije i predsjedavajući Instituta za kulturu, povijest i duhovnost "Ivan Antunović" u Subotici.

Za vrijeme njegovog župnikovanja u ovoj župi sagrađena je nova crkva koja je posvećena 1982. godine i stavljena pod zaštitu Marije Majke Crkve. Nedavno je na Krakovskom sveučilištu postigao stupanj magistra teologije. U bivšoj Jugoslaviji bio je dugogodišnji član Katehetskog vijeća BKJ i dugogodišnji suorganizator Katehetskih ljetnjih škola. I sada je član Liturgijskog vijeća HBK.

Član je Uredničkog vijeća katoličkog lista "Zvonik" u kojem uređuje nekoliko rubrika, a također i u kalendaru godišnjaku "Subotička Danica". S članovima Katehetskog vijeća Subotičke biskupije priredio je osam knjiga katekizama za djecu od prvog do osmog razreda pučke škole.

Na koncu mise župniku su zahvalili i čestitali ovaj lijepi jubilej u ime Pastoralnog vijeća župe i u ime vjernika, Joso Šarčević i Danica Mlinko.

I župnik mr. Andrija Kopilović je zahvalio svojim župljanima na suradnji i zajedništvu, a osobito časnim sestrama Kćeri Milosrđa koje u župi djeluju već 25 godina. On je ujedno najavio da će se i taj, njihov jubilej, ove godine posebno obilježiti u župi.

ANDRIJA KOPILOVIĆ,

župnik u Aleksandrovu

- **Župa je rasla s mojom župničkom službom**
- **od 1500 do 5000 vjernika**

ZVONIK: Što znači biti župnik trideset godina u jednoj župi?

A. KOPILOVIĆ: Teško je sažeti u nekoliko misli tako dugo razdoblje u pastoralu jedne župe u kojoj je župnik ipak prvi čovjek pastorala. Moja je sreća bila u tome što sam došao u zajednicu koja je tada imala oko 1500 vjernika, a sada ih ima oko 5000. Dvije trećine podignutih kuća su mlađe od moga staža u Aleksandrovu. Dakle, povjerena mi župska zajednica stvarno je a i u pastoralno-liturgijskom smislu rasla s mojom župničkom službom. To znači da je velika olakšica bila u tome što sam sve mogao počinati iz početka. Sve što sam poduzeo bilo je novo.

S druge strane, zahvaljujem Bogu što su u župi mahom mlađe obitelji koje su sve što je bilo novo i vrijedno rado prihvaćale. Tako se mogao organizirati vrlo plodan liturgijsko-pastoralni život. U tom smislu je bez problema od prvih početaka do danas tekla katehizacija svih dobi, sakramentalni život, molitveni život... Istini za volju, na katehetskom planu su najveći doprinos dale sestre Kćeri Milosrđa koje već 25 godina djeluju u župi kao katehistice, sakristanke i orguljašice...

- **Hvala Bogu nije mi ponestalo nadahnuća a ni snage**
- **Biti župnikom u Aleksandrovu mi je još uvijek i ponuda i izazov**

ZVONIK: A da li je bilo i poteškoća?

A. KOPILOVIĆ: Ono što je bilo teško u tim okolnostima jest to što nije postojala tradicija pa je za neke vidove pastorala bilo vrlo teško pokrenuti. Tako je na primjer trebalo vremena da se krene s dnevnim pobožnostima. Nije bilo lako uvjeriti vjernike da je crkva i njihov dom a ne samo župnikov. Jednako tako nije lako bilo ni s karitativnom djelatnošću, itd.

Jednom riječju, biti župnik trideset godina u jednom mjestu je teško ako ta župa ne bi bila zajednica i kad župnik ne bi imao nadahnuća i snage raditi uvijek nove stvari i uvijek iznova. Hvala Bogu i mojim župljanima, nije mi nikada ponestalo, bar zasada, ni jednoga ni drugoga, pa mi je biti župnikom i nakon trideset godina u toj župi još uvijek i ponuda i izazov. Ako me ne "potjeraju", ostat ću dok to oni žele. Jasno, posljednja riječ je uvijek biskupova. Drago mi je što sam već kao mladomisnik dobio župu koju sam mogao graditi kako materijalnu zgradu crkve, tako i onu duhovnu - živu zajednicu, koja je postala svjedočka, živa i plodna.

- **Životnost zajednice: sakramentalni i molitveni život; zajedništvo i karitas**

ZVONIK: U čemu se sastoji ta životnost i plodnost?

A. KOPILOVIĆ: Pa, vidite, jedna župa pokazuje znakove života ponajprije na sakramentalnoj razini, zatim na molitvenoj te na razini zajedništva i karitativnoj razini. U Aleksandrovu, što je svima poznato, zajednica doista živi sakramentalnim životom. Ima puno ispovijedi, pričesti, krizmanja, vjenčanja... Kao posebnost, mogu reći, da je kroz trideset godina tek prošle godine prvi puta bilo nešto više sahrana nego krštenja. Svaka molitvena akcija s odraslima, obiteljima, mladima, djecom je uspjela. Sjetimo se samo da je katehistica ove župe s. Nevena pokrenula Križni put djece i mladih na gradskoj kalvariji. Da je s.

Eleonora pokrenula molitvu Zlatne krunice i Križnog puta po obiteljima. Pokrenuo sam i divnu akciju "Duhovsko bdjenje" koje traje 48 sati. Zatim sam potaknuo i dnevno moljenje Krunice, prije sv. mise i još neka klanjanja u toku godine, dnevnu molitvu s časnim sestrama prije mise, molitvenu grupu mladih itd.

Dakle, molitveni život u župi Marije Majke Crkve je vrlo bogat, dinamičan, raznolik a od mene kao župnika zahtijeva krajnju angažiranost, savjesnost, prisutnost i temeljitu pouku od čega nisam nikada bježao. Tako su mi siječanj i korizma do kraja ispunjeni svakodnevnim susretima i molitvom s vjernicima, uz katehezu.

● Mladi su uvijek bili "kičma" župe

ZVONIK: Poznato je da ste puno radili a i danas radite s mladima.

A. KOPILOVIĆ: Kičmu ove župe uvijek su činili mladi. Poznato vam je da sam još 1968. godine imenovan katehetom mladih u cijeloj Subotici. Deset godina sam u osam župa držao redoviti vjeronauk za mlade. Kasnije samo u nekim župama a sada samo u povjerenoj mi župi. Ali nisam nikada to prestao raditi. Tako su generacije mladih, koji su jako zahtjevni, mene uvijek nadahnjivali i prisiljavali na ozbiljnu pripremu i ozbiljan rad, pa tako nisam imao vremena za gluposti. Sada je pokrenuta akcija vjeronauka po salašima, što mahom čini sestra katehistica, ali i ja moram biti spreman uvijek uskočiti i pomoći kad zatreba.

● Moguće je, a koji puta i korisno da ima u župi onih koji osporavaju način rada...

● Katedralu jednako volim kao i šandorsku crkvu

● Sjemeništarci i bogoslovi - najveća radost

ZVONIK: Jeste li zadovoljni sa zajedništvom u župi? Ima i onih koji osporavaju vaš rad?

A. KOPILOVIĆ: Mislim da je posve normalno da župsko zajedništvo nije uvijek onakvo kakvo bi željeli župljani i kako bih želio ja. Moguće je čak, a koji puta i korisno, da ima i onih koji osporavaju način rada. Znam da nekima nije lako jer tako dugi staž župnikovanja ovdje je urodio jednim temeljnim iskustvom da ni u savjesti, ni pred zajednicom od nekih svojih stavova ne mogu odstupiti. To onda, jasno, daje dojam, posve krivi, da sam ili tvrdoglav ili nedovoljno spreman na suradnju. Međutim, mislim da bi stvarno trebalo na toj razini župskog zajedništva više raditi s Pastoralnim vijećem i svim odjelima toga Vijeća. Samim tim bi već bilo više suradnje i zajedničkog rada. Vidite, to kod Bunarića fantastično funkcionira, dok u župi teže. Za mene kao župnika najbolnija točka je kad mi se, koji put, dogodi da najbolje moje namjere budu krivo shvaćene i, još gore, krivo protumačene, što me onda strašno boli i zapravo blokira u radu jer ja stvarno do sada kroz trideset godina nisam nijednu osobu potjerao iz kancelarije i, čini mi se, nijedanput nisam bio grub niti netaktičan s vjernicima.

Međutim, razumijem i župljane da su koji puta nezadovoljni jer iz mogeg angažmana u biskupiji i izvan biskupije jasno vidite da nikad nisam bio samo župnik. Najiskrenije govoreći, od dvije crkve koje životno volim, ja ne mogu reći da li mi je draža katedrala u kojoj sam sve biskupske obrede organizirao, vodio ili mi je draža povjerena mi crkva ili župa koju sam iz temelja dizao i u kojoj sam radio i pastoralno i liturgijski, pa i materijalno.

Karitativna djelatnost je znak životnosti zajednice kao što su i duhovna zvanja. Karitativna djelatnost je u ovim kriznim vremenima krenula i hvala Bogu svoje siromahe pomažemo, ali to je u povojima. Međutim, Bog je učinio veliki dar jer nam je dokazao i pokazao da se sijanje pretvara u rast a dat će Bog i žetvu, jer imamo trenutno dva bogoslova, jednog sjemeništarca i tri kandidata za sjemenište. To mi je najveća radost.

Razgovarao: **Andrija Anišić**

◆ DOGAĐANJA U SUBOTIČKOJ BISKUPIJI ◆

SVJETLO DUHA SVETOGA U MRAČNOJ SUBOTIČKOJ KATEDRALI

U nedjelju, na svetkovinu Duhova, subotički biskup **Ivan Péntzes** podijelio je sakrament svete Potvrde mladima iz osam subotičkih župa i mladima sa Palića. Dva puta su vjernici ispunili u nedjelju svoju katedralu. Naime, u 8 sati bila je svečana sv. misa i podjela sakramenta Potvrde na mađarskom jeziku, a u 10 sati na hrvatskom. Sakrament sv. Potvrde primilo je ukupno 365 mladih.

Slavlja su održana u polumračnoj katedrali jer, zbog u ratu oštećenih elektrana, nije bilo električne energije gotovo u cijelom gradu. No, sve to nije umanjilo slavlje i radost ovogodišnjih krizmanika. Prisutnost Duha bila je snažna, tako da su neki primijetili: "Svjetlo Duha svetoga obasjalo je katedralu".

U svojoj homiliji biskup je poticao krizmanike da ostanu vjerni Kristovom putu ljubavi i nakon primanja ovog sakramenta, a osobito da redovito dolaze nedjeljom na sv. misu i sakramente. On je, također, potaknuo sve krizmanike i sve prisutne vjernike da ustrajno mole za mir u SRJ, stavljajući sve pod zaštitu Kraljice svibnja, Kraljice mira.

U većini subotičkih župa ovogodišnji potvrđenici, njihovi roditelji i kumovi, za ovaj veliki događaj svoga života, pripremili su se prigodnim trodnevnica, a ponegdje i deveticama u čast Duhu Svetomu.

I ove godine su se za Duhove vjernici župa Marije Majke Crkve i sv. Roka pripremili duhovskim bdjenjima koja su trajala 48 odnosno 24 sata. Ova bdjenja održana su pod geslom: "Dođi Duše ljubavi i mira i zaustavi rat u našoj zemlji". /Zv/

DUHOVI U SVETUZAR MILETIĆU

U našoj maloj župi Rođenja Blažene Djevice Marije na Duhove je bilo vrlo svečano. Iako nije bilo struje a i kiša je padala, crkva je bila puna vjernika. Posebno ističem da je bilo puno mladih i djece, što nas je sve posebno obradovalo. Svijeće su osvjetljavale crkvu i davale su joj lijep, uzvišen ton. U svečanoj ulaznoj procesiji sudjelovalo je 50 djece, koji su nosili upaljene crvene svijeće. Na kraju procesije išao je naš župnik **Antal Egedi**, blagoslivljajući vjernike.

Misno slavlje su uveličali mali "horisti" i recitatori. Djeca su pjevala iz srca i bez ozvučenja - cijela crkva se orila od njihovih glasova. Oni su izveli kratki program na hrvatskom i mađarskom jeziku koji su pripremile **Ana Vujević** i **Ela Egedi**.

Ni vrijedne ženske ruke nisu ostale bez učešća u ovom slavlju. **Kiš Terezija** i **Lucia Tošaki** napravile su novu crvenu misnicu za župnika i lijep crveni stolnjak za glavni oltar u crkvi.

Nije zaboravljena ni okolica crkve. Djeca od V. do VIII. razreda vjeronauka su je temeljito počistili a pomagali su i ženama očistiti i urediti unutrašnjost crkve.

Poštovana Redakcijo!

Šaljem vam par novosti iz naše župe, ako možete objavite ih u vašem i našem Listu. Puno sreće i uspjeha u ovim nemirnim vremenima želim vam u svoje ime i u ime mnogih župljana Svetozar Miletića.

Do sljedećeg javljanja, s dužnim poštovanjem, srdačno Vas pozdravlja

Lucia Tošaki

"Prvi dan Dova" u Tavankutu

Na svetkovinu Duha Svetoga ove godine cijeli dan u Tavankutu je slabo kišilo. Takvo vrijeme nije spriječilo mlade "Kraljice" da uljepšaju ovaj naš lijepi blagdan mnogim župljanima. Grupa "Kraljica" iz Gornjeg Tavankuta uljepšala je misno slavlje u svojoj maloj i skromnoj crkvi. Skladno i lijepo pjevanje "Kraljica" razveselilo je mnoga srca. Toga dana, kao i svake druge nedjelje, crkva je bila premala da bi u nju mogli stati svi okupljeni na svetu misu.

Na "velikoj misi" u Donjem Tavankutu bile su dvije grupe "Kraljica". "Kraljicama" iz Donjeg Tavankuta pridružile su se i one iz Gornjeg Tavankuta. Prije početka svete mise mladi tamburaški orkestar sastavljen od župljana tiho je svirao duhovsku pjesmu. Tamburaši su izveli još nekoliko crkvenih pjesama za vrijeme svete mise. Bilo je lijepo čuti skladno sviranje tambura u tavankutskoj crkvi koja je toga dana bila bez struje. "Kraljice" su otpjevale nekoliko pjesama poslije misnog slavlja i kasnije u župnom stanu.

Pod svetom misom krstile su se tri naše male župljanke, koje nismo uopće ni čuli tijekom cijele mise, nego smo ih samo vidjeli u naručju svojih najdražih.

Da bi cjelokupna proslava bila što ljepša, potrudili su se mnogi župljani: od Anđele, Elizabete i Marije, koje su uvijek bavale pjevanje, do teta Marije, Joce, Ivica, Marije, Vesne i drugih, koji su pomogli oko prijevoza, oblačenja i svega ostalog što je trebalo.

U poslijepodnevnim satima upriličeno je jedno malo slavlje prigodom prijema novih članova u srednjoškolsku grupu vjeroučenika. Mladi su sami organizirali cjelokupno slavlje i prigodnu zakusku. Da bi ovo prigodno slavlje bilo što svečanije, potrudili su se tamburaši iz ove grupe vjeroučenika. Oko organiziranja svega ovoga pomoglo je nekoliko mladih iz starije grupe. /I.P./

MIR NAM PODAJ SVOJ GOSPODE

Misa za mir u Baču

U nedjelju, 2. svibnja 1999. godine u našoj maloj župi u Baču osvanulo je sunčano jutro. Te nedjelje župljani su molili za mir na našim prostorima. Kao i obično, misa je počela u 10,30 sati a predvodio ju je naš pater Josip. Na misi je, kao i svake prve nedjelje u mjesecu, pjevao Mali župni zbor. Djeca i omladina su svoje molitve za mir iskazali u Molitvi vjernika koju su sama napisala. Svi smo bili jednaki i složni u molitvi.

Ne mogu ne spomenuti da je na ovaj dan već godinama u našoj župi održavan susret mladih (ove godine je doduše trebao biti, 3. 05.) ali on, zbog ratnog stanja u zemlji, nije održan. Žao nam je što naši prijatelji iz Sombora, Subotice, Odžaka i drugih mjesta nisu mogli doći da se družimo i učvrstimo i produbimo svoju vjeru. Upravo iz tih razloga smo željeli da 2. svibnja bude misa za mir. Molili smo jednodušno da se mir vrati na naše prostore, da se ponovno vrati radost, sreća, smijeh, ljubav; da ponovno živimo u slozi i razumijevanju kao prije.

Mladi bačke župe kad se sve ovo smiri obećavaju nezaboran susret mladih, susret kakav još do sada nije bio. Zato vam u ime svih župljana i u svoje ime želim samo mir, jer nam je to sada najpotrebnije.

Marizela S., Bač

P.s.

Poruka mladima: "Vidimo se na susretu mladih u Baču. Al' još ove godine! To nam je najveća želja!"

Omladina iz bačke župe

SVIBANJSKE POBOŽNOSTI NA BIKOVU

Poslije dužeg vremena svibanjska pobožnost u našoj crkvi okupila je veći broj vjernika, koji su se iz dana u dan okupljali na molitvu za mir i za druge svoje potrebe. Svaki dan su sa sobom donosili cvijeće našoj nebeskoj Majci i stavljali ga pred oltar. Poslije mise to se cvijeće prenosilo kod Gospinog kipa.

Umjesto propovijedi župnik nam je svaki dan čitao "O duhovnom cvijeću" iz Božjega vrta.

Na pobožnost su dolazila djeca i mladi. Oni su zdušno molili krunicu moleći nebesku nam Majku za mir na ovim našim prostorima.

Uvjeren sam da će draga nam Gospa ove molitve, kao i molitve svih molitelja ovoga mjeseca, uslišiti jer je njezina majčina ljubav i dobrota beskrajna kao morska pučina... No, moramo biti strpljivi i svoje trpljenje zbog ovog rata također prikazivati za mir. I mir će sigurno doći. U srce će doći brzo, a vjerujem i u našu zemlju... /Ana Lukač/

PROSLAVA FATIMSKE GOSPE U BAČKOM MONOŠTORU

U župi svetih apostola Petra i Pavla u Bačkom Monoštoru, 13. svibnja, svečano je proslavljen dan Gospe Fatimske. Svečana zavjetna sveta misa bila je u 12.00 sati. Kako je isti dan bio i blagdan Isusova uzašašća na nebo - Spasovo, crkva je bila puna vjernika.

Posebno treba istaći da je bio zavidan broj djece i mladih, što pokazuje duhovni život župljana. Misu i propovijed je imao msgr. **Marko Forgić**, domaći sin, koji sada obavlja dužnost duhovnika u subotičkom sjemeništu. Zavjet Gospi Fatimskoj je učinjen još davne 1944. godine, 13. listopada. Tada je bivši župnik a sada blagopokojni biskup **Matija Zvekanović**, u vihoru rata, obećao da će zajedno sa župljanima, ako selo bude pošteđeno od neposredne opasnosti, svake godine 13. listopada, na dan zadnjeg Gospina ukazanja u Fatimi, imati sv. misu zahvalnicu u 12.00 sati. Za vrijeme župnika **Mihala Zolareka**, 1967. godine, svečano je proslavljena 50. obljetnica Fatimskih ukazanja. Od tada se svake godine 13. svibnja i 13. listopada, za prvog i posljednjeg Gospina ukazanja slavi sveta misa u 12.00 sati. Ovo je već 55. obljetnica ispunjavanja toga zavjeta. Gospa je Monoštorcima isprosila već mnoge milosti a oni joj na ovaj način, i ne samo taj, uzvraćaju svoju ljubav. /M. F./

KRIZMANJE U BAČKOM MONOŠTORU

U **subotu**, 15. svibnja, u Bačkom Monoštoru, preuzvišeni biskup **msgr. dr. Ivan Pénzes** podijelio je grupi od 118 djevojaka i mladića sakrament svete Potvrde u prijepodnevnim satima. Iako je to za Monoštor neuobičajen dan za tako veliko slavlje, crkva je bila prepuna. Za primijetiti je da su u Monoštoru još uvijek, počevši od 1968. godine, vjeronaukom obuhvaćena i romska djeca i mladi. Romi također idu na svetu misu, vjenčavaju se u crkvi i primaju svete sakramente tako da je i ove godine sakrament Duha Svetoga primilo 20-ak djevojaka i mladića. Iako Monoštorcima već neko vrijeme ne sviraju orgulje u crkvi zbog bolesti kantora, cijela je crkva pjevala po već ustaljenom običaju. Kako se u župi još od vremena župnika pokojnog **Ivana Vizentanera** obavlja pobožnost prvih petaka u čast Srcu Isusovu, nije ni čudo da su se svi roditelji krizmanika, osim onih kojima je to nemoguće, ispovijedili i pričestili sa svojom djecom i mnoštvom vjernika. Tako su, Duhom Svetim potaknuti, svjedočili pred svojom djecom pripadnost Katoličkoj Crkvi. Među krizmanicima je dominirala narodna nošnja, koja se, nažalost, u našim krajevima, među našim Hrvatima - Šokcima u svakodnevnom oblačenju još jedino nosi u Bačkom Monoštoru i Bačkom Bregu. /Marko Forgić/

SVIBANJSKA POBOŽNOST U BAČU

- Marijo svibnja Kraljice -

Marijo svibnja Kraljice... svakog dana u mjesecu svibnju u 18,30 sati uz zvuke ove pjesme započinjali smo svibanjske pobožnosti u župi sv. Petra i Pavla apostola u Baču. Na litanijama najredovitiji su bili kako stariji tako i najmlađi vjernici, oni od dvije godine, koji su Gospin oltar uljepšavali kao najmlađi ministranti. Pored ovih preslatkih cvjetića, Gospin oltar uljepšavalo je i raznovrsno cvijeće živih boja koje su svakodnevno donosila djeca i omladina. Uz one naše stalne i redovite molitve našoj dragoj zaštitnici - Gospi, u ovoj pobožnosti smo posebno vapili: KRALJICE MIRA - MOLI ZA NAS!

A kada se završe svibanjske pobožnosti, prijeći ćemo na oltar Srca Isusova, k našem najboljem prijatelju. Nadamo se da će nam se ondje pridružiti još više vjernika, kako mlađih tako i starijih.

Želimo svima MIR!

Marizela, Kristina i Mihael

TRODNEVNICA U ČAST SV. LEOPOLDU

U subotičkoj župi Isusova Uskrsnuća 10. svibnja u 18 sati započela je trodnevnicu u čast sv. Leopolda Bogdana Mandića.

Sv. misu je predvodio i održao prigodnu propovijed preč. **Slavko Večerin**, tajnik biskupije. Drugog dana trodnevnicu gost je bio mons. **Marko Forgić** a na sam blagdan sv. Leopolda sv. misu je predvodio o. **Andrija Matić**, gvardijan subotičkog franjevačkog samostana. On nas je u svojoj propovijedi upoznao sa životom i radom sv. Leopolda i naglasio kako su "mali i sitni" ljudi veliki pred Bogom, što je iz života sv. Leopolda očito.

Ove godine je u trodnevnicu sudjelovao veliki broj štovatelja ovog našeg sveca. Slavlje je uzveličalo i pjevanje župskog zbora. Doista nam je bilo divno. Pjevali smo i molili za mir i slogu među ljudima. Neka i zagovor sv. Leopolda, koji je rodom iz naše zemlje, pomogne da u našoj zemlji što prije prestane rat i dođe toliko željeni mir.

Željka Cvijanov

PIVAJU KO SLAVUJI

Pjevanje crkvenog zbora u župi sv. Lovre u Sonti pravi je ures svakog misnog slavlja. Lijepo ih je čuti u svečanim prigodama, ali i na misama za drage pokojnike. Prvi glas zbora, i ne samo njega, svakako je **Ana Vidaković - Tošina**, koja je nastupila jednom prigodom i na televiziji.

Važno je istaći da članice zbora nastupaju i na mnogim priredbama na različitim kulturnim manifestacijama. Kamera je zabilježila nastup osam žena iz Sontè na tradicionalnim "Ribarskim večerima" u Apatinu.

U narodnoj nošnji obučene, ali kako su neke već u godinama, umjesto šarenog pregača, opasale su bošću - mlađe šarenije, starije malo tamnije. S lijeva na desno na slici su: Eva Trivina, Ana Bradarova, Ana Šeferinova, Kata Đanina, Ana Abelova, Marica Dološova, Eva Đanina i Ljubica Kozonjina.

Joza

O RISU U MALOJ BOSNI

Redovita mjesečna tribina koja sa održava u vjeronaučnoj dvorani, održana 9. svibnja, bila je posvećena risu. Naš gost predavač bio je **Alojzije Stantić**. On je na početku, pozdravljajući sve prisutne, izrazio svoju radost što već drugi put nastupa na ovoj tribini. U svom izlaganju najprije je govorio o povijesti "risa" te o raznim mašinama za vršidbu žita. U drugom dijelu govorio je o vremenskim uvjetima te o važnosti crkvenih zvona u rastjerivanju ledonosnih oblaka. On je svoju priču pratio i slikama najpoznatijih crkvenih zvona kroz povijest. U diskusiji su postavljena mnoga zanimljiva pitanja.

Josip Skenderović

MJESEČNA REKOLEKCIJA SVEĆENIKA BAČKOG DEKANATA

Mjesečna rekolekcija svećenika bačkog dekanata održana je 19. svibnja u župnom uredu Vajska u subotičkoj biskupiji. Unatoč otežanom stanju zbog napada na SRJ te nedostatku goriva, okupili su se svi svećenici, a među njima su bili dekan **Mihal Zolarek** iz Selenče, župnik **Stipan Bošnjak** iz Plavne, župnik **Miroslav Orčić** iz Bača, o. **Josip Špehar** iz Bača, župnik odžačko-apatinski **Jakob Pfeifer** i domaćin župnik u Vajskoj **Josip Kujundžić**. Obnova je započela misnim slavljem posvećenim papi Ivanu Pavlu II, a u povodu njegova 79. rođendana. Susret je nastavljen aktualnim temama i prilikama u kojima žive tamošnji župnici i vjernici. /IKA/

KRIZMANJE U BAJMOKU

U nedjelju, 9. svibnja 1999. godine u crkvi Sv. Petra i Pavla u Bajmoku, nakon tri godine opet je podijeljen sakrament sv. Krizme. Ove godine je bilo oko 90 krizmanika. Vjeroučenike, koji pohađaju vjeronauk na hrvatskom jeziku, poučavala je katehistica **Ivana Lazić**, a vjeroučenike na mađarskom jeziku spremio je kapelan **Károly Vajda**. Svetu misu je predvodio preuzv. g. biskup **dr. Ivan Péntzes**, a s njim su suslavili naš župnik, a ujedno i biskupov tajnik **Slavko Večerin** i naš župski vikar **Károly Vajda**. Sv. misi je prisustvovao i dekan **mons. Bela Stantić**. Na početku sv. mise **Monika Kolar** je pozdravila biskupa na mađarskom a **Olga Rižanji** na hrvatskom i njemačkom jeziku. Sv. misa je bila dvojezična - hrvatski i mađarski, a biskup je propovijedao čak na tri jezika: mađarskom, hrvatskom i njemačkom. Nakon propovijedi, trenutak koji su svi najviše čekali i koji će trajno pamtiti - podjela sv. Krizme.

Olga Rižanji, Bajmok

Palić

**Biskup i svećenici - zajedno
s lokalnom samoupravom**

NEKA LJUDI OSJETE DA SMO S NJIMA

U petak, 14. svibnja u župi Kraljice svijeta na Paliću održana je redovita mjesečna duhovna obnova svećenika tri subotička dekanata.

Susret je započeo molitvom Trećega časa iz Časoslova naroda Božjega, zatim je bila prigoda za sv. ispovijed a potom je biskup **dr. Ivan Péntes** predvodio svetu misu o sv. apostolu Matiji. S njim je euharistiju suslavilo 25 svećenika. U ovoj svetoj misi biskup i svećenici sjetili su se pokojnog subotičkog biskupa **mons. Matije Zvekanovića**, budući da se slavio blagdan njegova nebeskog zaštitnika.

U prigodnoj homiliji biskup je pozvao svećenike da, u teškim prilikama u kojima se nalaze i oni kao i svi vjernici, prednjače u ljubavi. "Nemojmo sada misliti previše na budućnost, što će biti ili kako će se situacija razvijati. Živimo sadašnji trenutak. Neka naši vjernici osjete da zajedno s njima podnosimo teret ovog ratnog stanja. Neka naša osobita dobrota dođe do izražaja u svim našim susretima s ljudima. Dijelimo sa svojim vjernicima njihove strahove i tjeskobu, ali im budimo i navjestitelji kršćanske nade i pobjede dobra", istakao je biskup Péntes.

U drugom dijelu susreta svećenicima se pridružio i subotički gradonačelnik **József Kasza**, predsjednik Izvršnog vijeća subotičke općine **Imre Kern** i **József Miskolczi**, zastupnik u skupštini Vojvodine. Biskup je u ime prisutnih svećenika najprije čestitao gradonačelniku 10. obljetnicu vršenja ove odgovorne službe i zahvalio mu na doista plodnoj suradnji. Uzvratajući pozdrav, g. gradonačelnik je također zahvalio biskupu i svećenicima jer "svih plodova na kojima mi Vi zahvaljujete ne bi bilo da nije bilo Vaše podrške i suradnje", istakao je g. Kasza. On je također zamolio biskupa i svećenike da u teškoj situaciji u kojoj se nalaze građani subotičke općine, pa tako i vjernici, osobito budu osjetljivi na njihove probleme i poteškoće, a posebno za one koji su najugroženiji (zbog rastućeg siromaštva), kao i na one koji su izravno pretrpjeli štetu zbog bombardiranja. Zamolio je također za razumijevanje što Općina neće moći pružiti u cijelosti planiranu pomoć za obnavljanje franjevačkog samostana kao i za gradnju crkve u obližnjem naselju Nosa, kao ni za druge planirane projekte, jer je općinski budžet, zbog rata, prepolovljen. O tom su posebno govorili g. Kern i Miskolczi. U razgovoru je također bilo riječi i o djelovanju nekih sekta na području subotičke općine. Gradonačelnik je na koncu također zamolio da svi pridonosimo da se u "našem gradu sačuva mir i tolerancija". Predstavnici Općine izrazili su želju da sudjeluju u svim većim crkvenim slavljinama, kako bi ljudi vidjeli da u ovim teškim danima radimo zajedno za dobrobit svih ljudi koji žive u našoj općini. Zanimali su se da li je bilo nekih posebnih provokacija ili uznemiravanja svećenika i vjernika i rekli su da sve takve slučajeve dojave, kako bi i oni pomogli u njihovom rješavanju ili sprečavanju. No, s radošću je zaključeno da, zasada, nije bilo nikakvih osobitih provokacija ni poteškoća. /Zv/

DAN SLUGE BOŽJEGA DR. IVANA MERZA

U župi sv. Roka u Subotici, u ponedjeljak 10. svibnja po prvi put je proslavljen Dan Sluge Božjega dr. Ivana Merza.

Slavlje je započelo u 18 sati svibanjskom pobožnošću. Na početku ovog slavlja župnik **Andrija Anišić** pročitao je kratki životopis **Ivana Merza** i nekoliko njegovih misli o krunici. Zatim su djeca predmolila krunicu koju su okupljeni prikazali za proglašenje blaženim i

svetim dr. Ivana Merza i za mir u Jugoslaviji.

Poslije krunice bila je sv. misa koju je predvodio župnik. Na početku sv. mise **Đurđica Malagurski** pročitala je pjesmu Mire Preisler "Naš dobri brat Ivan". U svojoj homiliji župnik Anišić je pročitao nekoliko misli Ivana Merza o njegovom proživljavanju Prvog svjetskog rata povezujući to s ratnim stanjem u SRJ. On je također naglasio kako su dvije najveće Ivanove ljubavi bile EUHARISTIJA i MARIJA, što je potkrijepio također Merčevim mislima.

Poslije pričesti ispred lika Ivana Merza, postavljenim pred oltarom, **Bernarda Kopunović** je pročitala tekst Đurđice Vitković: "Veliki naš Učitelju, hvala ti!", posvećen Ivanu Merzu o desetoj obljetnici njegove smrti.

Na kraju mise župnik je s djecom i ministrantima došao pred Merčev lik i ondje izmolio molitvu za njegovo proglašenje blaženim i svetim.

Na proslavi prvog Dana dr. Ivana Merza u ovoj župi okupilo se više od 150 djece, mladih i odraslih vjernika.

Poslije mise neki su se vjernici zadržali u molitvi pred slikom Ivana Merza.

U župi je nedavno formirana zajednica "Mladi euharistijskog pokreta" (MEP), koja se također nadahnjuje životom i mislima Ivana Merza i koja također moli za njegovo proglašenje blaženim i svetim. /Zv/

Glazbena molitva za mir

TREĆI KONCERT SUBOTIČKIH PJEVAČKIH ZBOROVA

U nedjelju, 23. svibnja, u organizaciji Instituta za kulturu, povijest i duhovnost "Ivan Antunović", u subotičkoj katedrali-bazilici sv. Terezije, održan je treći koncert subotičkih pjevačkih zborova.

Zbog ratnog stanja u zemlji, na ovogodišnjem koncertu je nastupilo manje zborova nego na prethodna dva. Ove godine s uspjehom su nastupili sljedeći zborovi: "Ženski omladinski zbor", pod ravnanjem **Mačaša Murenjija**; pod ravnanjem **Mačaša Murenjija** nastupio je također i Muški komorni zbor općinskog udruženja umirovljenika; Ženski komorni zbor općinskog udruženja umirovljenika nastupio je pod ravnanjem **Petera Varge**; Katedralni zbor "Albe Vidaković" nastupio je pod ravnanjem s. **Mirjam Pandžić**; poznati subotički kamerni zbor "Pro musica" nastupio je pod sigurnim ravnanjem zbororavnateljice **Gabrielle Égető**; zbor Srpskog kulturnog centra "Sveti Sava" nastupio je pod ravnanjem **Veselina Jevtića** a kao gost ove godine nastupio je zbor iz Čantavira pod ravnanjem **Eve Gubene**.

Ovaj koncert je, kako je to u pozdravu izrekao predsjedavajući Instituta **Andrija Kopilović**, zamišljen kao "glazbena molitva za mir". Zahvalna subotička publika i ove je godine, željna ovakvih koncerata, ispunila prostranu subotičku katedralu i s radošću pozdravljala svaki zbor. Na kraju su svi sudionici ovog trećeg po redu koncerta subotičkih zborova - njih oko 200, zajedno izveli skladbu "Canticorum lubilo" Georga Fridricha Handela.

Napomenimo ovom prigodom da Subotica ima veoma dugu tradiciju zbornog pjevanja. Osim crkvenih zborova u gradu je već 1865. godine utemeljena subotička pjevačka družina "Graničar".

Da nastup zborova, usprkos nedostatku električne energije, ipak prođe u redu, pobrinuo se **Stipan Jaramazović**, pročelnik Glazbenog odjela "Dr. Josip Andrić" Instituta "Ivan Antunović" sa svojim suradnicima.

Ljudevit Vujković Lamić

Podgorica

POBOLJŠANI ODNOSI CRNOGORSKE VLADE PREMA VJERSKIM ZAJEDNICAMA

U Crnoj Gori su Slobodanu Tomoviću, ministru za vjere, imenovana trojica pomoćnika, i to po jedan za Pravoslavnu i Katoličku Crkvu te jedan za islamsku vjersku zajednicu. Novi je katolički barski nadbiskup **Zef Gashi**, u razgovoru za katoličku novinsku agenciju Kathpreš, pozdravio taj potez crnogorske vlade, ocijenivši ga kao znak dobre volje i značajni korak u unapređenju suradnje vlasti u Podgorici s vjerskim zajednicama u toj zemlji. U dvije (nad)biskupije u Crnoj Gori, barskoj i kotorskoj, živi oko 40.000 katolika. Na području barske nadbiskupije, upozorava nadbiskup Gashi, trenutno je smješteno i između 60 i 70 tisuća izbjeglih Kosovara kojima Crkva, u suradnji s Crvenim križem, pokušava pružiti barem najosnovniju pomoć u hrani i odjeći. /IKA/

KATOLIČKI BISKUPI IZ SRJ OTKAZALI ZASJEDANJE

Biskupska konferencija Jugoslavije otkazala je za 19. svibnja zakazano zasjedanje. Prema izjavi predsjednika te BK beogradskog nadbiskupa **Franca Perka**, zasjedanje je otkazano zbog vrlo otežane prometne povezanosti uzrokovane NATO-vim bombardiranjem prometnica i mostova.

Biskupi su na zasjedanju trebali, između ostaloga, razgovarati o djelovanju Caritasa i ostalih katoličkih dobrotvornih ustanova. Biskupska konferencija Jugoslavije utemeljena je u studenome 1997, a ima šest članova - dvojicu biskupa iz Vojvodine, dvojicu iz Crne Gore, jednog s Kosova i jednog iz Beograda. /IKA/

ZAVJETNI DAN BOKE KOTORSKE PRED SLIKOM GOSPE OD ŠKRPJELA

Cijela Boka Kotorska proslavila je zavjetni dan u subotu 15. svibnja u Perastu, a u povodu 345. godišnjice pobjede nad Turcima po zagovoru Blažene Djevice Marije. Od tada se svakoga 15. svibnja proslavlja u cijeloj Boki zavjetni dan pred slikom Gospe od Škrpjela u Perastu. Svečano dopodnevno misno slavlje u crkvi sv. Nikole predvodio je župnik iz Prčnja don **Marko Vuković** zajedno sa svećenicima kotorske biskupije. Poslijepodne je misno slavlje predvodio kotorski biskup **Ilija Janjić**.

Biskup se u propovijedi osvrnuo na ulogu Marije u tijeku povijesti, navodeći primjere u kojima se ističe da se pojedinac, skupina ili cijeli narod prema njezinu zagovoru obranio od neprijatelja. Na misi je pjevao kotorski zbor "Svetog Tripuna" pod ravnanjem **Nikše Čučića**, a uz orguljsku pratnju prof. **Sede Vukašinović**. /IKA/

KOTORSKI BISKUP O POMOĆI KOSOVSIM IZBJEGLICAMA

Prema riječima kotorskog biskupa **Ilije Janjića**, do sada je putem Caritasa kotorske biskupije dopremljeno više šlepera pomoći za kosovske izbjeglice smještene u Ulcinju i Rožaju. Sam biskup Janjić dva puta je osobno posjetio izbjeglice u Ulcinju te je vrlo dobro upoznat s njihovim problemima, poglavito stoga što veći broj izbjeglih sačinjavaju malodobna djeca. Posredstvom kotorskog biskupa u Hrvatskoj je 30. travnja smješten jedan autobus kosovskih izbjeglica, Albanaca katolika iz okolice Peći, među kojima 54 odrasle osobe i 22 djece starih od nekoliko mjeseci do 10 godina te veći broj trudnica. Govoreći o događajima koji potresaju SR Jugoslaviju, te o humanitarnoj katastrofi koja je zahvatila Kosovo, biskup Janjić je poručio kako je "već vrijeme da se stane na kraj labirintima i podzemnim mračnim silama koje razaraju ljudske živote i sve ono što je čovjek stvorio", te je pozvao na poštivanje života i na suživot. /IKA/

U SRIJEMSKOJ KAMENICI PROSLAVLJENA SVETKOVINA NAŠAŠĆA SV. KRIŽA

Vjernici u župi Srijemska Kamenica predvođeni župnikom **Ivanom Bešlićem** proslavili su 3. svibnja svetkovinu Našašća sv. Križa. Svečano misno slavlje predvodio je biskupski vikar za Srijem i dekan petrovaradinskog dekanata prelat **Stjepan Miler**, u zajedništvu s deset svećenika s tog područja. Na misi je propovijedao župnik iz Beške **Božidar Lusavec**. Nakon misnog slavlja u crkvi su izložene moći sv. Križa. /Ivan Lenić/

BISKUP SRAKIĆ NA PROSLAVI BLAGDANA SV. LEOPOLDA U RUMI

Blagdan sv. Leopolda Bogdana Mandića proslavljen je 12. svibnja u srijemskoj župi Uzvišenja sv. Križa u Rumi. Ta župa blagdan sv. Leopolda slavi kao svoj zavjetni dan, a ove je godine posebno svečano, budući da je župa ušla u 250. godinu postojanja.

Đakovački i srijemski biskup **Marin Srakić** predvodio je svečano misno slavlje u zajedništvu s biskupskim vikarom za Srijem **mons. Stjepanom Milerom**, domaćim župnikom i dekanom **Boškom Radielovićem** i dvanaesticom svećenika s tog područja. Župnik Radielović pozdravio je biskupa, nazočne svećenike i vjernike. Istaknuo je vlastitu radost, i radost župljana, ali i tjeskobu sadašnjeg trenutka. "Vaš posjet ima još veće značenje, jer nam je utjeha u ovim nemirnim vremenima", dodao je župnik.

U propovijedi je biskup Srakić ohrabrio vjernike. Govoreći o životu sv. Leopolda, istaknuo je kako je kroz služenje Bogu i ljudima u sakramentu ispovijedi navijestao radost i donosio mir u ljudska srca. U misi su vjernici posebno molili za mir, koji je na tim prostorima nemalo narušen.

Ivan Lenić

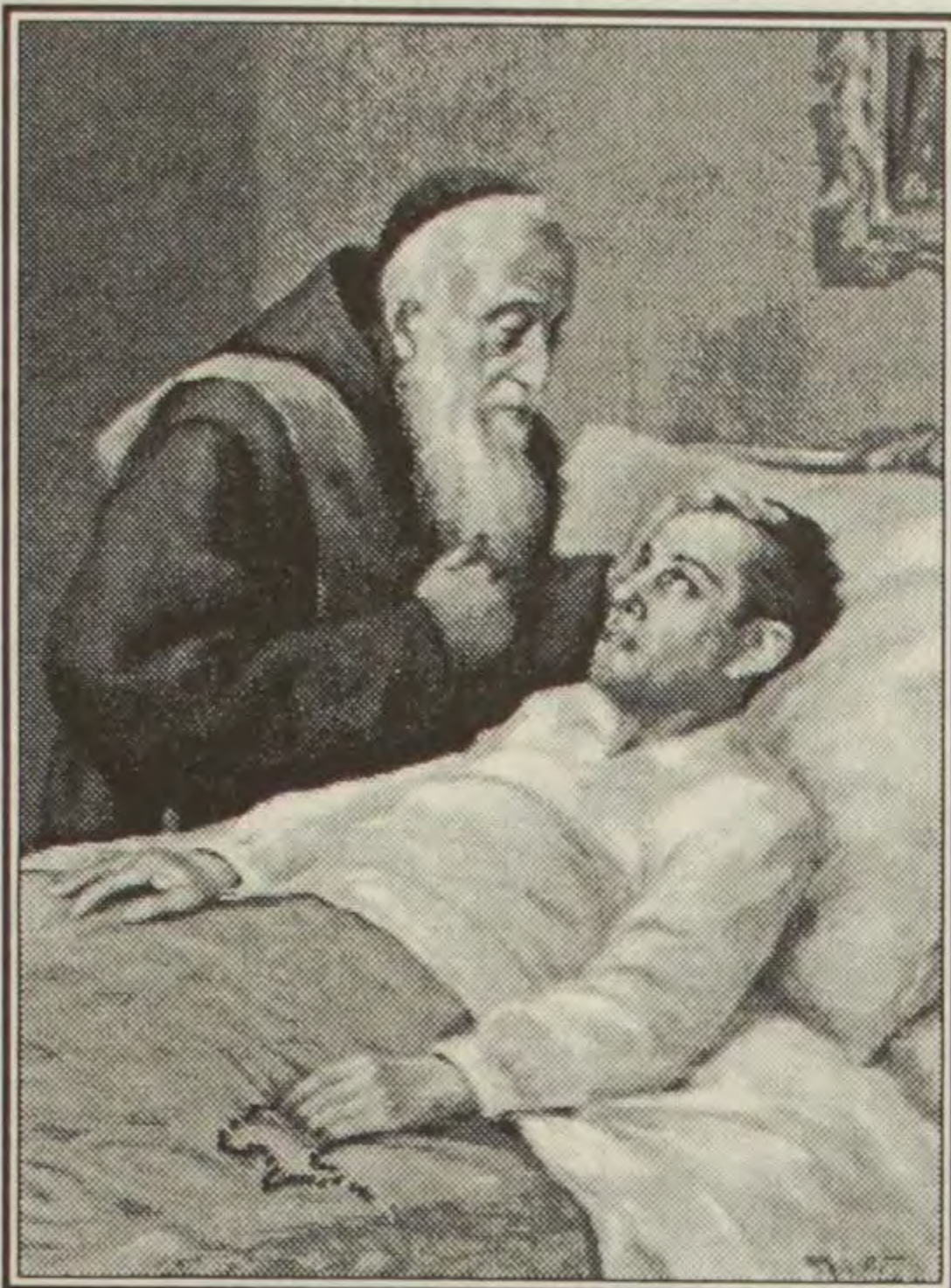
GRKOKATOLICI U SRIJEMSKOJ MITROVICI PROSLAVILI SPASOVO I SVOJ CRKVENI GOD

Katolici istočnog obreda, kojih u Srijemskoj Mitrovici ima između 800 i 900 (većinom Rusina i Ukrajinaca, te manji broj žumberačkih Hrvata), svečano su u četvrtak 20. svibnja proslavili svetkovinu Uzašašća Gospodnjeg, prema julijanskom kalendaru i svoj crkveni god.

Svečanu liturgiju sv. Ivana Zlatoustog u grkokatoličkoj crkvi u Srijemskoj Mitrovici predvodio je protojerej **Stavrofor** i grkokatolički župnik u Novom Sadu o. **Roman Miz** u zajedništvu s domaćim župnikom o. **Stefanom Pitkom**, grkokatoličkim župnikom u Indiji o. **Adamom Hnatjukom**, grkokatoličkim župnikom u Bačincima, Berkasovu i Šidu o. **Mihajlom Režakom** i rimokatoličkim župnikom u Srijemskoj Mitrovici **Josipom Matanovićem**. Propovijedao je o. **Mihajlo Režak**. Na liturgiji su pjevali domaći pjevači, a sudjelovalo je više srijemskih rimokatoličkih svećenika i mnoštvo vjernika. Na kraju liturgije sve je pozdravio domaći župnik o. **Stefan Pitka**, koji je pozvao na molitvu za mir u zemlji i stvaranje ozračja mira i ljubavi u sebi. Nakon liturgije uslijedio je svečani ophod oko crkve u kojem se molilo na četiri strane svijeta za blagoslov polja, za mir, za vojnike, za potrebe župe, za pokojne i ostale nakane. /IKA/

LEOPOLDOVO U SVEČEVU RODNOM MJESTU

Blagdan sv. Leopolda Bogdana Mandića svečano je proslavljen 12. svibnja u njegovu rodnom mjestu u Herceg Novom. Proslava je započela jutarnjim misnim slavljem koje je u crkvi sv. Leopolda Mandića predvodio domaći župnik don Ljubo Galić. Dopodnevno misno slavlje u župnoj crkvi sv. Jeronima, gdje je kršten sv. Leopold i gdje je ispovijedao i slavio misu kada je dolazio u Herceg Novi, predvodio je mostarsko-duvanjski biskup **Ratko Perić** zajedno s dubrovačkim biskupom **Želimirom Puljićem** i više svećenika. Središnje svečano misno slavlje predvodio je navečer u crkvi sv. Jeronima biskup Puljić zajedno s biskupom Perićem i kotorskim biskupom Ilijom Janjićem te više svećenika.

U propovijedi je biskup Puljić povezo sv. Leopolda Mandića, ekumenizam i nedavni pohod pape Ivana Pavla II. Rumunjskoj. Osvrnuo se također i na život i djelo toga hrvatskog sveca. Na misi je pjevao župni zbor. Prije mise bio je ophod od crkvice sv. Leopolda do crkve sv. Jeronima.

Na svečanom objedu pridružila su se i dvojica barskih nadbiskupa **Zef Gashi** i umirovljeni **Petar Perkolić**.

U povodu blagdana priređena je od 8. do 10. svibnja trodnevna duhovna obnova koju je predvodio domaći župnik don **Ljubo**, a uoči blagdana, 11. svibnja, slavljena je svečana večernja. //KA/

NOVI - STARI PROVINCIJAL

Na četvrtom provincijskom kapitolu Hrvatske karmelske provincije sv. oca Josipa, koji se održava u Remetama od 25. svibnja do 18. lipnja, izabran je novi provincijal o. **Vjenceslav Mihetec**, koji je i do sada obavljao tu službu. Novoizabrani provincijalni savjetnici su o. **Zdenko Križić**, o. **Dario Tokić**, o. **Bernardin Vizmeg** i o. **Franjo Podgorelec**.

o. Dario Tokić, tajnik Kapitula

Vatikan

PAPA PUTUJE U ARMENIJU

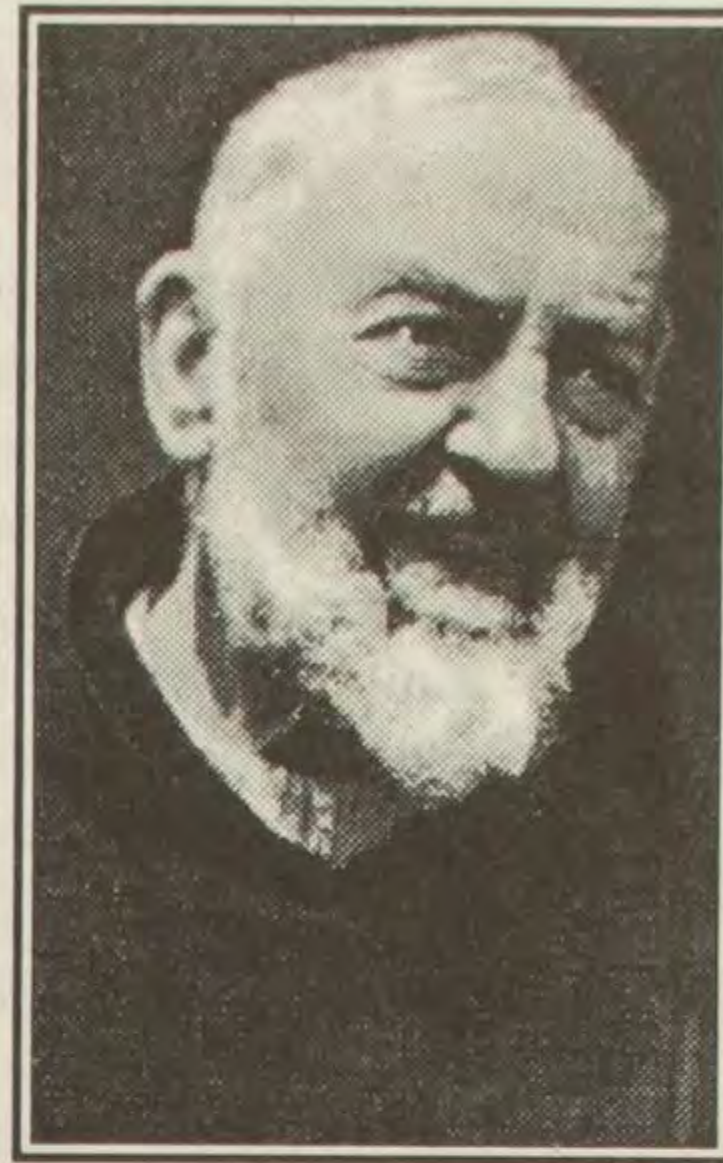
Službeno je objavljeno da će Papa pohoditi Armeniju ove godine početkom sedmog mjeseca. Predviđen je trodnevni Papin boravak u toj zemlji. Ovaj Papin pohod bit će upriličen povodom velikog jubileja koji slavi Crkva u Armeniji: 1700 godina kršćanstva. Armenija je postala nezavisnom prije osam godina kada se odvojila od nekadašnjeg Sovjetskog Saveza. //KA/

Vatikan

OTAC PIO PROGLAŠEN BLAŽENIM

Papa Ivan Pavao II. svečano je proglasio blaženim kapucina o. **Pia** koji je veći dio svoga života proveo skromno u kapucinskom redu kao ispovjednik. Otac Pio izuzetno je poznat u suvremenoj Crkvi i po tome što je godinama na svome tijelu nosio žive Isusove rane. To je bilo vidljivo posebno na njegovim rukama. Ovom značajnom događaju bilo je nazočno skoro pola milijuna vjernika u Rimu. Svečanost su prenosile mnoge televizijske postaje jer je bila iznimno velika zainteresiranost vjernika u Italiji. Čin proglašenja blaženim Papa je imao na Trgu sv. Petra u Vatikanu, a kasnije se helikopterom prevezao na mnogo veći Trg sv. Ivana Laterana koji je također bio ispunjen mnoštvom vjernika.

Otac Pio rođen je 1887. godine, a umro je u 81. godini života 1968. godine. Za života mnogi su ga smatrali svecem, a sada uživa glas sveca dvadesetog stoljeća. //KA/

Vatikan

PAPA IMENOVAO MONS. NIKOLU ETEROVIĆA NADBISKUPOM

Iz Vatikana je službeno priopćeno da je papa Ivan Pavao II. 22. svibnja imenovao mons. **Nikolu Eterovića** naslovnim nadbiskupom Siska i nuncijem u Ukrajini. Mons. **Eterović** već dulje vremena radi u Vatikanskoj diplomaciji kao savjetnik.

Mons. Nikola Eterović rođen je na otoku Braču prije 48 godina. Mladu Misu imao je 1977. godine. Boravio je u više nuncijatura kao savjetnik. Dobro poznaje sve značajnije svjetske jezike, a služi se i jezicima brojnijih istočno-europskih naroda. Biskupski red nadbiskup Eterović će primiti u mjesecu srpnju ove godine. //KA/

NOVI BISKUP U KALOČI

U mađarskom gradu Kaloči zbio se 10. travnja o.g. značajan događaj. Naime, toga dana je posvećen novi biskup u Kaločko-kečkemetskoj nadbiskupiji, **dr. Balázs Bábel**. Papa Ivan Pavao II. imenovao ga je pomoćnim biskupom, koadjutorom, ove biskupije 24. veljače 1999. godine.

Svečana sv. misa posvete novoga biskupa bila je na trgu ispred kaločke katedrale. Sv. misu je predvodio kardinal **dr. László Paskai**, koji je bio i posvetitelj novoga biskupa.

Dr. Balázs Bábel rođen je u Gjomu, gimnaziju je završio u Kečkemetu, a na službi je bio u bogosloviji u Vacu, koju je sam utemeljio.

Ovom prigodom spomenimo da je naša biskupija bila dugi niz godina u sastavu Kaločke nadbiskupije sve do 1923. godine kada je osnovana Bačka Apostolska Administratura, koja je 1968. godine prerasla u samostalnu Subotičku biskupiju.

/Prema Hrvatskom glasniku, Budimpešta, od 06. 05. 1999./

Grgo Bačlija

Vijesti priredio: Franjo Ivanković

OPLAKIVANJE MOSTA

Poštovani!

Slobodna sam Vam poslati pjesmu o našem varadinskom mostu napisanu poslije njegovog rušenja 1. 04. 1999. Most nas je sve, pogotovo mene, Petrovaradinku, vezivao mnogim uspomenama, kao i mnogo drugih stanovnika Novog Sada i Petrovaradina. Obilazim ga svakodnevno i oplakujem. Na mostu je bila na kartonu otkucana i u najlonu zakačena pjesma koju Vam prilažem. Možda bi se mogla uvrstiti u Zvonik. Vama prepuštam da odlučite. Čini mi se jako lijepa i dirljiva. Unaprijed hvala, u svakom slučaju.

Naš ZVONIK je izvrstan. Svi brojevi kao i ovaj zadnji. Čestitam Vama, Prečasni, i svima koji sudjeluju u stvaranju istog. Hvala svima! ...

Uz kršćanske pozdrave u nadi za skori MIR, želim Vam svako dobro.

Anica Nevolić

MOST

Slomiše kičmu gvozdenog diva
Ostaše samo stubovi goli
Ranjeno telo Dunav umiva,
Žuborom svojim za mir se moli.

Tvrđava stara nemoćno stenje,
Čudi se: ko joj ukrade druga
Umesto suza, roni kamenje,
Umesto sunca nad njom je tuga.

Mora ovo ludilo da stane
U ime pravde, Boga i Krista,
Dunavu će zaceliti rane
Kad se opet vitki luk zablista.

Boško Bučan, Novi Sad, 1. 04. 1999.

OPROSTI...

"Oprosti" - veli moja duša,
i daj mi suze i jakosti,
jer želi, dok tvoje riječi sluša,
da kaže Ti: "Isuse, oprosti".
Duša je moja Tebi pripadala,
al' od Tebe je daleko odlutala...
Sad želi opet Tebi da se vrati.
"Oprosti" - kaže moja duša,
što grijehom ranih sveto Srce Tvoje,
što ne odstupih od svega što me kuša,
što ne prepoznah bezakonje svoje.
Oprosti što nebrojeno puta
obećah: Bit ću bolja...
Isuse, moj božanski Pastiru,
Oprosti i daj da se u miru
mogu vratiti u stado Tvoje...

Tanja, Kucura

MOLITVE ZA MIR

Molitve za spas
cijela crkva jeca -
u jednu riječ i glas:
da ne plaču djeca!

Molitve za razum
za snage dar:
sa svima sporazum
i dobrote žar.

Molitve za dom,
pređa kandilo vječno,
da svak živi na svom -
radosno, dugovječno.

Molitve za oči,
za ljudskost i stid;
nerazum će proći -
kad bude vraćen vid.

Molitve za kruh,
rod i znoja soli,
za krevet topao, suh,
protiv nasilja i boli.

Molitve za lijek,
protiv ludila jednog,
molitve za navijek
protiv otimanja bijednog.

Molitve za pravo,
a ne riječ puku,
za jednakost, zapravo
da ne siluju i ne tuku.

Molitve za mir,
tihe, žalobne, ushitne,
u nebeski vir -
molitve neumitne!

Josip Brdarić

Razmišljanje jednog vjernika

"Poštuj oca i majku da dugo živiš i dobro ti bude na zemlji!"

Gospodin Bog je stvoritelj cijelog svijeta: svega vidljivog i nevidljivog.

Naši sustvoritelji su naši roditelji. Oni nas začinju u ljubavi i cijelo vrijeme dok su živi strepe nad nama i našim dobrom. Dolaskom na svijet mi smo bespomoćni. Potrebna nam je kompletna njega i briga. Takvo stanje vlada gotovo do punoljetstva. Međutim, i kada izgledamo samostalni, roditeljska briga nam može najbolje pomoći jer znaju što je za nas najbolje. U mladosti, kada nam se otvaraju životni vidici, kada smo u naponu snage i osjećamo se moćno, da bismo išli pravim putem potrebni su nam savjeti i podrška roditelja. Nedostatak tih savjeta i podrške najbolje osjete oni koji je nemaju.

Čovjek je društveno biće i zajednica ima veliku ulogu u njegovu odgoju. Brigu zajednice koja nas u mladosti oblikuje moramo uvažavati i aktivno se u nju uključiti.

U zajednici se mora razvijati duh istine, pravde, solidarnosti i svega ostalog što joj je potrebno za njezin pozitivan rast. Ako put nije ispravan, treba se boriti za prave vrednote snagom

kršćanske ljubavi. Ljudi nemaju ista polazišta i ne mogu svi jednako napredovati u društvenom i materijalnom pogledu. Treba vjerovati da su nam roditelji dali moguću maksimum napretka u datim okolnostima.

Da bi se netko osjećao ličnošću i osobom - mora imati dobre preduvjete. Razumjeti svijet u boli i patnji, ali i u sreći i ljubavi, može čovjek koji pozna svoje počelo, koji pozna putove čovječanstva. Mora rasti u obitelji, u zajednici, i primati darove okoline te biti na njima zahvalan. To je početak mudrosti koji služi napretku pojedinca, a preko njega i cijelog čovječanstva. Tako se širi ljubav po cijelom svijetu. Spomeni se svog početka. Poštuj oca i majku da dugo živiš i da ti bude dobro.

Alojzije Firanj

Hvaljen Isus i Marija, velečasni!

Svaki put kad uzmem u ruke vaš časopis "Zvonik", uvijek me obuzme velika radost jer znam da me u njemu "čeka" puno dobrih tekstova pisanih ljubavlju. Okupili ste sjajan tim svećenika i vjernika laika koji pišu odlične članke o vjeri, životu, događajima u ovoj vojvođanskoj ravnicu ali i šire. Svi članci i rubrike pune su dobrih poticaja na djela ljubavi prema Bogu i bližnjemu, prema svim ljudima... Ti poticaji utjecali su i na mene i pomogli su mi da se usavršujem u vjeri; učvršćuju me u ufanju i pomažu mi da rastem u ljubavi. Pomogli su mi i u najtežim trenucima života... Radostan sam što znam da u svima vama koji pišete članke u Zvoniku živi Duh Sveti... Pišući članke potičete čovjeka na dobrotu i pomažete mu da rađa plodove Duha: radost, mir, ljubav... No, svojim radom ponajviše gradite u čovjeku vjeru u dragoga Boga, Boga koji čovjeka nikada ne ostavlja i koji čovjeka silno voli!

Vođen tom željom, šaljem vam uz ovo pismo još jedno za rubriku mladih. Volio bih da ga objavite.

Želim vama, velečasni, kao i svim članovima redakcije, puno Božje ljubavi u životu kao i njegove snage i blagoslova da dugo, dugo uređujete ovaj časopis "Ljubavi" a s ljubavlju!

Vaš vjerni čitatelj,

Nedeljko Šarčević

/Zahvaljujemo na pismu. Pismo upućeno mladima bit će objavljeno u sljedećem broju/.

GOVORI VAM SLUGA BOŽJI
O. GERARD TOMO STANTIĆ

Kada molite ne naklapajte kao pogani (1)

- Jedna od stvarnosti duhovnog života kojoj o. Gerard posvećuje pažnju u svom osobnom životu i u svojim zapisima je molitva. Nastoji posebno istaknuti značenje molitve u svom osobnom životu a jednako tako podcrtati i eklezijalnu dimenziju molitve, to jest vrijednost molitve za duše i za Crkvu.

Kako bi molitva bila autentična i djelotvorna na osobnom i eklezijalnom planu, Sluga Božji nastoji najprije definirati molitvu i razlikovati autentičnu molitvu od neautentične.

U molitvi treba istaknuti prije svega djelovanje milosti, to jest treba: "Sve s Bogom i u svjetlu Božjem promatrati" (Th. past. 746). Nakon otkrivanja i isticanja milosnoga vida molitve potrebno je s milosnim vidom molitve usaglasiti otkucanje srca, jer molitva je i "razgovor srca s Bogom". Kad to učinimo, onda molitva postaje "razmatranje i u nebo putovanje".

- "Susret s Bogom u molitvi se ne ostvaruje bez nastojanja oko čistoće srca." Zato je potrebno iz srca izbaciti sve želje koje priječe da u srcu bude "zgodno mjesto" za Boga. Nema "grljenja s Bogom" bez dobrih djela, jer bez prijegora i dobrih djela život je više "politika.. i život imenom strog a u raskoši mnog" (Razgovor s Isusom, 97). Tko ne usaglašava milosni vid molitve i "razgovor srca s Bogom" putem kroćenja sebičnosti, u srcu mu je vašar u kojem se trguje, laže, vara i krade; odbačena je poniznost i svaka vrlina i vlada nestalnost" (Ondje, 747).

- Molitva ovako shvaćena i življena ima i svoju dinamiku razvoja a koja se sastoji od osjećaja nemoći, tame, trpljenja, ali sve to vodi k suživotu s Isusom. O. Gerard dok ukazuje na ovaj oblik nemoći, tame, ističe da, ako živimo životom prožetim vjerom, nadom i ljubavlju, da se molitva pretvara u "Primanje Božjeg sjemena" koje klija i raste u duši i prelijeva se u korist drugih duša, i prerasta u lijek protiv smrti i vodi u uskrsnuće života. (Ondje, 214). Raspoloženje vjere, ufanja i ljubavi u takvim trenucima tame, trpljenja, treba pretvoriti "u pozornost na ono što Bog govori - u tom trenutku to je najbolji posao" (Ondje).

O. Ante Stantić OCD

Uređuje: Bela Gabrić

KRALJICE NA PRVI DAN DOVA

Na prvi dan Duhova (Dova, kako se u Sonti danas kaže) selom su išle divojke koje su se zvale kraljice i nema kuće u koju nisu bile primljene da zapivaju i zaigraju.

Jedan od običaja koji je nestao u Sonti šezdesetih godina, svakako su kraljice, ali ne zato što nema tko da ih igra, već nema tko da ih povede. O spomenutom običaju ovako su nam ispričivale dvi Sonćanke: Ana Prelić - Kreka, stara 82 godine i Ana Topal - Abelova, stara 75 godina.

- Kraljice su se organizovale na prvi dan Dova... tako se u Sonte zove svetac naš Duhovi..., pričaju nam spomenute Sonćanke. Mi smo onda bile cure. Tako oko 11-12 godina, ali su morale bit i druge. Nas šest se obuklo u nošnju. Na glave krunicu, plećak, pa priko žalinka, a dole suknja, ne skute, jer se išlo dugo pa da se ne iskalju... suknja od cica, kašmarina jel svile, ko je kaku imo... Od nas šest dvi su kraljevi, isto cure, al tako su se zvali, i oni su nosili barjake ispid nas. Barjak se pravio od ravne lagane močice, a barjak je bio - žalinka svilena.

Razumi se da se uvik računalo s lipim vrimenom.

- Na noga smo nosile ljope na bosu nogu. Čerapa nije bilo. Zokne su istom kasnije došle u modu, kažu nam naše sugovornice.

Glavna među kraljicama je bila mlada, i nju je vodila pod ruku deveruša, obe za ovu prigodu obučene u narodnim nošnjama, s tim što je mlada imala uz obaveznu krunicu i šla-ger.

- Kad smo mi bile cure, onda je bilo i po dvajst skupina kraljica i svaka je skupina obilazila svoj dio sela. Već svi unaprid čuju po pisme "eno idu kraljice" i svako nas primi u kuću, tačnije u dvor. Kad uniđemo pozdravljajuć se sa "Faljen Isus", već znamo jesmo došli u kuću di ima momka, il divojaka, il nema nikoga, što je uno vrime bilo čudo... To moramo znat zbog pisme koja se piva. Valja reć da gazdarica na dvor metne stolčić, mali stolac, na njega se metne ćilimac, pa noto sidne deveruša, a njoje u krilo mlada. Dva kralja stanu vako blizu nas sa strane, licom okreniti spram domaćina i gazda. Mi se sad uvatimo u kolo i otpivamo pismu koja već pripada za tu kuću, di smo...

Kad se pisma završi, digne se mlada, pa deveruša i naj ćilimac, na kojemu je sidila, baci visoko iznad glave, radosno vičući:

- Tolika vam konoplja narasla!

Posli svega na redu je torbonoša - njoje se u sepet među jajca, čime su kraljice najčešće darivali.

- Novaca je u naše vrime bilo slabo, ali dobivali smo za pismu jaja; dva - tri, di kako. Sramota je gazde bilo dat jedno jajce... No, bilo je i koji sitni novac. Njega smo mogli dobit kod župnika, kantora, učitelja i moramo reć da smo se žurile da u njev dvor stignemo. Bilo je godina da kod župnika bude i po deset kraljica i više odjedanput. Tada pivamo sve skupa, no u "gospodske dvore...".

Josip Brdarić

U kući župnika, kantora ili učitelja, ili kod ritke gospode pivalo se ovako:

Mi dođosmo ovd,
u gospodske dvore,
gospodski su dvori
šindrom ošindrani,
šindrom ošindrani,
zlatom okovani,
svilom izvezeni!
Okreni se kralju,
i dva i tri puta - ljeljo,

/"Kraljevi" se sada okreću/
a pisma dalje ide kao kod drugih.

Dok ovo bilježimo, a kako je poznato da u Sonti ima još na stotine očuvanih nošnji, a i cura, možda će se kraljice opet htjeti jednoga dana organizirati da se pokažu nošnjom i lipotom, glasom i stasom - sebe radi ali i radi svoje grane zlačane kojoj vječno pripadaju.

8. lipnja

SVETI MEDARDO

(* 480 + 560)

- dječak iz plemenite obitelji - mali đak koji je znao prorokovati - dječak koji je ogrtač darovao siromahu -
 - veliki čudotvorac - svećenik maštovite dobrote - pomagao lopovima - postao biskup -
 - svetac s osmjehom na licu - pomaže kad zaboli zub -

Dobrotvor od malih nogu

Nedugo po svečevoj smrti napisao je Fortunat, znameniti pjesnik himana, Medardov život u stihovima. Drugi životopis se pojavio 602. godine. Kasniji njegovi životopisi, iz 9. i 11. stoljeća, sve se više udaljavaju od stvarnosti i činjenica. Općenito je teško govoriti o svecima Crkve koji su živjeli u njezinim prvim stoljećima. O Medardu se znade da je rođen oko 480. godine u današnjoj Francuskoj. Otac mu je bio franačkoga, a mati galskoga podrijetla. Kao školarac pretekao je svome školskom drugu da će kao 30-godišnjak postati biskup. Nakon školovanja u svome rodnom mjestu Medard je postao svećenik. Resila ga neobična dobrota. Jednom se vratio kući s igrališta bez novoga ogrtača. Majci je priznao da ga je dao siromahu. Drugom je zgodom siromahu dao najljepšega konja zato što je siromah teško hodao. Tada ga je otac strogo ukorio, zbog rasipnosti. Mali Medardo je bio uvjeren da će im Isus vratiti konja. I eto čuda. Konj je već bio u štali.

Krali mu grožđe, ukrali mu kravu, odnijeli mu košnicu s pčelama

Došao kradljivac noću u župnikovu kuću, pa se obreo u vinogradu. Nakrao se grožđa pa pokuša neopazice uteći. Ali dogodila mu se nevolja. Nesretnik nije znao naći puta iz vinograda. Čuvar ga uhvati, pa ga dovede svetom župniku. Medardo ga nije kaznio, već ga je pustio zajedno s plijenom. Eto Medardovog čuda. Vrsni lopov, koji poznaje put u vinograd, nije znao iz njega izići. Jedan drugi kradljivac je ukrao župnikovu kravu. O vratu je krava imala zvono. Zato se lopov snašao, pa je zvono travom ispunio. Tako ga zvono neće moći odati. I opet se dogodilo čudo. Premda je zvono bilo ispunjeno travom, zvonilo je sve jače i jače. Probudili se i Medardovi susjedi, ali, probudio se i Medardo. Kad su lopova priveli Medardu, Medardo ga opomenu zbog krađe, a onda mu pokloni kravu. O trećem lopovu je zabilježeno da se namjerio na župnikove pčele. Pograbio lopov košnicu s pčelama u namjeri da pobjegne. Ali, pčele navale na nesretnoga lopova. Počeo je zapomagati. Ubrzo je našao pravoga pomoćnika. Obratio se svetom župniku za pomoć. Na to mu priđe sveti Medardo, koji je čudesno umirio pčele, a onda je i ovaj kradljivac dobio na dar ono što je htio ukrasti. To je taj svećenik Medardo. Kolika mu je dobrota bila u duši kad je i razbojnicima znao darove davati.

Voljeli ga i svećenici i narod

Kad je umro mjesni biskup, svećenstvo i narod biskupije zaželi sebi za biskupa dobrog svećenika Medarda. I doista, u

svome novom biskupu su dobili pastira koji rado oprašta i još rađe darovima obasipa. Petnaest godina je biskupovao u svojoj biskupiji. Za to vrijeme se dokazao kao dobar pastir. Jednoga dana ga je posjetila kraljica Redegunda. Nije mogla živjeti sa svojim mužem, kraljem Klotarijem. Kralj je ubio rođenoga brata. Sveti Medardo je bogobojaznoj kraljici povjerio đakonsku službu, da tako služi u Crkvi djelima ljubavi. Nedugo poslije toga umro je sveti biskup Medardo. Sveti Medardo se još više proslavio kao pomoćnik i čudotvorac poslije svoje smrti. Nesretni kralj Klotarije je pokazao svoje poštovanje prema Medardu tako što ga je dao sahraniti u svojoj prijestolnici. Kasnije će Klotarijev nasljednik, kralj Sigebert, nad Medardovim grobom podići veličanstvenu baziliku koja je postala stjecište brojnih hodočašća. Ljudi su tražili pomoć čudesnog biskupa.

Sveti Medard što nam daje, 40 dana traje!

U hrvatskom narodu postoji vjerovanje da spomendan svetoga Medarda, 8. lipnja, kazuje kakvo će biti vrijeme u narednih četrdeset dana. Bude li 8. lipnja kišovito vrijeme, to onda znači da će narednih četrdeset dana biti kišovito. Umjetnici ga prikazuju kao biskupa s osmjehom na licu. U srednjem vijeku su ga ljudi zazivali kad su patili od zubobolje.

Prema: 1. Martin Heinzelmann, Medardus, LThK, 7. svezak, Freiburg, 1998, str. 28; 2. Josip Antolović, Sveti Medard, biskup, Duhovni velikani, Zagreb, 1998, str. 543-545; 3. Augustin Blazović, Sveci u crkvenom ljetu, Beč, 1974, str. 26-28.

U mjesecu lipnju slave imendan:

1. Justin, Mladen, 2. Marcelin, Petar, Eugen, Đeno, 3. Karlo, Dragutin, Drago, Milan, 4. Kvirin, Predrag, 5. Bonifacije, Bono, 6. Norbert, Neda, 7. Robert, Radoslav, 8. Medard, Vilim, 9. Pelagija, Efrem, 10. Margareta, Biserka, 11. Barnaba, 12. Ivan, Bosiljko, Ninko, 13. Antun, Antonija, Tonko, Tonka, Ante, Antica, 14. Rikard, 15. Jolanka, Vid, Ferdinand, Nandor, 16. Franjo, Zlatko, Borko, 17. Emilija, 18. Marko, Marcelijan, Ljubomir, 19. Romuald, Rajka, Bogdan, 20. Naum, Goran, 21. Alojzije, Vjekoslav, Slavko, Alojzija, 22. Paulin, Ivan, Toma, 23. Sidonija, Zdenka, Josip, 24. Ivan, Krsto, 25. Eleonora, Vilim, 26. Ivan, Pavao, Zoran, 27. Ladislav, Ćiril, Ema, 28. Irenej, Mirko, Miroljub, Smiljan, 29. Petar, Pavao, Krešimir, 30. Ernest

Uređuje: Andrija Kopilović

DJELA APOSTOLSKA

S obzirom na sadržaj i ciljevitost Djela apostolskih mogu se navesti još neke potankosti. Prikaz Djela apostolskih pojašnjava na koji se način ostvarila početna riječ: "Bit ćete mi svjedoci u Jeruzalemu, po svoj Judeji i Samariji i sve do kraja zemlje" (Dj 1,8). Vjera se ponajprije čvrsto ukorijenjuje u Jeruzalemu, gdje prazajednica raste i milošću i brojem (pogl. 1-5), ali se ubrzo i širi poglavito zaslugom obraćenih Židova grčkog jezika i nazora (Djela ih zovu helenisti), koji su poradi svoga shvaćanja Zakona i Hrama došli u sukob s jeruzalemskim Velikim vijećem i bili protjerani nakon Stjepanova mučeništva (usp. 6,1-8,3), tako da su kršćansko vjerovanje nastavili navješćivati u Samariji (usp. 8,4-25), južno i zapadno od Jeruzalema te obalom sve do Cezareje (usp. 8,26-40; 9,32-11,18). Izvještaj o Pavlovu obraćenju pokazuje da je u to vrijeme već bilo kršćana u Damasku (usp. 9,1-30), a u 9,31 sažeto je naglašeno sveopće širenje vjere. Nakon toga kršćanstvo dolazi i do Antiohije (usp. 11,19-26), koja postaje središtem za daljnje misionarenje, ali u povezanosti sa prazajednicom u Jeruzalemu (usp. 11,27-30) s kojom se usuglašuju temeljne odrednice kršćanske misije (usp. 15,1-35).

U tom se trenutku postavlja problem kako da poruka spasenja dospije i do pogana. Nakon što je poganin Kornelije bio prihvaćen u Crkvu (usp. 10,1-11,18), Petar je, oslobodivši se Jeruzalemskog uzništva (usp. 12,1-19), otputovao s nepoznatim ciljem (usp. 12,17). Od tog trenutka Pavao preuzima glavno mjesto u Lukinu prikazu. Nakon prvog misijskog putovanja na Cipar i u Malu Aziju (pogl. 13-14) i temeljnog razjašnjenja o mogućnosti da Židovi i pogani budu spašeni vjerom u Krista (usp. 15,1-35), Pavao na svome drugom i trećem putovanju stiže do Makedonije i Grčke (usp. 15,36-21,17). Više je puta posjetio i Jeruzalem (usp. 15; 18,22; 21,15-17). Nakon uhićenja u Jeruzalemu i dvogodišnjeg uzništva u Cezareji (usp. 21,18-26,32), odveden je u Rim, kao zatočenik ali i kao misionar, gdje unatoč neprilikama, "sa svom slobodom, nesmetano" (28,31) naviješta Krista. Tako su stvorene pretpostavke za širenje vjere "do kraja zemlje" (1,8), pa Luka time može završiti svoj spis.

Sa žaljenjem se može ustvrditi da Luka ništa ne izvješćuje o djelovanju ostalih apostola i o osnivanju pojedinih zajednica, poput Aleksandrije, pa čak niti o Rimu, gdje je kršćanska vjera uhvatila korijene već prije Pavlova dolaska (usp. Poslanicu Rimljanima, napisanu za vrijeme trećeg misijskog putovanja). Ništa ne saznajemo niti o Petrovu djelovanju izvan Palestine. Pavao, apostol naroda, u Lukinom je spisu od tolike važnosti da u drugome dijelu preuzima glavnu ulogu.

Luka očito nije htio sastaviti cjelokupnu povijest rane Crkve, nego prikaz dinamičnosti širenja kršćanstva. Djela apostolska ne razlikuju se od ostalih antičkih povijesnica načinom pisanja povijesti, nego ponajprije svojom ciljevitošću: produbiti i udariti čvrste temelje kršćanskoj vjeri time da se, kroz povijest mlade Crkve, ukaže na njezinu unutarnju snagu, silu Duha Svetoga.

Mnogostruk je i teološki doprinos Djela apostolskih. Možemo istaknuti samo i ključne odrednice. Vjera u Krista, Mesiju - temelj apostolske kerigme - postupno je prikazana istančanim preljevima. Ta je vjera ponajprije ispunjena temeljem uskrsnuća, proslavom Isusa iz Nazareta kao Kyriosa, Gospodina (usp. 2,22-36), a potom se tome Isusu, prema Pavlovim riječima (usp. 9,20), vjernički priznaje naslov "Sina Božjega".

Iz govora Djela apostolskih imamo uvid u glavne sveto-pisamske tekstove koji su ranoj Crkvi, pod vodstvom Duha Svetoga, poslužili za formulaciju kristologije u prijeporu sa Židovima. Osobite je pozornosti vrijedna tematika "Sluge Božjega" (usp. 3,13.26; 4,27.30; 8,32-33) i poimanje Isusa kao

novog Mojsija (usp. 3,22s; 7,20s). Uskrsnuće je Isusovo sukladno Ps 16,8-11 dokazano kao ispunjenje proročanstva (usp. 2,24-32; 13,34-37). Povijest izabranog naroda trebala bi Židove upozoriti da se ne opiru milosti (usp. 7,2-53; 13,16-41). Poganima se argumentira općim, ponajviše filozofskim naukom o Bogu (usp. 14,15-17; 17,22-31). Apostoli su ipak, prije svega, "svjedoci" (1,8+); njihovu kerigmu Luka sažima (usp. 2,22+), potkrijepljujući je njihovim čudesnim znamenjima.

Glavnu poteškoću nastajuće crkve predstavljao je problem spasenja pogana, o čemu Djela apostolska iscrpno izvješćuju. Jeruzalemski kršćani, prikupljeni oko Jakova, ostali su vjerni Židovskome Zakonu (usp. 15,1.5; 21,20s), dok su se "helenisti" u tom pogledu osjećali mnogo slobodnijima, tako da su upravo oni bili spremniji prihvatiti pogane u zajedništvo Kristovih vjernika (usp. 11,20). Jeruzalemskim dogovorom (usp. pogl. 15) postignuta je suglasnost da se vjerom u Isusa Krista, bez Mojsijeva Zakona, postiže spasenje. Tako su pogani bili oslobođeni obrezanja i obdržavanja Mojsijevih propisa, čime ni u kom slučaju nije poništena činjenica da spasenje dolazi od Izraela. Prvotno čista judeokršćanska Crkva otvara se poganima po napatku Božjem (usp. 10,1-23) i izričitim zahvatom Duha Svetoga (usp. 10,44-48). Tako Crkva sastavljena od Židova i ne-Židova, može sebe smatrati Božjim narodom, u koji uvire cjelokupna Božja povijest s izraelskim narodom. Važnost Izraela kao posrednika spasenja za sve narode u Djelima je apostolskim potvrđena time što se Pavao u svom misionarskom navješćaju redovito obraća ponajprije Židovima (usp. 13,14; 14,1; 16,13; 17,2.10.17; 18,4.19; 19,8; 28,17.23; 3,26), a neposredno poganima istom kada Židovi odbijaju njegove poruke (usp. 13,46; 18,6; 28,28).

O životu prvih zajednica Luka nam pruža dragocjene podatke: o molitvenosti i zajedništvu dobara mlade jeruzalemske Crkve (usp. 2,43-47; 4,23-37), o krštenju vodom i Duhom Svetim (usp. 1,5+), o slavljenju Euharistije (usp. 2,42+), o počecima kršćanske ustrojbe izborom "Sedmorice" (usp. 6,1-7) i uspostavom "proroka", "naučitelja" (usp. 13,1+) i "prezbitera", koji predsjedaju jeruzalemskoj Crkvi (usp. 11,30+), ili koje Pavao imenuje u svojim novoosnovanim zajednicama (usp. 14,23). Sve je, međutim, nošeno, vođeno i poticano nesavladivim djelovanjem Duha Svetoga, o kojemu je već Luka progovorio u svojem Evanđelju (usp. Lk 4,1+). On je u širenju Crkve neprestano djelotvoran (usp. Dj 1,8+) do te mjere da bi se Djela apostolska mogla zvati "Evanđelje Duha Svetoga". Tako čitav spis odiše duhovskom radošću i divljenjem nad velikim Božjim djelima, što može izgledati čudnim samo onima koji nemaju razumijevanja za nastajanje kršćanstva, toga jedinstvenog svjetskog događaja. Ako se tom teološkom izobilju pridodaju i mnoge konkretne poučne pojedinosti, koje bi nam ostale nepoznate bez Djela apostolskih, ako se nauči cijeniti Lukine psihološko-vještačke karakterne portrete, njegovu umjetnost dramatičnog prikaza, kao u govoru pred Agripom (usp. pogl. 26) ili jednu tako duboko dirljivu scenu kao što je oproštaj od efeških starješina (usp. 20,17-38), istom se tada može razumjeti koliko bogatstvo predstavlja taj svojevrstni novozavjetni spis, bez kojega bi naša saznanja o počecima kršćanstva bila mnogočime siromašnija.

Tekst Djela apostolskih, poput ostalih novozavjetnih tekstova, prenesen je s mnogo manjih inačica. Pritom, više nego inače, posebnu pozornost zaslužuje tzv. "zapadna" tekstualna varijanta (Codex Bezae, stari latinski i sirijski prijevodi, rani crkveni pisci). U tom pučkom tekstu, osim pojašnjavajućih podataka i izgladenih izričaja, nalaze se tekstualne verzije koje bi se, u odnosu na druge, moglo čak smatrati izvornijima. Najvažnija odstupanja "zapadnoga" teksta bit će naznačena u bilješkama.

/Usp. JERUZALEMSKA BIBLIJA, KS, Zagreb, 1994, str. 1544-1545/

BOŽJI NAROD

Možda se pojedinim čitaocima rubrika "30 godina II. vatikanskog koncila", koju u nastavcima donosi naš "Zvonik", čini dosadnom i nerazumljivom. To je i opravdano, jer se ovdje radi o Crkvi, mističnom Tijelu Kristovu, koja je na II. vatikanskom koncilu progovorila o samoj sebi na razumljiviji način suvremenom čovjeku našega doba. No uvijek se, kad se govori o Crkvi, nezaobilazno govori na mističan način o nevidljivim Božjim stvarnostima utkanih u povijest svijeta. Crkva je kao Tijelo Kristovo mistična, otajstvena, i ujedno vidljiva kao znak ili sakrament spasenja ljudskoga roda. A "što je mistično to je i nerazgovitno", kaže naš sluga Božji o. Gerard Tomo Stantić. Mistiku ne možemo potpuno razumjeti. Mistika je čisti Božji dar za razumjeti. Tu milost daje Bog onima kojima hoće. Kroz crkvenu povijest Bog je davao tu mističnu milost i neukima kao i učenicima. Prema tome, i ti poštovani čitaoci, imaš mogućnosti primiti taj dar razumijevanja što je mistično, a što je vidljivo, prema daru Duha Svetoga kojega si primio na krštenju i kojega razvijaš molitvom, primanjem sakramenata i intenzivnim praktičnim životom Crkve po tvome životnom pozivu. Želja je Crkve da koncilski dokumenti uđu u život svakog kršćanina, kao knjiga koja se najprije čita, o njoj se razmišlja i u život primjenjuje. Budući da svi vjernici nemaju tu knjigu koncilskih dokumenata u svojoj kući, naš časopis "Zvonik" pruža nam mogućnost da u nastavcima slijedimo i produbljujemo koncilski nauk o Crkvi, što upravo i činimo.

Prelazimo na drugi dio koncilskog dokumenta "**Svjetlo Naroda**" (LG br. 9), koji govori o Crkvi kao Božjem narodu. Pojam "**Božji Narod**" uzet je iz Biblije: *Laos Theou*, što označava okupljanje različitih naroda svijeta u jedan Božji narod po Kristovoj otkupiteljskoj smrti i uskrsnuću. Biblijski izraz *laos theou*, ne odnosi se samo na laike u Crkvi, nego na sve različite narode svijeta, uključujući tu i laike i hijerarhiju Crkve o čemu će poslije biti riječi kada budemo obrađivali pojedinačne tekstove ove značajne konstitucije II. vatikanskog koncila o Crkvi. Misao o Crkvi kao Božjem narodu ističe kršćansku zajednicu u vremenu i prostoru, kao povijesnu stvarnost. Crkva je dakle konkretna povijesno vremenska zajednica odazvanih na vjeru i poslanih da svjedoče tu vjeru. Stoga ćemo od 9. do 17. poglavlja konstitucije o Crkvi moći vidjeti i razumjeti kako je Crkva: Novi narod i Novi savez (br. 9); Opće svećeništvo krštenih vjernika (br. 10); Vršenje općeg svećeništva u sakramentima (br. 11); Osjećaj vjere i karizme u Božjem narodu (br. 12); Univerzalnost i katolicitet jednog Božjeg naroda (br. 13); Katolici i pripadnost Crkvi (br. 14); Katolička Crkva i kršćani nekatolici (br. 15); Katolička Crkva i nekršćani (br. 16); te Misijski značaj Crkve (br. 17). Iz ovih naslova proizlaze zanimljive teme koje kršćanin najprije treba znati i u svome kršćanskom životu se ravnati u suživotu s narodima, religijama, vjeroispovijestima i svjetonazorima, uvijek svjedočiti Isusa Krista jedinoga spasitelja i otkupitelja ljudi, kako nam govore (Dj 4,23-31).

Drugo poglavlje konstitucije o Crkvi usko je povezano s cijelom ovom konstitucijom. Prođimo za sada samo letimično kroz misao vodilju pojedinih brojeva ove konstitucije. Broj 9 svojom naukom o Crkvi kao vidljivoj stvarnosti i znaku Božje volje da se svi ljudi spase, povezuje ovo poglavlje s prvim poglavljem. Brojevi 10, 11 i 12 ističu dogmatska načela za temeljnu jednakost i djelotvorne razlike među pripadnicima kršćanske zajednice, kao i dogmatska načela uloge, dužnosti i prava laika u Crkvi. O ulozima, dužnostima i pravima laika u Crkvi govori 4. poglavlje ove konstitucije i Dekret o apostolatu laika. Broj 12 svojom naukom o Duhu istine koji Božji narod čini nezabludivima u vjerovanju i dijeli karizme (darove) potrebne za obnovu Crkve, povezuje se sa brojem 4, gdje se govori o Duhu životvorcu koji prebiva u Crkvi i pomlađuje Crkvu snagom Evanđelja. Ista se misao nastavlja u poglavlju o laicima (br. 34), gdje se kaže da Krist svojim Duhom oživljuje laike i osposobljava ih za odgovorno sudjelovanje s nosiocima službenog ministrija (papa, biskupi, svećenici, đakoni), u zajedničkom poslanju cijeloga Božjeg naroda.

Koncilsko učenje o jednom Božjem narodu, koji ulazi u sve narode svijeta, a da tim narodima ne oduzima ništa od vremenitog dobra, nego "**bogatstvo i obilje običaja svakog naroda prihvaća i podupire**" (br. 13), postavlja dogmatska načela za djelovanje Crkve u svijetu koji je pluralistički oblikovan, koji se razvija i mijenja. Ta se misao opširnije razvija u 7. pogl. ove konstitucije, a pastoralno se primjenjuje u Pastoralnoj konstituciji u sadašnjem svijetu. Brojevi 14 i 15 razrađuju ekumensku otvorenost Katoličke Crkve i dogmatska načela za ekumensko djelovanje. To ćemo sve naći u Dekretu o ekumenizmu, gdje se rad na zbližavanju jedinstva svih kršćana temelji na traženju Kristove volje o Crkvi i obnavljanju vlastite zajednice. Broj 16 po prvi puta u povijesti Katoličke Crkve donosi službenu i svečanu nauku o istini i dobru što ga sadržavaju nekršćanske religije, osobito židovstvo i islam.

Tu ćemo nauku naći bolje razrađenu u Deklaraciji o odnosu Crkve prema nekršćanskim religijama i u Deklaraciji o vjerskoj slobodi. Konačno, broj 17 uči da je sva Crkva zajednica pozvanih i poslanih, pa joj misijska djelatnost spada u samu bit. Tu nauku naći ćemo razrađenu u Dekretu o misijskoj djelatnosti Crkve.

Iz ovoga vidimo da je drugo poglavlje (LG) veliki odsjek organske cjeline koju čini najprije Dogmatska konstitucija o Crkvi, a potom i svi ostali dokumenti Koncila. Sve ćemo to ispravno moći razumjeti i plodonosno u praksi primijeniti ako sve to uklopimo u kontekst cijeloga Koncila kao izvanrednog događaja u životu Crkve i kao zbirke dokumenata najsvečanijeg naučiteljstva Crkve.

(2 pogl. LG br. 9)

Mato Miloš, OCD

SAKRAMENTI U SLUŽBI ZAJEDNICE

SAKRAMENT SV. REDA

Po sakramentu sv. Reda u Crkvi se do konca vremena nastavlja poslanje što ga je Krist predao apostolima. Zato je ovo sakrament apostolske službe, a ima tri stupnja: **biskupstvo, svećeništvo i đakonat.**

Ovaj sakrament je dobio naziv po starom nazivu iz rimskih vremena jer je "RED" označavao društva koja su imala vlast. U crkvenoj zajednici od samih početaka postoji u predaji ovaj naziv za crkvene službe. Tako liturgija govori o tri stupnja svetog Reda. U praksi Crkve su se i druge skupine, kao što su katekumeni, djevice, supružnici, udovice..., nazivale redom.

Uključivanje u jedan od navedenih redova nazivalo se **ređenjem**. Ređenje je uvijek bilo liturgijski čin koji je ujedno bio i posveta, blagoslov ili sakrament. Danas se ređenjem naziva samo podjela triju stupnjeva sakramenta sv. Reda. Ređenje se u Crkvi naziva i **posveta** jer se radi o "određenom odvajanju i uvođenju u službu sa strane samoga Krista, za njegovu Crkvu". Biskupovo polaganje ruku, zajedno s posvetnom molitvom, vidljivi je znak toga posvećenja.

U povijesti Izabranog naroda Bog je izabrao Levijevo pleme za bogoslužje. Starozavjetno svećeništvo posvećeno je posebnom službom. Tom službom svećenici su postavljeni za ljude u odnosu na Boga "da prinose darove i žrtve za grijeh". To i takvo svećenstvo nije moglo ostvariti spasenje jer je moralo neprestano prinostiti žrtve. Tek će Kristova žrtva zauvijek ostvariti potpuno spasenje. Crkva ipak u toj starozavjetnoj službi vidi sliku novozavjetnog svetog Reda. Isus Krist je jedini pravi svećenik jer je On posrednik između Boga i ljudi. Kristova žrtva na križu je jedna i jedinstvena i izvršena jednom zauvijek. Ipak, ta žrtva postaje prisutna u euharistijskoj službi Crkve. Isus Krist se uprisutnjuje po ministerijalnom svećeništvu. Krist je jedini pravi svećenik, a svi su ostali samo njegovi službenici. Svaki krštenik je osposobljen da i sam prinosi samoga sebe Bogu i na taj način sudjeluje u svećeničkoj službi. Vjernici su dionici općeg svećeništva, a oni koji prime sakrament sv. Reda pripadaju hijerarhijskom ili službenom svećeništvu. "U crkvenoj službi zaređenog službenika sam Krist je nazočan svojoj Crkvi kao Glava svoga tijela, Pastir svoga stada, Veliki svećenik otkupiteljske žrtve, Učitelj istine." Kristova nazočnost u službeniku mora biti shvaćena u ispravnom smislu jer službenik time nije oslobođen od osobnih pogrešaka ili propusta. Bitni su milosni učinci koji se događaju

po službi onoga koji je primio sveti Red. Tako grijeh službenika ne umanjuje milosni učinak pojedinog liturgijskog čina.

Isus je apostolima i njihovim nasljednicima i svima koji primaju sv. Red povjerio služenje zajednici i njemu samome. "Sakrament reda podjeljuje svetu vlast, koja nije drugo doli Kristova vlast."

Tri stupnja sv. Reda

Prema staroj nauci Crkve postoje, u strogom smislu riječi, dva stupnja ministerijalnog ili službenog svećeništva: **biskupstvo** i **svećeništvo**. Đakonat je njima pridodan za pomoć i služenje. Međutim, nauk Crkve uči da se sve ove službe podjeljuju sakramentalnim činom. Najvažnija služba u Crkvi je ona koju vrše biskupi i oni imaju puninu sakramenta sv. Reda. **Biskup** jedini ima ovlast da može podjeljivati sve sakramente u Crkvi. Kod ređenja novog biskupa uvijek je nazočno više biskupa jer ono izražava zajedništvo u koje stupa onaj tko prima taj sv. Red. Svaki biskup ima dužnost da vodi posebnu brigu za mjesnu Crkvu koja mu je povjerena, ali jednako tako mora voditi brigu oko opće Crkve. Zato je biskup onaj koji na najdoslovniji način u Kristovo ime okuplja cijelu Crkvu oko oltara Gospodnjeg.

Prezbiterima ili **svećenicima** predana je u različitom stupnju ista služba koju je Krist povjerio biskupima. Tako su svećenici suradnici biskupskog reda. Svećenici su u najužoj sakramentalnoj povezanosti s biskupom. Svoju svećeničku službu svećenici najsavršenije vrše u euharistijskom slavlju. Svećenici su po sv. Redu međusobno povezani najbližim bratstvom, a to se posebno odnosi na svećenike unutar jedne biskupije.

Đakoni su na nižoj službi pridruženi sv. Redu. Oni su u doslovnom smislu najbliži suradnici samoga biskupa.

Slavljenje sakramenta sv. Reda

Svako ređenje predviđa se da bude uz što brojnije sudjelovanje vjernika. Ako je moguće, najbolje je da ređenje bude u katedrali. Sva tri ređenja imaju isti oblik i slave se unutar euharistijske službe. Bitni oblik samoga sakramenta je biskupovo polaganje ruku na glavu ređenika uz posebnu posvetnu molitvu.

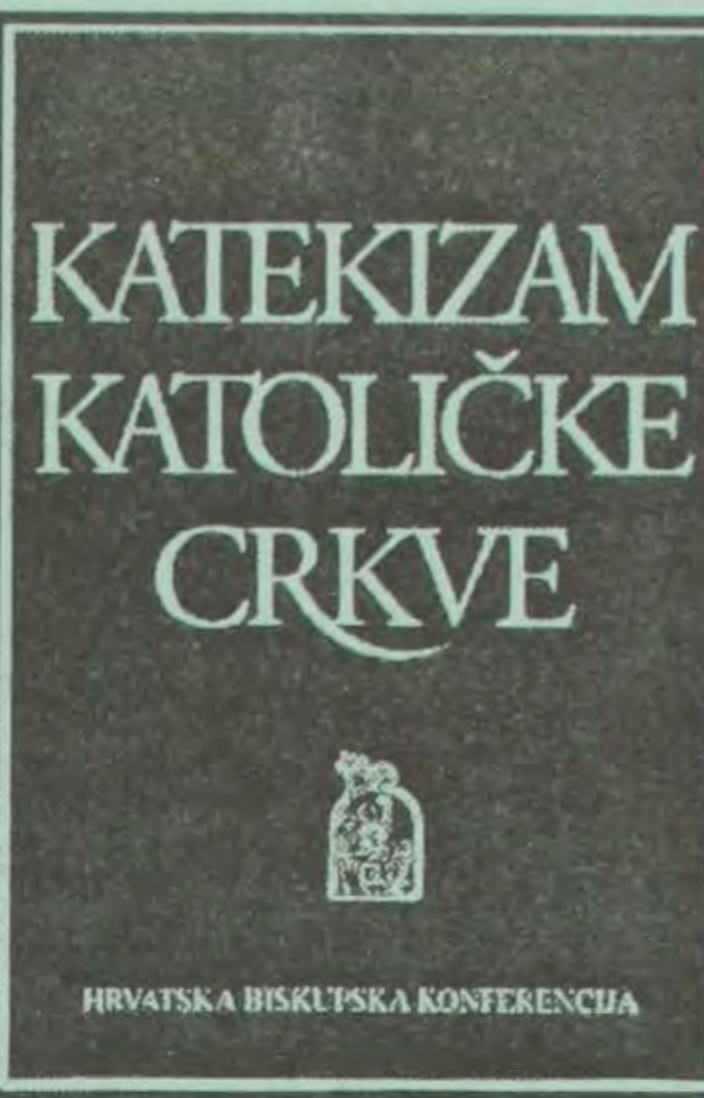
Jedino biskupi imaju pravo podjeljivati sakrament sv. Reda. Biskupi u slučaju da je u pitanju ređenje novoga biskupa moraju imati dozvolu od Apostolske Stolice.

Sakrament sv. Reda mogu primiti samo odrasli muškarci koji su prethodno kršteni. Nitko nema sam pravo na sv. Red, nego je svatko u tu službu pozvan i to je dar. U praksi Zapadne Crkve je da se samo neoženjeni muškarci rede za svećenike i biskupe, a kandidati za đakone prethodno mogu biti i oženjeni.

Sakrament sv. Reda utiskuje pečat i zato se prima samo jednom u životu, jednako kao i Krštenje i Potvrda. Ređenik se po sakramentu Reda suobličuje Kristu Svećeniku, Učitelju i Pastiru i postaje njegov službenik.

/Prema Katekizmu Katoličke Crkve br. 1536-1600/

Franjo Ivanković

HODOČAŠĆE PREMA OČEVOJ KUĆI

/Prikaz enciklike "Nadolaskom trećeg tisućljeća" - 39/

Na samim vratima Velikog jubileja vjernik se nalazi pred zadaćom u kojoj želi proširiti horizonte Kristovom mjerom do najdublje spoznaje, spoznaje Oca koji je na nebesima. Isusov životni put može se izreći upravo njegovim vlastitim riječima. On je zato došao i zato je poslan da nam očituje Oca i proslavi ga. Njegov izlazak od Oca i vraćanje k Ocu okviri su njegovoga životnog puta koji se naziva ljudskom egzistencijom. Međutim, on je došao po Očevoj volji vratiti ono što je izgubljeno, otkupiti ono što je zarobljeno i osloboditi sužanjstva grijeha sve koji su njime otuđeni. Zašto? Otvoriti život vječni i omogućiti spašenima da upoznaju jedinoga i istinitoga Boga, to je sadržaj kršćanskoga života. Kršćanin je dakle čovjek koji se pojavljuje u vremenu, milošću oblači na sebe Krista i s Kristom ulazi u život vječnoga blaženstva u Očevoj kući. Stoga se kršćanski život opravdano naziva hodočašćem prema Očevoj kući. Bog je stvaranjem čovjeku otkrio i svaki dan mu otkriva da je nikao iz njegove ljubavi i da je pozvan na njegovu ljubav i da će biti nagrađen Očevom ljubavlju u vječnom blaženstvu njegova doma.

Krist je, osim te velike objave Oca, došao proslaviti Oca činom velike hvale i blagoslova. Jubilej, usredotočen na lik Isusa Krista, tako postaje veliki čin hvale Ocu: "Blagoslovljen Bog i Otac Gospodina našega Isusa Krista, on koji nas blagoslovi svakim blagoslovom duhovnim u Kristu. Tako: u njemu nas sebi izabra prije postanka svijeta, da budemo sveti i bez mane pred njim" (Ef 1,3-4). Ta proslava i čin hvale Ocu biva po Isusu Kristu u događaju povratka izgubljenog sina u kuću očevu (usp. Lk 15,11-32). Dakle, otvara se nova stranica na vratima jubileja a to je put prema Ocu, stupajući stopama izgubljenog sina. Jednom riječju, u jubilej će se moći ući koracima autentičnoga obraćenja, koje je temeljito i ima dva vidna aspekta.

Negativni vid obraćenja podrazumijeva oslobađanje od grijeha. Taj nam je vid, čini se, poznat. Međutim, dobro je podsjetiti da obraćenje u sebi sadrži i distanciranje od takvih svojih djela, misli i riječi. Dapače, Crkva naših vremena priznaje i vid propusta i promašaja nedovoljnim angažiranjem na mnogim osobito socijalnim područjima. Taj "negativni" vid obraćenja mora dakle biti jasan stav promjene načina ponašanja i razmišljanja u svemu onome što u sebi i u svojoj zajednici spoznamo kao vlastiti ili zajednički krivi put. Doći na pravi put po svojoj naravi iziskuje napor "skretanja" sa željom da se više na stari put ne vratimo. Zato je razumljivo da je u središtu pripreme jubileja došao na red, kao osobiti korak u ovom pravcu, sakrament pomirenja. Teško je zamisliti kršćanina u jubileju bez zaokretanja novog čovjeka novim pravcem.

Drugi vid obraćenja je takozvani "pozitivni". To je svojevrsna novost u sakramentu pomirenja a sastoji se u aktivnom izboru dobra, izraženog etičkim vrednotama sadržanim u naravnom zakonu a Evanđeljem potvrđenim i produbljenim. Čovjek na dva načina može isušivati kaljužu, baru. Jedan način je da cijeloga života otkopava odvodne kanale pa da se svakim novim "pljuskom" ponovno napune ti isti kanali, a drugi je način nasuti teren do te visine da sve što je višak oteče. Jednostavno kazano: u našoj kršćanskoj svijesti je više prisutna askeza "kopanja odvodnika" a manje teologija "nasipa". Ovaj bi dokument htio vrednovati jednako oba načina obraćenja bez kojih zapravo i nema pravog obraćenja - napuštanje negativnog a izgrađivanje pozitivnog, što nam nudi Evanđelje.

Sve ovo je moguće ako se u tumačenju ovakvih božanskih istina a još više u njihovom provođenju, istakne teološki vid ljubavi, podsjećajući na sintetičnu i pregnantnu tvrdnju prve Ivanove poslanice: "Bog je ljubav" (4,8.16). Ljubav, u svom dvostrukom izgledu: prema Bogu i prema braći, sinteza je moralnog života vjernika. Ona u Bogu ima svoj početak i svoj kraj. (br. 49-50)

M. V.

KATOLIČKA CRKVA
U PRIPRAVI
ZA VELIKI JUBILEJ

NEKA NAS TREĆE TISUĆLJEĆE NAĐE BAREM BLIŽE ZAJEDNIŠTVU

/Papa u Bukureštu/

Za nekoliko mjeseci slavit ćemo 2000 godina od rođenja Isusa Krista. Riječ je o izvanrednom i važnom jubileju za kršćane i za cijelo čovječanstvo usred kojega je kršćanstvo u ova dva tisućljeća imalo tako veliku važnost. S pravom će, stoga, članovi Katoličke Crkve zajedno s kršćanima različitih vjeroispovijesti slaviti obljetnicu dušom zahvalnom Gospodinu za dar Otkupljenja.

Veliki jubilej 2000. upozorava kršćane gledati u budućnost sa življom sviješću glede izazova koje im postavlja dolazak novoga tisućljeća. Među tima se nameće traženje jedinstva svih vjernika u Krista. Izražavam želju da nas treće tisućljeće nađe, ako ne posve sjedinjene, barem bliže punom zajedništvu. /IKA/

PREDSTAVLJEN PROGRAM OBILJEŽAVANJA VELIKOG JUBILEJA U FRANCUSKOJ

Predstavnici Crkve u Francuskoj predstavili su svoj program proslave Jubileja 2000 godina kršćanstva. Kako je istaknuo tarbeški biskup **Jacques Perrier**, program obilježavanja Velikoga jubileja u Francuskoj tamošnjim će vjernicima u tijeku korizmenoga i uskrsnog vremena, ljeta i pred kraj Svete godine 2000. posvijestiti događaj rođenja Isusa Krista pred dva tisućljeća. Tako je 14 tjedana korizmenoga i uskrsnog vremena nadolazeće godine posvećeno prije svega onim katolicima koji već dulje vrijeme ne prakticiraju svoju vjeru, precizirao je biskup Perrier. Njih treba ohrabriti, kako bi se ponovno približili Crkvi. Nadalje, za blagdan Duhova je u otprilike dvije trećine od 95 francuskih biskupija planirano održavanje odvojenih zborovanja. Istodobno, na proslavi Svjetskoga dana mladeži u Rimu sudjelovat će oko 80.000 mladih iz Francuske. Oni će tamo otputovati zajedno s mladima iz afričkih zemalja, te Libanona i Sirije, koji će nekoliko dana prije puta boraviti kao gosti u francuskim biskupijama, najavljuje tarbeški biskup. U tijeku ljeta, pak, najavljena su brojna hodočašća. /IKA/

2000. GODINA - GODINA BIBLIJE

Južnoafričko Biblijsko društvo namjerava godinu 2000. proglasiti "Godinom Biblije", te u taj pothvat uključiti oko pola milijuna Južnoafrikanaca. "Taj će pothvat biti posvećen **Mary Jones**, Welšanki, koja je prije više od 200 godina potaknula utemeljenje prvoga Biblijskoga društva", rekao je tajnik Biblijskoga društva **Neville Turley**.

Južnoafričko Biblijsko društvo okuplja 54 kršćanske Crkve i zajednice, a utemeljeno je god. 1820. Namjera je članova Biblijskoga društva potaknuti kršćane u Južnoj Africi da svakog dana u tijeku 10 dana čitaju Sveto pismo, a prijedlog dnevnih biblijskih čitanja, kao i izvaci biblijskih tekstova, bit će besplatno dijeljeni vjernicima u crkvama. Ti će tekstovi biti tiskani na 11 službenih jezika u Južnoj Africi. Južnoafričko Biblijsko društvo podijelilo je protekle godine 182.429 cjelovite Biblije, te više od 20.000 Novih zavjeta, koji su bili tiskani na 39 svjetskih jezika. /IKA/

Uredila: s. Blaženka Rudić

ŠTO MLADI MISLE O ...

Obilježavajući Dan molitve za duhovna zvanja krizmanici i mladi u župi sv. Jurja u Subotici razmišljali su o sljedećim temama:

1. Od svećenika očekujem...
2. Redovnici (redovnice) bi trebali...
3. U duhovnom zvanju ne mogu prihvatiti...

Iako ispočetka nisu znali što bi mislili, ipak su na kraju uspješni sročiti svoja razmišljanja iz kojih je načinjen ovaj mozaik.

... SVEĆENICIMA ...

"Od svećenika očekujem da svojim vjernicima budu pomoć na putu ka što jačem i dubljem kršćanskom životu. Očekujem da budu otvoreni prema svakom vjerniku (mladom i starom) u smislu da se stvore takvi odnosi da vjernik može slobodno pitati što ga zanima." (B.I.)

"Od svećenika očekujem da se zalaže za svoju župu. Mislim da bi svećenici trebali posebno obratiti pažnju na odnose s mladima, kao i s onim najmlađima. Tu mislim da bi svećenici prilikom tumačenja evanđelja morali izgovarati, objašnjavati, iznositi na što slikovitiji način poruku da bi svi mogli razumjeti." (S.G.)

"Da bi svećenik bio ono što jest, mora biti u potpunosti predan Bogu. Da vrši svoju službu u skladu s propisima Crkve i da mu to bude preokupacija. Da bude povezan s Duhom Svetim koji poučava sve ljude." (A.P.)

"Svećenici bi trebali biti uzor narodu kojem su poslani. Nadalje, mislim da bi trebali biti otvoreniji prema prijedlozima svojih župljana. Možda i više s njima." (N.S.)

"Od svećenika očekujem da nam da pravi savjet i izvede nas na pravi put kad smo u nedoumici." (J.P.)

"Od svećenika očekujem da bude ustrajan u svojim objašnjenjima i tvrdnjama. Da nas, kad smo u nevolji i tražimo njegovu pomoć, izvede na pravi put i da nam zna dati pravi odgovor." (B.K.)

"Svećenik bi trebao znati kako komunicirati s ljudima i pronaći način kako da ih približi Bogu. Isto tako, svećenik bi trebao biti dobar s djecom i mladima, da se druži s njima, da im daje savjete..." (M.P.)

"Od svećenika očekujem da bude dobar župnik u svojoj župi. Drugim riječima, da zna organizirati život, neke aktivnosti župe, zatim da zna propovijedati, i na kraju da zna i hoće pomoći ljudima svoje župe. Također očekujem da bude ustrajan u svome opredjeljenju da služi Kristu i Crkvi." (N.T.)

"Od svećenika očekujem da ipak napravi diskusiju za one koji idu u crkvu. Neki svećenici ne vole da su s djecom ili su strogi. Mogao bi i naš svećenik ponekad s nama pjevati ili igrati odbojku. Voljela bih da i žene mogu biti svećenici." (S.S.C.)

"Svećenik bi trebao ljudima radosno i slobodno propovije-

dati, a ne da bude veoma ozbiljan i strog, jer imam utisak da to ljude odbija od Crkve. I ne sviđa mi se što u nekim crkvama samo odrasli i časne pjevaju, treba i djeci dati priliku. Očekujem da ljudi na ispovijedi brižno porazgovaraju s ispovjednikom o uzroku svoga grijeha i da ih on posavjetuje." (V.K.)

"Očekujem da nam na što razumljiviji način navještaju Božju riječ. Da poznaju većinu svojih župljana. Želim da se na skupovima, t.j. poslije njih šale i razgovaraju s nama o različitim temama. Da organiziraju natjecanja bilo kakvog karaktera u kojima će i sami sudjelovati. Očekujem da se na misi, u propovijedi, riječima što više približe narodu u crkvi." (S.G.)

"... da ima čvrstu vjeru i da redovito moli." (K.S.)

"... Da bude odan Bogu, da širi evanđelje." (M.M.)

"Svećenik je čovjek koji je pozvan da direktno služi Bogu time što propovijeda Božju riječ ljudima." (A.B.)

... REDOVNICIMA I REDOVNICAMA ...

"Časne sestre bi trebale biti možda malo strožije, jer su dosta dobre..." (I.M.)

"... trebali bi širiti Božju ljubav, vjeru, naučavati o njima. Trebalo bi da pokazuju da Bog uistinu postoji i da postoji nešto iznad ovog zemaljskog života. Trebalo bi da služe društvu koje ih okružuje i da pomažu "nižem" sloju društva na sve moguće načine." (R.P.)

"redovnici i redovnice su se, po mom mišljenju, povukli u samostane, "zatvorili" na određeni način i njihovo se djelovanje polako stišava. Sve ih se manje viđa na ulici da se zaustave, da bismo mogli s njima popričati i zatražiti neke savjete, mislim da bi trebali biti više s ljudima." (Z.V.Š.)

... DUHOVNOM ZVANJU ...

"Duhovno zvanje ne mogu prihvatiti jer mislim da ne bih bio sposoban služiti misu. I svećeništvo me ne interesira. Mislim da ne bih bio vjeran Bogu." (S.G.)

"U duhovnom zvanju ne mogu prihvatiti to što se ne mogu ženiti i imati djecu. Ne mogu se provoditi s društvom a jako volim zabavu. Mislim da zbog toga ne bih bio potpuno posvećen Bogu." (N.D.)

"Ako bih izabrala duhovno zvanje, točnije: ako osjetim taj poziv, mislim da ne bi postojalo ništa što ne bih mogla prihvatiti. Jer ako sam pozvana na tu "avanturu" i ako prepoznam taj poziv, i prihvatila bih ga. Prihvatila bih kao žrtvu i ono što mi se ne sviđa." (A.F.)

Ako Isusov savjet i poruka - VI STE SOL ZEMLJE I SVJETLO SVIJETA - vrijedi za sve njegove učenike, tim više vrijedi za one koji su pozvani u duhovnu službu u Crkvi. Vidimo da mladi to i očekuju od svojih svećenika, redovnika i redovnica.

Uređuje: Katarina Čeliković

DRAŽESNI ZVONČICI, svibani je bio čudesan mjesec!

Cvijeće, bjelina, radost u oku, u srcu... Sve je to pratilo protekli mjesec koji je radovao sve nas diljem lijepe, ravne Bačke. Koliko je Prvih Pričesti podijeljeno, koliko je suza radosnica zaiskrilo u očima majki, a koliko zahvalnih uzdaha dragome Bogu za tako velike milosti! Kakve su samo pripreme obavljane za taj divan dan - svatko je prema svojim mogućnostima i željama krasio crkve, vjeronaučne dvorane, svoje domove...

O svemu tome svjedoče i vaši zapisi - kako ste doživjeli dan Isusovog ulaska u vaš život. Ove dvije stranice bit će za uspomenu dragim prvopričesnicima, onima koji očekuju taj događaj dat će još veću želju da taj stigne što prije.

Pokažite ove stranice i vašim roditeljima - bit će im drago pročitati kako vi doživljavate PRIČEST ili EUHARISTIJU.

Iako je ratna opasnost svuda oko nas, iako smo često u mraku, ništa ne može pomutiti naš prislan odnos s Bogom - a to znači da moramo često biti s NJIM u sv. misi, u sv. Pričesti, u molitvi, na vjeronauku, u čitanju Božje riječi...

Dakle, na ovim stranicama zahvaljujemo i SLAVIMO BOGA SVIM SRCEM SVOJIM za svu njegovu ljubav koju je izlio u srca naša.

Zvončica

ZVONČICI NA MISI

6. 06. - 10. nedj. kr. god.

Mt 9,9-13

Isus je često jeo s grijješnicima zato što zdravi ne trebaju liječnika nego bolesni. Isus je pozvao Mateja - carinika.

13. 06. - 11. nedj. kr. god.

Mt 9,36 - 10,8

ISUS POZIVA DVANAEST APOSTOLA

20. 06. - 12. nedj. kr. god.

Mt 10,26-33

Nikada se ne smijemo Boga stidjeti pred ljudima!

27. 06. - 13. nedj. kr. god.

Mt 10,37-42

Zbog Isusa se treba odreći svega - on je Bog i sve će nam dati.

DVANAEST APOSTOLA

- Šimun - zvani Petar,
- i Andrija, brat njegov;
- Jakov, sin Zebedejev;
- Ivan, brat njegov;
- Filip i Bartolomej;
- Toma i Matej carinik;
- Jakov Alfejev i Tadej;
- Šimun Kananaj
- i Juda Iškariotski, koji Isusa izda.

Najljepši dan

Tisuću devetstina devedest devedete godine 16. maja oko 10 sati primila sam Isusa u svoje srce.

Kad sam dobila Isusovo tijelo, osjećala sam se predivno, moćno, super... Taj dan bio mi je najljepši dan u djetinjstvu. A crkva - nijedna nije bila tako lijepo okićena.

B. Andreja, Sv. Rok - Subotica

Livija i Filip na dan svoje Prve Pričesti pjevaju: DOĐI O DOĐI POD KROV SRCA MOG

Posebno odijelo

U crkvi Sv. Roke se 16. maja održala misa u 9 sati. To nije bila obična misa nego je bila misa povodom naše Prve pričesti. Crkva je bila posebno uljepšana i okićena u punom sjaju. Bilo je mnogo divnog cvijeća i ukrasa. Dječaci i djevojčice su bili posebno obučeni. Od svih vrsta odijela i haljina prvopričesnici su bili obučeni svi u jedno odijelo - U SVOJU SREĆU.

Na misi su prvopričesnici recitali, pjevali, čitali, nosili darove na oltar, palili svijeće, nosili cvijeće Mariji i još

mного toga, ali najvažniji trenutak bio je primanje hostije. Pričesnici su toga trena bili osuti srećom i

svim toplim pogledima u crkvi. Ovom trenutku su se radovali naši roditelji, ali i velečasni i časna koja se trudila oko nas i učila nas svemu što znamo. Ova! dan će nam biti uslikan u srce do kraja života.

Livija Šujić

ŠAH - ŠAH - ŠAH

PRONAĐI 11 ISUSOVIH IMENA UZ POMOĆ "KONJIĆA"

		SU-	-TELJ	-EL	-JI	-JA	-JI	-GA-
E-	-TELJ	-TELJ	OT-	-DAC	-PI-	-NJAC	SIN	BOŽ-
-ČI-	-TIR	SPA-	-NU-	-JEČ-	MUD-	RI-	JA-	BOŽ-
-SI-	-MA-	U-	PAS-	-KU-	KRALJ	ČOV-	-ROST	-JEČ

Kreni od polja označenog strelicom i prođi sva polja krećući se onako kako figura konjića skakuće po šahovskoj ploči. Na svako polje smiješ stati samo jednom. Zapiši 11 Isusovih imena.

1. _____ 2. _____
3. _____ 4. _____
5. _____ 6. _____
7. _____ 8. _____ 9. _____
10. _____ 11. _____

RADOST PRVE PRIČESTI U SONTI

Ovogodišnji prvopričesnici iz Sonti, njih 29, podijelilo radost prve Pričesti sa svojim roditeljima i brojnim župljanima koji su prisustvovali ovoj svečanosti.

Tiha, ushitna pjesma dječjeg zbora, bez pratnje orgulja, u bijelim haljinama... djevojčice s rozim pojasima, a dječaci s obaveznim plavim, u rukama za ovu prigodu posebno urešene svijeće... polako ulaze kroz glavna vrata crkve sv. Lovre u Sonti... Uz svakog pričesnika lijevo i desno tata i mama polako prilaze svećeniku koji im, s uskršnje svijeće pripaljuje njihovu prvopričesnu svijeću... U očima suze, radost i podsjećanje na vlastitu Prvu pričest... na sjećanje da se tu jednom davno pričestila prvi put i draga baka kada je bila djevojčica i draga mama... i to još u narodnoj nošnji...

Sve u svemu, ove godine u Sonti se 23. svibnja na Duhove prvi put susrelo s Isusovim tijelom 29-oro djece, prvopričesne dobi ... no, bilo je i nekoliko njih koji su pri kraju druge decenije života, ali su se priključili svojoj i Crkvi svojih djedova...

Cijelo vrijeme misnog slavlja, u tijeku kojeg je obavljena i svečanost Prve Pričesti, pjevao je dječji zbor prigodne pjesme, no bez pratnje orgulja jer nije bilo struje...

Nakon sv. mise, obavezni prijem u župnom domu i fotografiranje za uspomenu. Neki su se uslikali uobičajeno, kao i tolike generacije prije sa sklopljenim rukama i krunicom u dvorištu crkve, drugi pak pred oltarom u crkvi, uz Lurdsku Gospu - već gdje je tko htio. Uspomena na Prvu pričest jest svakome osobita i posebna i jedna je od najvećih tijekom života svakog kršćanina.

Josip Brdarić

Jedna obitelj, a dva prvopričesnika: brat i sestra sa župnikom mons. Belom Stantićem, a pred njima dva ponosna brata

TRENUTAK PRVE PRIČESTI

Dugo sam čekao dan Prve Pričesti. U nedjelju 16. maja svečano obučen stigao sam u župni dom.

Sve djevojčice su bile obučene u bijele haljine, a dječaci u tamna odijela. Bili smo veseli. U povorci smo krenuli u crkvu. Crkva je bila ukrašena raznobojnim cvijećem. Bilo je puno ljudi. Orgulje su svirale. Svi smo se okupili ispred oltara. Iza mene su stajali moji roditelji. Započela je svečana misa. Mi smo pjevali radosne pjesme. Bio sam uzbuđen jer sam čekao trenutak Prve Pričesti. Svećenik nam je pričao, a ja sam ga pažljivo slušao. Najzad je došao trenutak kada ću primiti Isusa. Imao sam tremu kada mi je svećenik pružio hostiju. Divno sam se osjećao.

Na kraju mise sam recitirao "Prvopričesnikovu molitvu". Dobili smo uspomene sa Prve Pričesti. Fotografirali smo se sa župnikom i sestrom Silvanom.

Ovoga događaja ću se dugo sjećati zato što sam prvi put tako nešto doživio. Žao mi je što je taj dan tako brzo prošao.

Marjan Nikolić, Sv. Rok - Subotica

IZGUBLJENI SIN
strip br. 6

SHVAĆA DA JE POGRIJEŠIO...

I H S

Što znači IHS?

Često vidate ova tri slova u crkvi i pitate se što bi to zapravo moglo značiti. Neki tumače ova tri slova kao IESUS HOMINUM SALVATOR - Isus Spasitelj ljudi.

Zapravo su to prva tri slova imena Isus kako se ono piše grčkim velikim slovima, tj. ΙΗΣΥΣ -čitaj Jesus.

Isuse dobri, dođi, čekam Te ja,
Isuse dobri, dođi, volim Te ja.

Dodji, o dođi pod krov srca mog,
kliče mi duša mlada Ti si moj Bog.

Srce Isusovo,
smiluj nam se!

Gabrijel Lukač, IV. razred, Bikovo

Uređuje: Dijana

Bog svima!

Jeste li znali da je predsjednik Zambije Kenet Kaunda prijetio svojevremeno da će se povući sa položaja ako stanovnici njegove zemlje ne prestanu previše piti alkohol? Kakva predanost i ljubav prema narodu!!! Jako i ja vas volim, ali ne prijetim da ću sići "s vlasti", samo vas "blago" opominjem da surađujete.

Čestitka pomazanicima Božjim (krizmanicima) za ulazak u punoljetno kršćanstvo. Sigurno je da ste sada primili darove Duha Svetoga, a plodove ćemo vidjeti ako budete te darove zaista koristili.

Hvala na pismima. Momci, vi ste bili malo aktivniji od cura, ali to nikako ne znači da ne možete i više pisati. Samo nastavite. Posebno zato jer je uredništvo stranica mladih većinski ženskog spola. Znači, sve smo g-đice za sada, osim Lacike koji je g-din.

Za kraj preporuka, tj. prijedlog što možete raditi ovih dana (tj. danas) ako se već dosađujete ili se pitate čime se baviti kad ne učite, ne radite ili ne pomažete u kući. POČNITE RADITI NA SEBI. Sve to u cilju pripreme na vaše buduće zvanje, kakvo god ono bilo. Razmišljajte i pitajte što sve možete učiniti da budete bolji sebi, bližnjima i naravno dragom Bogu. Pratite tekstove u narednim brojevima "Zvonika". Možda ćete poticaje pronaći baš u njima.

Puno uspjeha!

Dijana

ISTINA*Lažeš!*

*Lažeš kad mi kažeš
da u svijetu mira nema;
da ga molitva stvorit' neće
baš kao ni zagovor svetaca.*

*Lažeš kad mi kažeš
da su ljudi moćni,
da imaju prava
nad starima i djecom.*

*To istina nije!**Mira u svijetu ima!**Daje nam ga Isus Krist.**Tu je! Zar ga ne osjećaš?**Mir je u našim srcima.*

Ljubica Crnković
(krizmanica)

AGAPE

(Zajedno s Kristom,
zajedno s braćom i sestrama)

U povodu jednog za mene neobičnog događaja pišem ovo svoje razmišljanje sa željom da ću najprije sebi odgovoriti, i u nadi da ću i nekoga od vas potaknuti na razmišljanje, i u svakom slučaju delanje (djelovanje).

Povod ovom bio je susret male skupine osoba koje su tom prilikom evocirale svoje uspomene na malog člana župske zajednice koji je ne tako davno preminuo. Dok smo tako bili okupljeni, u jednom trenutku sam ostala izolirana od ljudi, ali mi je taj trenutak ukazao, ili bolje reći otvorio oči da shvatim što je zajedništvo.

Često se pitam kakvo je to zajedništvo koje je Isus nama ostavio? Kako ono praktično izgleda? I kako je izgledalo u prvoj kršćanskoj zajednici?

Mnogi o tome govore, teoretiziraju ali praksa nam pokazuje nešto sasvim drugo. Često puta se žurno razidemo poslije mise ni ne pitajući se za brata s kojim smo na misi stajali rame uz rame ili sjedili zajedno u klupi. Koliko puta smo pružili mir bratu i sestri u Kristu ni ne znajući bilo što o njemu i ne pitajući se za njega, niti se zanimajući da li mu je potrebna neka pomoć? I koliko puta svog brata ili sestru u Kristu znamo ogovarati i ne osjećati zbog tog grižnju savjesti? Moram vam priznati, spuštenu pogleda i pognute glave, da ovako u tom smislu nisam baš uzorna kršćanka.

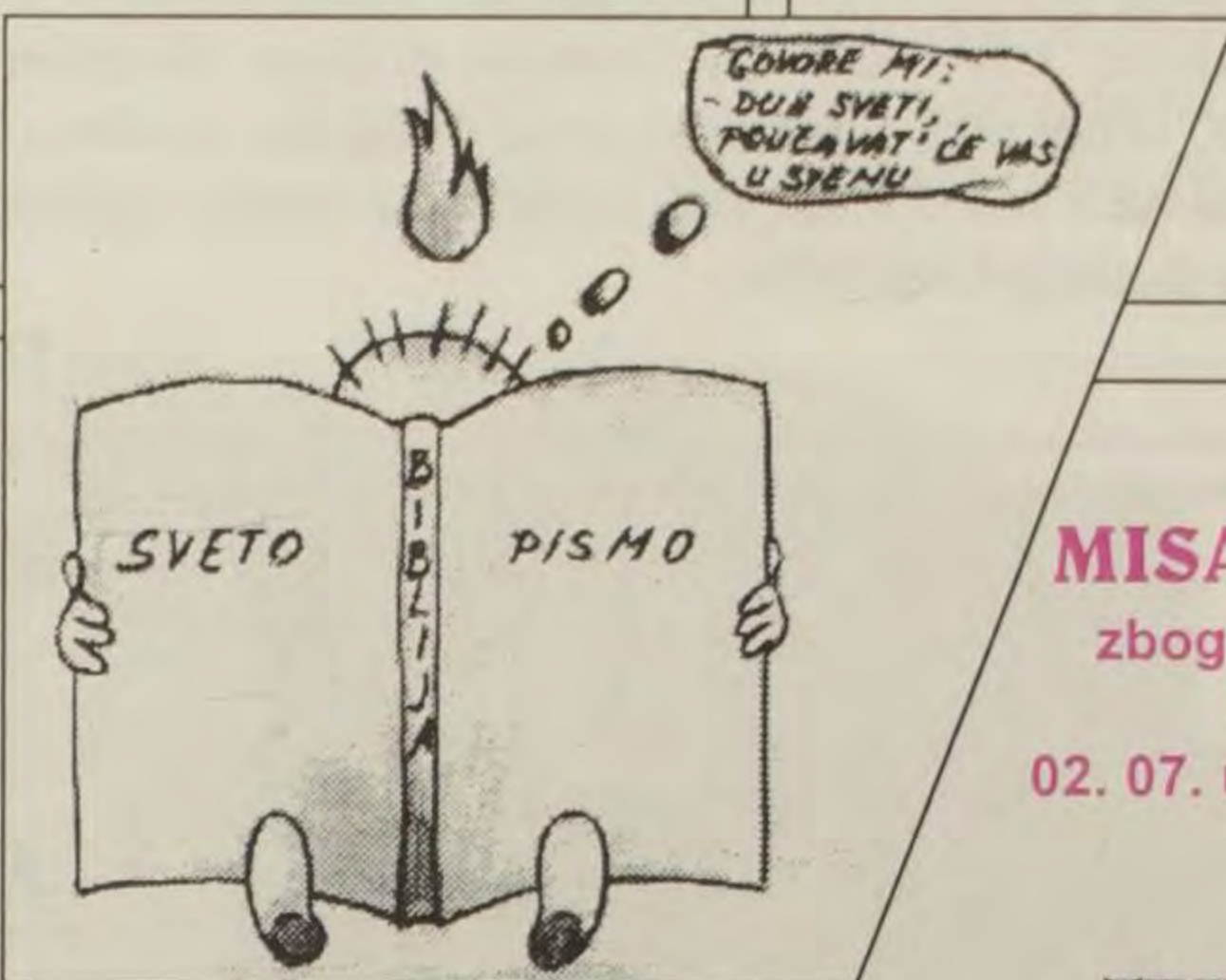
I taj "Agape" kojem sam, hvala dragom Bogu, prisustvovala nagnao me je da se upitam: zašto i zbog čega? Shvatila sam da se dosta često radi o zavisti, pomalo ima i ljubomore, ali najčešće je to izbjegavanje odgovornosti. "Grešni" dio našega bića "računa" baš tako: ako ne znamo puno ili ne znamo ništa o nekome ili o nečemu, onda nismo obavezni niti činiti. Tako se možemo "izvući" i priskrbiti sebi malo više slobodnog vremena koje ćemo uludo potrošiti: ogovarajući, plandujući ili gledajući TV. GREŠKA! Upravo ta polazna točka je greška. Trebamo s vedrinom pristupiti bratu i prvi mu pružiti ruku mira, pomoći i moliti za njega. Možda je od svega najteže pogaziti svoj uzdignuti ponos i priznati grešku; a onda s novim entuzijazmom poći u gradnju novih mostova prijateljstva koji spajaju. I naravno, ne vraćati se na trenutke kojima smo povrijedili brata ili sestru.

"Svima je nama potrebno zajedništvo", veli jedna moja prijateljica. Ni sami nismo svjesni koliko. Tek, kad osjetimo, makar jednom, jačinu i snagu te ljubavi koju u nama potiče "agape", svjesni smo koliko ono znači svakom kršćaninu.

I, na kraju, ako smijem sugerirati i ujedno prenijeti svoje iskustvo: Želite, žarko želite "Agape". Neka ta želja urodi plodom i djelom da svaku misu završite "agapeom", zajedništvom koje je imala prva kršćanska zajednica. Samo se sastanite, okupite se... Duh Sveti će učiniti ostalo.

I naravno, postoji i "negativna" strana takvih "agapea": nećete se moći razići. A kako se i razići kad vas zahvati osjećaj s brda preobraženja: "Dobro nam je ovdje biti..."

Marina

MISA MLADIH ZA MIR

zbog ratnog stanja u zemlji
I PREKO LJETA
02. 07. u kapeli crkve sv. Jurja
u 19 sati.

TRIBINA MLADIH

Gdje: Katolički krug

Kada: 20. 06. u 18 sati

Tema: POVIJEST PAPINSTVA

Predavač: mr. Andrija Kopilović

Druženje poslije mise: ?

- ako ne bude zračne opasnosti!

VJERONAUČ ZA STUDENTE I MLADE RADNIKE

Gdje: u župi sv. Roka

Kada: 08. 06. u 19,30 sati

Tema: Praktični rad s Biblijom

POZOR: Pozivamo sve ovogodišnje

maturante da nam se PRIDRUŽE!

MEP

Što je to? - **MLADEŽ EUHARISTIJSKOG POKRETA**
(Međunarodni pokret mladih i u Subotici!)

Za koga? - Za mlade do 30 godina...

Susreti? - u župi sv. Roka u Subotici (petkom na
klanjanju za mir od 17,30, na misi i poslije mise)

MI SMO VEĆ POČELI! LIJEPO NAM JE!
DOĐITE I UVJERITE SE!

**HOĆU DA SVI BUDU SVECI
JER SVECI...**

su u skladu sa sobom

MLADI VJERNICI MAĐARI U NOVOM ORAHOVU

1999

Tradicionalni cjelodnevni susret mladih katolika Mađara održan je u Novom Orahovu, 24. 04. 1999. godine pod geslom "Otac vas ljubi". Bilo je prisutno oko 200 mladih iz Banata, Sente, Topole i Subotice kao i iz ostalih mjesta iz Bačke + 14 svećenika + biskup Ivan. Tri predavanja održao je mr. Andrija Kopilović, prorektor Teološko-katehetskog instituta. Teme predavanja su bile: 1) Otac Gospodina našeg Isusa Krista; 2) Otac moj i Otac vaš; 3) Oče naš - Gospodnja molitva.

Unatoč poznatoj situaciji (iako ih nije bilo u većem broju, redovito ih bude između 300 i 400), mladi su bili vrlo sabrani i imali su priliku za rad u grupama, klanjanje i priliku za ispovijed.

Susret je završio svečanom Euharistijom, koju je predvodio biskup dr. Ivan Pénczes.

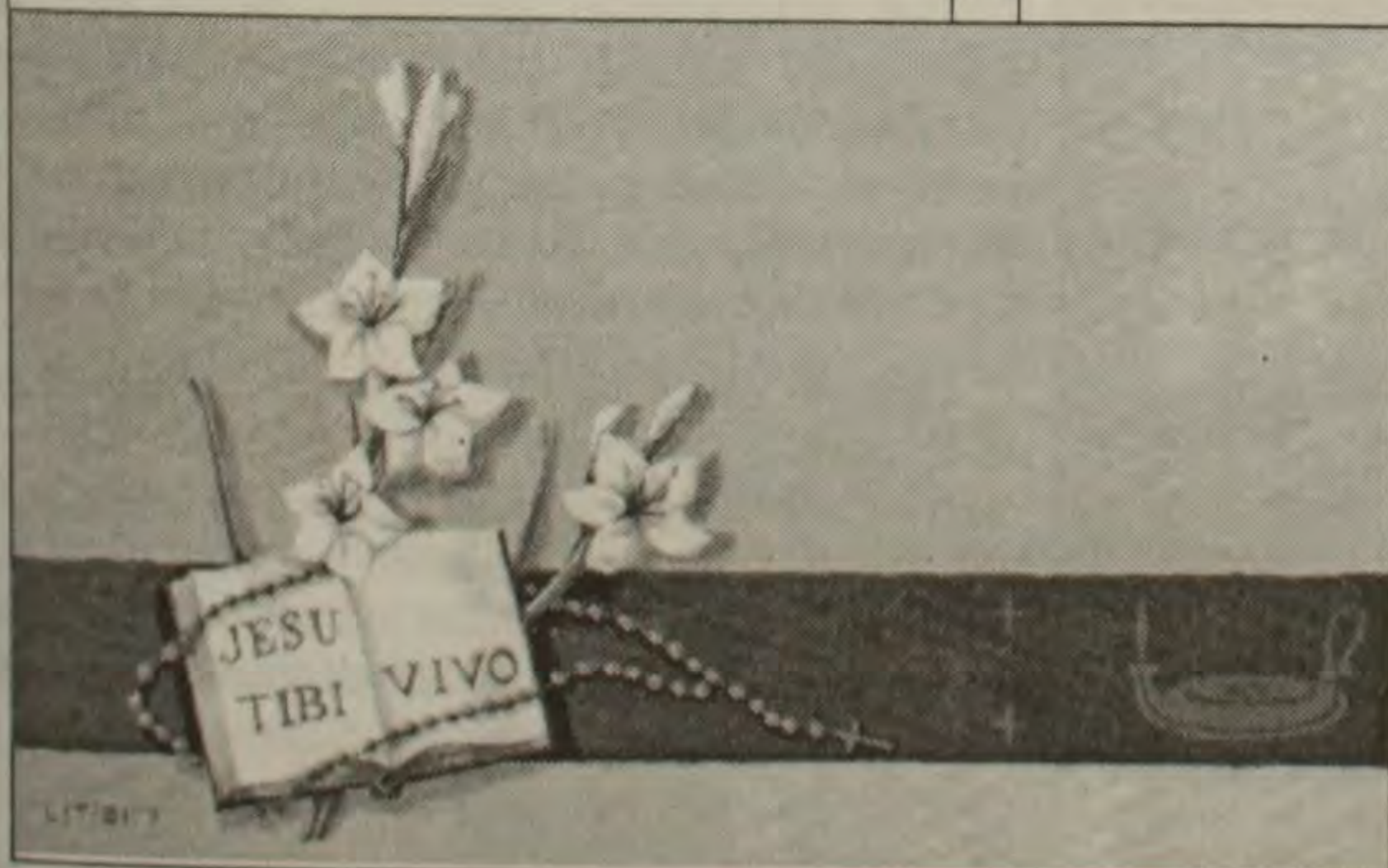
MARIJINE PORUKE MIRA

Na svibanjskoj TM, održanoj 16. 05. predavač mons. Marko Forgić, duhovnik sjemeništa "Paulinum", govorio je na temu "Marijine poruke mira". Dobro pripremljen za govor o miru i našoj dragoj "mami" Mariji, predavač je mlade upoznao s njenim ukazanjima u Lurdu i Fatimi i s porukama koje je ondje uputila. Mladi su pažljivo slušali i nakon predavanja postavili nekoliko pitanja. Svi mi ondje prisutni, vidno zadovoljni i radosni, pomolili smo se Kraljici Mira, duboko vjerujući u čudo po njezinu zagovoru.

Moramo spomenuti da je ova Tribina bila slabije posjećena zbog nesporazuma o vremenu njenog početka. Zbog toga savjetujemo mladima da se o svemu informiraju kod odgovornih organizatora a to su isključivo njihovi predstavnici u TM.

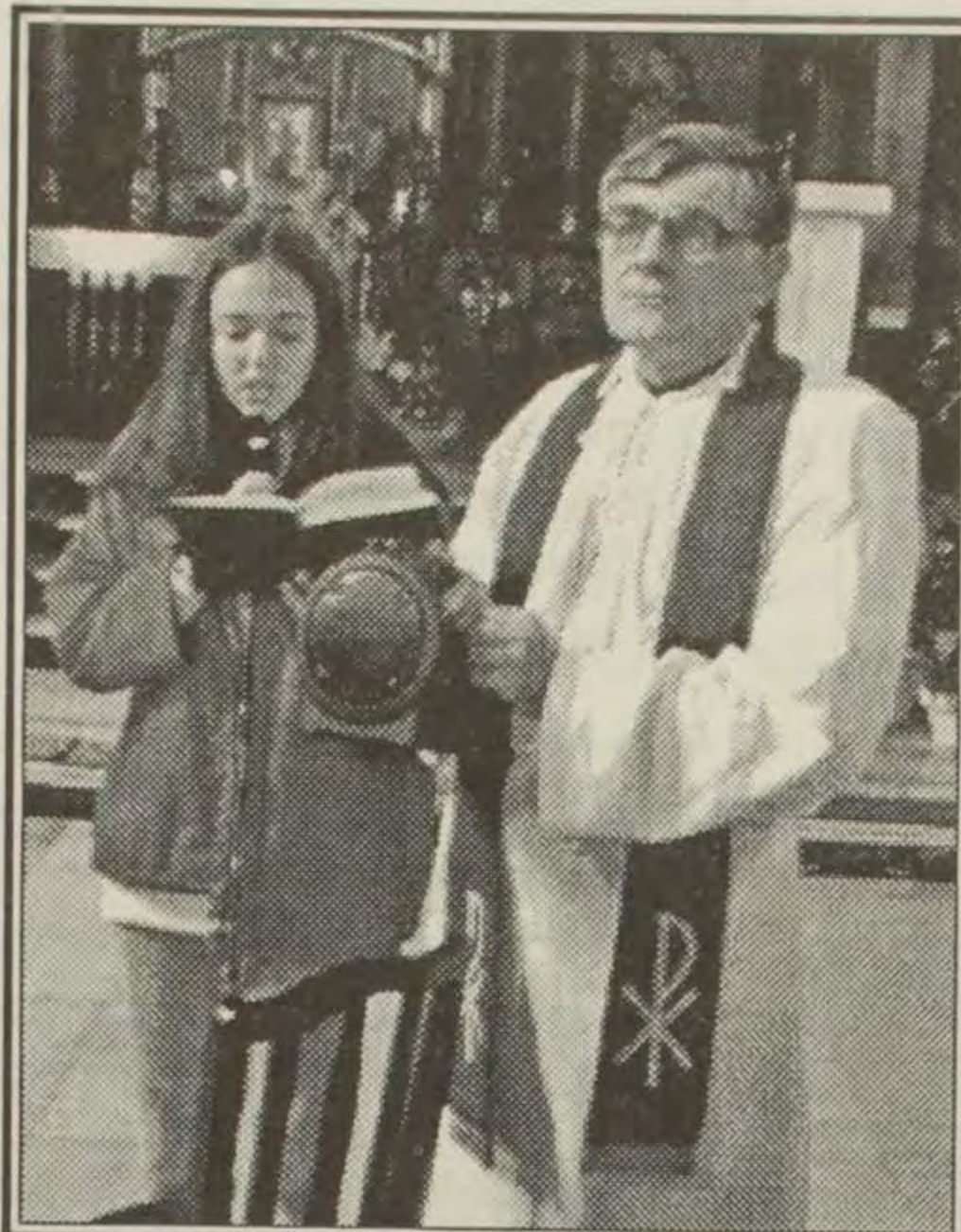
Na kraju Tribine svi mladi su dobili LITANIJE KRALJICI MIRA, koje je s francuskog prevela s. Fides Vidaković.

V. Ivanković

MLADI ZA MIR

Dvije stotine mladih katolika grada Subotice okupilo se u ponedjeljak 3. svibnja u subotičkoj katedrali-bazilici sv. Terezije, na molitvu pod geslom "Mladi za mir". Toga dana trebao je biti održan godišnji susret mladih Subotičke biskupije "Dan mladih '99" u Baču, koji se redovito održava već dvadesetak godina ali je zbog ratnog stanja odgođen. Stoga su se mladi sa svojim biskupom i župnicima okupili u katedrali na molitvu za mir. Mladi iz Tavankuta i Ljutova, zajedno sa župnikom Franjom Ivankovićem došli su na ovaj susret biciklima.

Pokorničko bogoslužje predvodio je katedralni župnik mons. Stjepan Beretić. On je u svom nagovoru mladima, među ostalim, rekao: "Danas treba progovoriti o Božjem milosrđu. Danas treba govoriti o svjetlu, o radosti, o novom životu, a mi ni vode nemamo (bar neki). Trebalo bi govoriti o svjetlu, a ni svjetla nemamo... I katastrofa je to što nema struje. Ali je neka veća nesreća u tome što u našim srcima nema struje. To je nesreća. I sv. Pavao piše nešto što svi znamo. Osjetimo u svojim dušama neku napetost: **Htjeti nam ide ali ne i činiti...** Kad slušaš Božji glas, slatko spavaš i lijepo ti je. Kad živiš po Božjim zapovijedima, sretan si čovjek... Svatko od nas hoće biti dobar, al' nemaš sreće. Oklizneš se i ne ide ti... Radost kršćanska se ne sastoji u tome da kažemo: ja sam pravi, meni ide i htjeti i činiti dobro. Ako se ne možeš radovati tome što činiš dobro, raduj se bar tome što ti je dragi Bog tako prosvijetlio dušu da hoćeš činiti dobro i da ti oprašta..."

Nakon osobne ispovijedi slijedilo je misno slavlje koje je predvodio naš biskup Ivan s nazočnim svećenicima. Misu su prikazali za mlade i za mir u SRJ. Prigodnu propovijed

održao je mr. Andrija Kopilović. On je govorio o otajstvu Boga Oca. Svoju propovijed zaključio je riječima: "Svaka je sv. misa neponovljivi povijesni događaj po kojemu se s desne Očeve sada za nas zauzima Isus, naš brat. Kolika ljepota našeg kršćanstva. Kršćanstvo je zbog toga postalo vjera poslanja. To znači: ako ti Boga zoveš Ocem, onda braću ljude zoveš braćom i oni to jesu. Onda je razlog mira, za koji toliko molimo, za kojim čeznemo i vapijemo upravo u našem poslanju. Biti mirotvorac zato jer smo svi sinovi jednoga Boga. I zato se ne može nikoga mrziti, ni na koga se ne smiješ ljutiti. Kršćanin ne može biti čovjek mržnje, srdžbe i razdora - zato što Boga naziva Ocem, a ljude braćom... Bog me se, jer mi je Otac, nikada ne može odreći. Mogu me ostaviti i otac i majka, i prijatelj me se može odreći, jedino Bog me se ne može odreći... Stoga, nastojmo, kako nas uči veliki biskup Štadler, više ga voljeti nego ga se bojati. Jer ljubav rađa veća djela od straha. Nastojmo Boga sve više zvati Ocem i na temelju toga ljude sve više ljubiti kao braću i sestre, pa ćemo činiti velika djela, veća od Isusovih... Zato danas molimo Oca da učini čudo, da nama, svojoj djeci, pošalje mir. Amen."

Na misi su pjevanje predvodili mladi župe sv. Jurja pod ravnanjem s. Blaženke Rudić.

Željka Zelić

KRIZMANICI - ZRELI KRŠĆANI?!

PEČAT DUHA SVETOGA

Zajedno s krštenjem i euharistijom sakrament Potvrde tvori cjelinu "sakramenata kršćanske inicijacije", jedinstva koje treba čuvati. Po sakramentu Potvrde krštenici se još savršenije vežu uz Crkvu, obdaruju se posebnom jakošću Duha Svetoga te su tako obvezniji kao pravi Kristovi svjedoci da riječju i djelom šire i brane vjeru.

U više navrata Krist je obećao izljev Duha. To je obećanje ostvario ponajprije na dan Vazma i potom na još jasniji način, na dan Pedesetnice.

Da bi se jasnije označio dar Duha Svetoga, vrlo je rano uz polaganje ruke dodano i mazanje mirisnim uljem (krizmom). To mazanje tumači i naziv "kršćanin", što znači pomazanik, izveden iz imena samoga Krista, koga je "Bog pomazao Duhom Svetim" (Dj 10,38).

U obredu Potvrde zapažamo znak POMAZANJA i ono što pomazanje označuje i utiskuje, tj. duhovni PEČAT. Prema biblijskom i starodrevnom simbolizmu POMAZANJE obiluje brojnim značenjima: ulje je znak obilja i radosti, ono čisti (mazanje prije i poslije kupanja) i čini gipkim (mazanje atleta i boraca); znak je ozdravljenja jer liječi udarce i rane. Ono čini da pomazanik zrači: ljepotom, zdravljem i snagom. Potvrđenik ovim pomazanjem prima "biljeg", pečat Duha Svetoga. Pečat je simbol osobe, znak njezina autoriteta, njezina vlasništva nad određenim predmetom. Tako su vojnici bili opečaćeni pečatom svog vojskovođe i robovi pečatom svoga gospodara. Pečat nadalje potvrđuje vjerodostojnost nekog pravnog čina ili neke povelje, što je, u stanovitim uvjetima, čini tajnom.

Kao i krst, kojem je dovršenje, Potvrda se daje samo jednom. Potvrda, naime, utiskuje u dušu neizbrisiv biljeg, "karakter", koji označuje da je Isus Krist kršćanina obilježio pečatom svoga Duha i zaodjenuo ga snagom odozgo da postane njegovim svjedokom.

Izvršni djelatelj Potvrde je biskup. Biskupi su nasljednici apostola koji su primili puninu sakramenta Reda. I stoga, kad oni dijele sakrament Potvrde, to jasno označuje da je učinak sakramenta da one koji ga primaju tješnje sjedine s Crkvom. Uz polaganje ruku i mazanje svetom krizmom djelatelj izgovara riječi: "Primi pečat dara Duha Svetoga".

(Usp. Katekizam Katoličke Crkve, str. 340-348.)

Ovaj broj "Zvonika" izlazi neposredno poslije svetkovine Duhova kada su mnogi naši mladi (a i stariji) primili sakrament Potvrde ili Krizme. Stoga "našu temu" posvećujemo upravo njima, odnosno ovom sakramentu. U prvom dijelu prenosimo crkvenu nauku o sakramentu sv. Potvrde, a u drugom dijelu prenosimo riječi samih krizmanika. Naime, zamolili smo nekolicu kateheta i katehistica da krizmanicima postave pitanje kako su doživjeli svoje krizmanje i kako zamišljaju, nakon krizmanja, svoj budući život kao ljudi i kao kršćani.

Naslov s ? ! je zbog toga što - nažalost - mnogi krizmanici poslije krizmanja očituju da su totalno nezreli kršćani, tj. mnogi prestaju ići čak i na nedjeljnu misu, a o vjeronauku za mlade da i ne govorimo. Voljeli bismo da ovo neke od krizmanika potakne da ne budu takvi!

Krizmanje vanjski sam doživio vrlo lijepo; svjestan sam da sam postao po ovom sakramentu punoljetan kršćanin. Sebe kao kršćanina u budućnosti vidim kao "svjetlo", tj. kao onog tko mora navještat i činiti dobra djela. /Vjekoslav Šarčević/

U nedjelju, 23. 05. primila sam sakrament svete Krizme. Prije nego što sam ušla u crkvu bila sam veoma uzbuđena. Kako se bližio momenat koji sam toliko čekala, moja napetost je rasla. I kada sam najzad pristupila oltaru, biskupu i kad me je krizmao, osjećala sam se ispunjenom. Napetost je nestala a moja duša bila je preporođena. Poslije toga osjećala sam se divno. Ovo je bio najljepši dan u mom životu i mislim da se takav osjećaj nikada neće ponoviti. /Mirjana S./

Veoma sam sretna što sam primila sakrament Potvrde, darove Duha Svetoga. Od toga dana nekako sam još bezbrižnija, još vedrija i još sretnija. Radujem se zbog toga i vjerujem da će mi darovi Duha i u budućnosti pomagati. /K.V./

Kada sam primio pečat Duha Svetoga, imao sam osjećaj kao da lebdim. U tom trenutku sam odlučio da će me Crkva i molitva voditi kroz život, sve do sudnjeg dana. /S.G./

Bez obzira što je vrijeme bilo kišovito i tmurno, što nije bilo struje, meni je bilo lijepo jer me je obasjavala i grijala milost Duha Svetoga. Mislim da će mi milost ovog sakramenta još više učvrstiti vjeru, ufanje i ljubav i željela bih da me njegova milost stalno prati na putu života koji mi je Bog odredio. /Jelena M./

Svoje krizmanje sam doživjela kao veliki događaj u svom životu. Taj dan, kao i svi od tada, ispunjeni su mi srećom i radošću, zadovoljstvom i ljubavlju prema Bogu i bližnjemu. I dalje ću u svom životu nastaviti ići u crkvu i nastojat ću biti primjeren vjernik i čovjek koji će se odlikovati dobročinstvima i pobožnošću. /Isidora/

To je bila nedjelja. Za vrijeme mise nije bilo struje, no ipak sve je završilo lijepo i bila sam veoma sretna. Poslije krizme bila sam na ručku. I to je bio dobar dio ovog slavlja jer sam bila veoma gladna. Poslije još i torta! Pošto sam tri sata stajala u velikim štiklama, bila sam veoma umorna, pa sam dan završila u krevetu, slatkim snom. /M.M. - Maša/

Bila sam uplašena i zbunjena. Kada sam primila sakrament Potvrde, osjećala sam nešto unutar sebe što nikada do sada nisam osjećala... Nadam se da ću ići redovno na vjeronauk i misu. /P.M./

Dok sam primao sakrament svete Krizme nisam ništa osjećao, zbog stalne napetosti da nešto ne pogriješim pri ceremoniji. Tek poslije primanja sv. Krizme počeo sam osjećati kako neki spokoj i sreća prodiru u mene. Od toga dana trudim se da bolje razumijem Božje riječi. /B.A./

Primivši sakrament sv. Potvrde osjećala sam neku puninu. Uvidjela sam da nisam sama. Također sam osjećala u sebi i neku moć koju mi Duh Sveti daruje u svojih sedam darova. Osjećam da sada moram biti još odgovornija i da moram otvoriti svoju dušu za očitovanje darova Duha Svetoga. (J.P.)

"Tradicionalna fotografija" - krizmanici i kumovi župe sv. Roka '99.

KRŠĆANSKA OBITELJ MORA BITI SUPROTNOST DANAŠNJEMU POTROŠAČKOM DRUŠTVU

Ako ostanemo zatočnici lažnog blagostanja, postoji opasnost da se stvore egoistične obitelji, koje neće znati skrbiti za druge, podsjetili su Isabella i Fabio Magatti, roditelji petero djece te voditelji pastorala Obitelji u biskupiji Como, u sklopu trećeg "Tjedna bračne i obiteljske duhovnosti" koji je ovih dana održan u Rimu, na temu "Očevi i majke, budite sveti kao što je svet Otac vaš na nebesima". Na skupu, koji je održan na poticaj Ureda za pastoral obitelji Talijanske biskupske konferencije, dano je više prijedloga za "način obiteljskog života", a kršćanske su obitelji pozvane da na temelju Evanđelja, postanu suprotne današnjemu potrošačkom načinu življenja koji prevladava u zapadnom svijetu. Među ostalim, predavači su istaknuli kako je potrebno da se kršćanske obitelji ne zatvaraju u sebe, već da ostanu u mreži prijateljstva, uzajamnog oslanjanja i većeg zajedništva u sklopu kršćanske zajednice.

Uz zajedništvo, kršćanskim se obiteljima preporuča umjerenost. Umjerenost je život onoga koji je otkrio svoje vlastite granice, znajući tako djelovati u izboru, gdje se upućuje na osobnost održavajući tako bratstvo, milosrđe te duhovni život. Ako ne pomognemo našoj djeci rasti u pravilnoj slobodi u odnosu na materijalna dobra, usvajajući tako jedan skromni i jednostavni život, kako bi oni razumjeli da postoje i siromašni koji traže našu pomoć, pitaju sudionici Tjedna, zaključujući kako u društvenom suživotu kršćanska obitelj mora postati sposobna za temeljno milosrđe te ga promicati. /IKA/

NADBISKUP JURIĆ PREVODIO MISNO SLAVLJE ZA MEĐUNARODNI OBITELJSKI DAN

Međunarodni obiteljski dan, proglašen odlukom Opće skupštine Ujedinjenih naroda, svečanom je koncelebriranom misom proslavljen 15. svibnja u mirovinskom domu "Lovret" u Splitu. Misno slavlje predvodio je splitsko-makarski nadbiskup Ante Jurić. U prigodnoj propovijedi on je istaknuo kako se ljubav u obitelji dokazuje služenjem, a ne egoizmom i natjecanjem tko će više izboriti osobnih prava. U izazovima i poteškoćama bračnog života ljubav je ta koja osigurava postojanost. Žrtva koju moramo prinijeti na oltar naše budućnosti je služenje. Nažalost, čovječanstvo kao da je ustalo protiv Boga stvoritelja, protiv života, odobravajući ubojstvo nevinih, rekao je nadbiskup Jurić. Važnim za obitelj nadbiskup je istaknuo i da u njoj ostanu živjeti njeni najstariji članovi, dokle je to moguće, označivši njihov izlazak iz obitelji opravdanim samo u velikoj nevolji. Takvo obiteljsko zajedništvo pomoći će njenim mladim članovima da uoče prave obiteljske vrijednosti.

Nadbiskup Jurić na kraju je svima zaželio okrepu Isusa Krista u izvršavanju svojeg obiteljskog poslanja te da se natječu u tome kako će pomoći drugima i tako steći Božji blagoslov. /IKA/

Urveduje: **LAZAR NOVAKOVIĆ**
POETSKI KULIAK

Šito Šimun Ćorić je rođen 1. siječnja 1949. u Paoči kod Međugorja. U rodnom mjestu pohađa osnovnu školu, a klasičnu gimnaziju u Dubrovniku. Studira u Sarajevu i Luzernu, gdje diplomira teologiju. Magistrirao je psihologiju u New Yorku, a doktorirao u Zagrebu. Član je Hercegovačke franjevačke provincije. Bavi se glazbenim stvaralaštvom; piše pjesme, studije i drame. Objavljeno mu je više zbirki pjesama: Iseljeničke kiše (1981); Hercegorčina (1985); Od zalogaja zvijezda (1986); Kruh u noći (1990)...

IMA LJUDI

Ima ljudi što čekaju svojih pet minuta.
 Ima ljudi što su pali odmah na početku puta,
 ima ljudi, ima ljudi.

Ima ljudi što pitaju da li ima dana prije noći
 glođu sate da vrijeme krene,
 a ruke daljinama ispružene
 za vjetar se drže.

Ima ljudi što čekaju jedno drugo vrijeme,
 ima ljudi čiji život sveden je na želje,
 ima ljudi, ima ljudi.

Ima ljudi što nikad neće imat svojih pet minuta.
 Ima ljudi što nikad neće doći ni do pola puta,
 ima ljudi, ima ljudi.

DUŽIJANCA

Blagoslov žita na Markov u Maloj Bosni

Po ustaljenom običaju Organizacioni odbor Skupštine općine ovogodišnju proslavu **DUŽIJANCE** je počeo priredbom svečanog blagoslova žita na Markov (*Sv. Marko evanđelista, zaštitnik žitnica i polja, slavi se 25. travnja*), koje je obavljeno na njegov blagdan, na njivi di će se održat velika priredba - TAKMIČENJE RISARA. Ovo je prva u više od dvadeset razni priredbi, kojima se obilježava DUŽIJANCA, jedinstvena proslava žetveni svečanosti Bunjevaca Hrvata, kojom se diče Subotičani.

Blagoslov žita su obavili i u drugim župama di žive zemljoradnici, istina ne sa toliko tušta virnika ko kadkog, jel je skoro pedeset godina zabrane blagoslova žita na njivi imalo za poslidicu da taj običaj na našem prostoru skoro padne u zaborav. Izblidila je kadgodašnja važnost ovog virskog obreda, iako on ima dugačku prošlost: nastao je u Starom viku u onda jednoj od najpoznatiji svitski žitnica, u doli Nila u Egiptu, otaleg se raširio i po drugim kršćanskim zemljama u kojima se odranjiva žito.

Na Markov je i župnik crkve u Maloj Bosni, vlč. Ivan Prčić, u svečanoj svetoj misi pridichio o važnosti običaja, zašto se na Markov blagoslovi žito; zašto se ljudi, a napose zemljoradnici, staraju toliko o odranjivanju žita, ko ni o jednom drugom usivu, a to prate molitvama da njim Bog u tom pomogne. Rad tog se na dobivenom kruvu iz novog žita zafaljuje Bogu i u toliko puta izmoljenoj molitvi: "Oče naš...". Ta se važnost i danas potvrđuje zajedničkom molitvom zafale na svečanoj biskupskoj svetoj misi na Dužijanci.

Posli svete mise vlč. Ivan Prčić je povo prošijun, pridvođen križom, do obližnje žitne njive na kojoj će se obaviti Takmičenje risara, najsloženija priredba u okviru Dužijance. Po oblačnom vrimenu virnici su u prošijunu (*procesiji*) do njive usput izmolili Litanije Svi sveti. Na njivi je župnik pročito evanđelje, molitve i blagoslovio žito, al i druge žitne njive i polja. Želja je Crkve i Organizacionog odbora da se ovaj običaj sačuva i prida pokoljenju koje će nas nasledit.

Ovom blagoslovu žita su bili nazočni: pridstavnici Skupštine općine, članovi Organizacionog odbora, HKC "Bunjevačko kolo", Hrvatskog narodnog saveza i virnici iz župe u Maloj Bosni.

Kadgod su virnici na njivi ispleli vinac od mladog blagoslovljenog žita i kod kuće ga obisili iza svetnjače, di je osto dok ga nije odminio vinac zrilog žita, kojeg je domaćici prido bandaš (*pridvodnik žetelaca*) risara (*žetelaca*) posli uspišno urađenog risa (*žetve*). Danas je taj običaj drukčiji, pa virnici umisto ispletenog vinca ponesu nekoliko strukova mladog žita, koje će iz svetnjače odminit nekoliko vlatova zrilog blagoslovljenog žita, podiljenog virnicima na svečanoj biskupskoj svetoj misi, na zajedničkoj proslavi Dužijance, u nedilju koja prethodi Velikoj Gospojini (*Velika Gospa - Uznesenje Blažene Djevice Marije*).

Važnost ovog blagdana je osim blagoslova žita i da je prva zvanična priredba ovogodišnje DUŽIJANCE, a biće nastavljena nizom priredbi, med kojima je najvažnija zajednička molitva zafale Bogu na uspišno urađenom risu i blagoslov kruva. Mimohod više stotina sudionika priredbe, prid nekoliko desetina hiljada gledača, će pridvoditi bandaš i bandašica da uruče blagoslovljen kruv domaćinu DUŽIJANCE - purgermajstoru (*gradonačelniku*) Subotice. Kruv ispečen iz brašna ovogodišnjeg roda žita je ujedno i potvrda da možemo bit spokojni jel su nam marni zemljoradnici ocigurali kruv - najvažniju ranu.

Blagoslov žita se obavlja vikovima, po ustaljenom virskom obredu, i u nas se ponavlja zadnji godina, al ovogodišnji tribamo zabilužit jel je obavljen u ratnom vrimenu. Današnje stripnje zemljoradnika nisu usmirene samo na to da Bog sačuva žito do vršidbe, već i na to jel je tušta mladi zemljoradnika narukovalo (*očlo u vojsku*) koji stripe dal će moć uraditi taj poso il ko će ji u tom odminit. Današnji ris ne mož otegnit ko kadgodašnji, radi se kombajima (*kombajnima*) i mora se obaviti za vrlo kratko vrime, jel zriilo žito mož ostat na nogama (*nepokošeno*) samo nekoliko dana. Svako odlaganje vršidbe zrilog žita ima za poslidicu njegov nepovratni gubitak. Otaleg briga i napose molitve zemljoradnika, al i ostali virnika, da se i rad ovog sadašnje ratno stanje što prija svrši, da bi se ljudi posvitili svakidašnjim poslovima. Zemljoradnici nuz opstanak brinu i da drugim, svima nama, obezbide "kruv naš svakdašnji...".

Bez obzira na sadašnje stanje Organizacioni odbor DUŽIJANCE se još prija sitve dogovorio sa priduzimljivim ljudima iz Male Bosne, da se u njevom selu održi ovogodišnje takmičenje risara. Ljudi se moraju iz daljeg i unaprid spremat za tu vrlo zahtivnu priredbu, di tušta ljudi ima razna zaduženja, jel je lako kazt, a teško sprovest: na odabranoj njivi jednog dana nema ništa osim nepokošenog žita; drugog dana se prid gledačima nadmiću risari; drugi će pokazt u radu starovinske i već zaboravljene mašine u risu, koje su odminile risare u najtežem poslu - u košenju žita; pokošeno i u snopove svezano žito će svezt (*prinet i sadit*) u kamaru; otaleg će ga ovrć starovinski traktor i kasla (*dreš, vršalica*) - baš onako kako su to naši preci radili prija šezdesetak i više godina unatrag. Trećeg dana na toj njivi će sve bit ko ranije, osim što će bit pokošeno i poslidnje zriilo žito. Cila priredba je obuhvaćena sa tri riči, sve to triba: spremat - uraditi i - raspredit.

Nadamo se da će ovo bezumno ratno stanje svladat pametni ljudi i uspostaviti stanje da nam ovaka sadašnjost ostane prošlost, da ćemo se moć posvititi svakidašnjem poslu, pa će i Organizacioni odbor moć blagovrimeno obaviti sve pripreme koje je predvidio da i ovogodišnja DUŽIJANCA bude uspišna ko prithodne.

Obaško se ističe značaj ovogodišnje DUŽIJANCE: ona je poslidnja u ovom mileniju i rad tog već sad izaziva zanimanje velikog broja štovalaca nigovanja i očuvanja naši narodni običaja.

Alojzije Stantić

Piše: Jakob Pfeifer

"TKO JE NAJVEĆI... NEKA BUDE SLUGA"

(Mt 23,11)

"Tko je najveći među vama, neka vam bude sluga! Tko se uzvisi, bit će ponižen, a tko se ponizi, bit će uzvišen." (Mt 23,11-12)

Na ovu "opomenu" - riječ Isusovu asocirao me je nedavni posjet svetoga oca Ivana Pavla II. državi Rumunjskoj, narodima u toj državi i, ne na posljednjem mjestu, Crkvi - Crkvama u susjednoj nam državi. Državi za koju po "ljudskim" statistikama znamo - kakav je brojčani odnos između pravoslavnih i katoličkih vjernika, osim još prisutnih vjernika različitih provenijencija.

Kakav je suživot imenovanih kršćana i njihovih pastira nije mi dovoljno poznato, ali da je Papa tako lijepo primljen nije mi čudno. Prvo stoga jer on, uvjeren sam, kamo god ide ide u ime Božje, inspiriran i vođen Duhom Svetim; drugo, domaćini pokazaše otvoreno srce i spremnost prihvatiti "lahor" Svetoga Duha.

To je događaj koji je pokazao: "Različiti su dari, a isti Duh; i različite su službe, a isti Gospodin; i različita djelovanja, a isti Bog koji čini sve u svima. A svakomu se daje očitovanje Duha na opću korist." (1 Kor 12)

Trenutak je u ovom i ovakvom razmišljanju da citiram dragog mi brata u Kristu Marka Durića, pravoslavnog vjernika, koji ovako govori o ekumenizmu:

"Moje gledanje na ekumenizam povezano je s Isusovim pozivom na jedinstvo njegovih učenika. Važnost ekumenizma je u promicanju te Isusove želje. Drugim riječima, ekumenizam nam doziva u svijest da trebamo biti jedno u Kristu. Jedinstvo u vjeri, naše zajedništvo u poznavanju i ispovijedanju Sina Božjega temelj je i svrha ekumenizma.

Premda su razlike između dviju Crkava uočljive, one se ipak ne tiču suštine kršćanske vjere. Uostalom, tih je razlika bilo i prije tragičnih doba, a Crkve su ipak živjele u punom zajedništvu. Zajednička kršćanska vjera obvezuje nas da posvuda tražimo ono što nam je zajedničko, a razlike moramo prihvatiti kao bogatstvo i dar Duha." (Mjesečnik ZVONA, 2/1999)

I evo odgovora: *Tko je najveći među vama, neka vam bude sluga!* Imam dojam da svi ljudi koji se dadu voditi Duhom Božjim shvaćaju i nastoje to i pokazati - da, neki to čine svjesno a neki nesvjesno - da ih vodi Duh Božji - Bog, i da je ON među nama i najveći sluga, a mi smo "sluge beskorisne" jer smo učinili i činimo samo ono što smo dužni. (usp. Lk 17,10)

**Teške
prilike
nikada
nije
klonulost
svladala
nego
pouzdanje
u Boga.**

RAZGOVOR S KARDINALOM FRANJOM KUHARIĆEM (2)

NAŠ ODNOS PREMA STARIJIMA

● **A što se tiče odnosa samih vjernika ili Crkve prema starijima... ?**

□ **KUHARIĆ:** Što se tiče Crkve, postavlja se pitanje treba li ona posvetiti više brige starijim ljudima. Neki misle da bi trebala graditi i staračke domove. Pitanje je može li to naša Crkva, ima li sredstva za gradnju i za održavanje domova. U Njemačkoj je Crkva, preko svoga Caritasa, izgradila brojne domove, što je znak brige da što više staraca bude dobro i pažljivo zbrinuto. Ali Crkva u Njemačkoj imala je i financijske mogućnosti za to. S druge strane, dolazili su u Hrvatsku da bi dobili časne sestre za služenje u tim domovima i stotine sestara je otišlo, jer su vjerovali da će one postupati drugačije s tim starim ljudima nego što postupaju ljudi koji rade samo za plaću.

Dakle, važan je motiv. I uopće u odnosu prema čovjeku važan je motiv: Što smatram vrijednim u tom čovjeku i po čemu je on vrijednost, te po čemu zaslužuje poštovanje i pažnju, bio on star ili mlad, dijete ili još nerođena osoba. Mi smo svjesni da čovjek zaslužuje ljubav i pažnju zbog Isusa, koji nam govori: "Što god učiniste jednom od ove moje najmanje braće, meni učiniste." Dakle, Bog se utjelovio da bi se poistovjetio sa svakim čovjekom. Nema većeg niti trajnijeg motiva u odnosima među ljudima od toga vjerničkog znanja da se Isus Krist poistovjećuje s tim starcem ili staricom, s čovjekom uopće. Prema tome, što činim njemu, činim Isusu Kristu. To je ono što Crkva ne samo mora činiti, nego mora i odgajati u tom duhu. Zato i kršćanska obitelj, sva djeca i unuci koji su zaista prožeti vjerom, sigurno se drugačije odnose prema svojim starcima nego što se odnose oni koji te vjere nemaju. Crkva mora odgajati svoje članove u tom duhu da u starim ljudima gledaju samoga Isusa.

● **Je li prošlo vrijeme uspjelo spriječiti Crkvu u nastojanjima oko odgoja u tom duhu?**

□ **KUHARIĆ:** Nije samo komunističko vrijeme razlog lošem odnosu prema starima. Niti u bogatim kapitalističkim zemljama ne nastoje baš jako zadržati svoje starce u obiteljima, nego ih što prije žele smjestiti u domove. Kod nas su i suvremeni uvjeti stanovanja nehumani. U njima nema mjesta ni za djecu, niti za starce. Već kod izgradnje stanova stvara se program i predviđa se mjesto za tri ili četiri osobe. I to je jedan od razloga ili isprika da se stare smješta u domove. Ne mora se uvijek raditi o nepoštivanju ili o pomanjkanju zahvalnosti prema starima u obitelji, nego su uvjeti teški.

● **Jesu li ti i takvi uvjeti razlog ili isprika i za pobačaje?**

□ **KUHARIĆ:** I toga sigurno ima, jer mnogi koji se odlučuju za pobačaj također se opravdavaju stambenom krizom, tjesnoćom stana ili podstanarskim statusom, itd. Ali to ipak ne može i ne smije biti razlog i motiv da se napada nevini ljudski život. Činjenica je da je problem starih u Državi velik. Nedavno je pisalo u novinama da oko 13.000 staraca i starica čeka na smještaj u domu. Neki od njih više nikoga nemaju, ostali su sami i ne mogu više tako živjeti. Svaka župa bi trebala popisati svoje stare, osobito one osamljene. Trebala bi organizirati redovite posjete tim starima. To mogu učiniti njihovi susjedi vjernici ili mladi iz župe. To mora biti organizirano, tako da ti stari osjete da njihova vjernička zajednica misli na njih i da im pomaže, možda i materijalno. Ali za njih je najvažnije da se ne osjete osamljenima, napuštenima, zaboravljenima. To je poslanje Crkve!

(nastavit će se)

"Veritas", br. 4/99/

Piše: Stjepan Beretić

TRAGOM JEDNOG KANONSKOGA POHODA

Subotički župnik fra Jakov Petrik govorio slovački i mađarski

Dok je dekan dužan svake godine pohoditi sve župnike na području dekanata, dotle arhiepiskop svake godine nadzire rad dekana u svome arhiepiskopatu. One godine kad je u župi krizmanje, biskup je dužan pregledati župne knjige, i općenito pastoralni rad župnog svećenstva. Takav se pohod zove kanonski, budući da je određen kanonima Zakonika kanonskoga prava. U Subotičkoj biskupiji postoji obrazac koji je nadležni svećenik dužan ispuniti prije nego što mu dođe dekan, arhiepiskop ili sam biskup u pohod. Kanonski pohodi su se obavljali od najstarijih vremena. Zanimljivo je zaviriti u pastoralno djelovanje subotičkih franjevaca dok su oni upravljali subotičkom župom. U subotičkom arhivu se čuva dokument označen oznakom KÉL. I. Vis. Can. SZABADKA, 1-427. p. (1). Dokument je pisan rukom, na latinskom jeziku, a nosi naslov *Odgovori iz skupine A dani na pitanja budućeg kanonskog pohoda administratora župe u Szent Mariji*. Neki drugi rukopis svjedoči da su odgovori napisani 1729. godine. U prvom paragrafu se govori o župniku. Dok su franjevci upravljali župom, nosili su naslov administratora, tj. upravitelja župe. Te je godine u Subotici upravitelj župe bio pater **Jakov Petrik**. Bilo mu je 50 godina. Na upit kojim se jezikom služi odgovorio je da govori slovački (Slavonica) i mađarski (Hungarica). Do tada je obavljao dužnost upravitelja župe u različitim biskupijama, dok mu je u Subotici to bila prva godina. U samostanu su u to vrijeme prebivali trojica slugu, od kojih su dvojica živjela obiteljskim životom, dok su za potrebe samostana dvije žene u gradu pekly kruh, pa ga donosile u samostan. Iz upraviteljevog odgovora se čini da je bio strog i kao upravitelj župe i kao poglavar. Piše naime: *"Raspri i prepriker nerijetko moram izazvati po dužnosti...ne znam da bih bio težak i omražen"*.

Nadbiskupske okružnice

Dopisivanje između nadbiskupskog ordinarijata i župe nije uvijek bilo neposredno. Tako bi se biskupske okružnice dostavljale dekanu, a dekan ih je davao župnicima na prijepis. Za okružnice je postojala posebna knjiga - zapisnik u koji bi župnik prepisao svaku kružnicu ili naredbu koju je nadbiskup preko dekana slao svojim svećenicima i vjernicima. U toj knjizi su se našli prepisani dokumenti koji su na naslov župe dolazili od samog nadbiskupa, od njegovih vikara, od nadbiskupskog ordinarijata te od dekana (Vice-Archidiaconalia). Franjevci su u Subotici vodili maticu krštenih i krizmanih. No upravitelj župe, pater **Jakov Petrik**, piše da su imena subotičkih krizmanika koji su prošle godine krizmani u Baji ubilježeni u maticu njegove nadbiskupske preuzvišenosti (in Libro suae Archi-Eppalis Excellenitae).

Pravni i katehetski priručnici

Na početku 18. stoljeća župne su knjižnice bile vrlo siromašne. Radi toga su gorljiviji dekani nastojali držati što bogatiju dekanatsku knjižnicu. Takvu je, u prošlom stoljeću doduše, stvorio u Baču bački župnik i dekan **Đuro Balogh (György)** (2). Prema iskazu fra Jakova, franjevački samostan u Subotici je imao više primjeraka Svetoga pisma, pa i sažetaka kanona također u više primjeraka. Ipak, samostan još nije imao cjelovit Zakonik kanonskoga prava. Isto tako je među samostanskim knjigama bilo više primjeraka Rimskoga katekizma Tridentinskog sabora. Vjeronaučnih knjižica samostan ne posjeduje niti za sebe niti za posuđivanje. Kupile bi se te knjižice kad bi se mogle kupiti.

Kako je fra Jakov služio svojim župljanima?

Prostor oko crkve i samostana se, prema mogućnostima, uredno održavao. Rad u mjesnim školama je trebao nadzirati mjesni župnik. Fra **Jakov** je često pohađao školu pa je nadbiskupu mogao dati odgovor, prema kojem i učitelji i učiteljice ispunjavaju svoje dužnosti. Fra **Jakov** je odlukom svojih poglavara bio imenovan gvardijanom, dok mu je upravljanje župe svojom odlukom povjerio nadbiskup. Na upit ima li kapelana, tko je i kakav, te što prima umjesto plaće, fra **Jakov** odgovara: *"Imam kapelane Provincije Presvetoga Spasitelja, koji odgovaraju puku, budući da govore hrvatskim, mađarskim, slovačkim i njemačkim jezikom kad Božju Riječ propovijedaju i kad puku dijele sakramente. Sva im je plaća kod Svevišnjega."* (3) Premda su većinu vjernika subotičke župe sačinjavali Hrvati, na čelo župe je postavljan čovjek koji ne zna hrvatski, te je pastoralna skrb za Hrvate bila oslonjena na kapelane, među kojima je bilo i takvih koji su naučili hrvatski jezik. Župnik je ipak kao Slovak mogao dobro razumjeti vjernike Hrvate, a da je dulje vrijeme ostao u Subotici, vjerojatno bi se dobro služio hrvatskim jezikom. I nadbiskup i Franjevačka provincija su smatrali da je u to vrijeme udovoljeno potrebama subotičkih katolika, dok je gradski magistrat bio često nezadovoljan samo zato što među franjevcima nije bilo dovoljno ljudi koji bi govorili hrvatski (4).

(1) Kalocsai Érseki Levéltár, csomó: Visitatio canonica, Szabadka, 1-427. p., tj. Arhiv Kaločke nadbiskupije, svežanj: Kanonski pohod, Subotica, 1-427. p.

(2) Opaska pisca

(3) Capellanos habeo Provinciae Sami Salvatoris, lingvis Illyrica, Hungarica, Slavonica, Germanica tum Verbi Dei praedicatione, tum Sacramentorum administratione Populo Satisfacientes. Quorum omnium Mercedes apud Altissimum sunt.

(4) Stjepan Beretić, Župnici subotičke župe, Subotička Danica nova, 1998, str. 195-205.

Uređuje: s. Blaženka Rudić

KĆERI MILOSRĐA

Družbu sestara Kćeri Milosrđa Trećeg samostanskog Reda sv. Franje utemeljila je Marija Propetog Isusa Petković 1920. godine u Blatu na otoku Korčuli. Družba se nadahnjuje evanđeoskom ljubavlju kako ju je živio sv. Franjo i preporučivala Majka Utemeljiteljica: "Budite velike u ljubavi!"

O Družbi općenito

Sestre Kćeri Milosrđa su prisutne u Hrvatskoj, Jugoslaviji, Bosni i Hercegovini, Sloveniji, Njemačkoj, Italiji, Kanadi, Argentini, Paragvaju, Čileu i Peruu. Družba broji oko 450 sestara. Vjerska pouka i odgojno obrazovni rad s djecom i mladeži, osobito siromašnom i napuštenom, ima prednost u apostolatu Družbe. Sestre surađuju u župskom apostolatu i u misijskim pothvatima Crkve. Također rade u predškolskim ustanovama, te katehiziraju u osnovnim, srednjim i stručnim školama. Rade u bolnicama i staračkim domovima. Sestre vode i katolička društva i laičke vjerske pokrete.

Dolazak sestara u Suboticu

Kolijevka Družbe, kako je već rečeno, jest mjesto Blato na Korčuli. Sestre su tamo radile u sirotištu. Nakon Prvog svjetskog rata siromaštvo i bijeda su pogodili mnoge, a posebno je teško bilo na otocima. Majka Utemeljiteljica je slala svoje sestre u prošnju, a i sama je to činila. Dolazila je na bogate prostore Slavonije i Bačke. Upućivala je molbe za pomoć mnogim crkvenim i civilnim ustanovama. Tako je postao poznat rad sestara pa je nova Družba dobila ponudu od Ministarstva za zaštitu djece iz Beograda da sestre preuzmu skrbu za dojenčad u domu "Kolevka" u Subotici. Tu su sestre došle 5. srpnja 1923. godine i radile do 1941.

U međuvremenu župnik župe sv. Roka zatražio je dolazak sestara u župu i otvaranje zavoda za djecu i mladež. Nakon dobivanja potrebnih dozvola započela je gradnja. Niknuo je Zavod sv. Terezije od maloga Isusa koji je svečano blagoslovljen i otvoren 30. rujna 1930. godine. Sestre su imale dječje zabavište i konvikt za djevojke. Godine 1937. je otvoreno i sirotište za djecu bez jednog ili oba roditelja. Bili su tu dječaci i djevojčice od 6 do 12 godina.

Godine 1941. otvoreno je Sirotište sv. Antuna u Zagrebačkoj ulici kamo su premještena muška djeca.

Dolaskom nove vlasti, 1946. godine sestrama je zabranjen rad s djecom u zabavištu i konviktu. Sestre su se povukle iz Zagrebačke ulice u svoj samostan i svoj rad usmjerile na organiziranje katoličkih udruženja, a s vremenom su se sve više počele uključivati u župski apostolat.

Sestre Kćeri Milosrđa su najbrojnije u samostanu u Skerlićevoj 4, u župi sv. Roka. Tu živi devet sestara. One služe Bogu i Crkvi molitvom, zajedništvom, trpljenjem. Prisutne su u župskom apostolatu kroz vjersku pouku djece i mladih, sviraju i vode crkveno pjevanje, uređuju i kite crkveni prostor, okupljaju mlade i odrasle na molitvu i susrete, organiziraju različite priredbe. Također se brinu za stare i bolesne osobe.

Aleksandrovo

U župi Marije Majke Crkve djeluju tri sestre. Ispočetka su sestre samo povremeno pružale pomoć župi. Zatim su deset godina provele uz "staru šandorsku crkvu". A od 1982. godine stanuju uz novosagrađenu crkvu. Sestre drže vjeronauk, uređuju i kite crkvu i vode domaćinstvo u župi.

Sombor

U Somboru su Kćeri Milosrđa od 1. studenog 1971. godine. Svoj apostolat započele su u župi sv. Križa i nastavile u župi Presvetog Trojstva. Sada tu djeluju dvije sestre koje vrše orguljašku i sakristansku službu, te vode župno domaćinstvo.

Nove mladice

Sestre su nekada djelovale još u Novom Sadu (30 godina), u Vajskoj (10 godina) u Đurđinu (oko 25 godina). Zbog pomanjkanja sestara ove kuće su se morale zatvoriti. Iz ovih krajeva nikla su mnogobrojna zvanja Družbe.

I danas niče novo sjemenje. Djevojka Jasna je krenula putem nasljedovanja Krista u potpunom predanju. Nadamo se da na tom putu neće biti jedina između tolikih koje Bog i danas zove.

/Podatke dostavila s. M. Imakulata Bajić/

Piše: Josip Pekanović

SVETA MISA ILI EUHARISTIJA?

Čitanje Biblije nasušna je potreba svakog vjernika, pa je i Vaš trud hvale vrijedan. No, kako ste i sami primijetili, "prijateljstvo" s pisanom Božjom porukom znade ponekad staviti čovjeka pred određene poteškoće glede nekog teksta, pojma ili događaja. Dobro bi bilo da se u rukama naših vjernika nađe i poneka lakša knjižica koja nam tumači samu Bibliju i pojedine njezine dijelove. A još bi bolje bilo priključiti se pri župskim zajednicama biblijskim grupama i uz vodstvo svećenika obogaćivati svoj vjerski život na vrelu pisane Božje poruke.

Za većinu današnjih kršćana jedina prigoda da čuju najveštaj Božje riječi jeste nedjeljni susret, kojega mi nazivamo sv. misom. Za ono što se u slavlju sv. mise događa Crkva je oduvijek tvrdila da predstavlja najvažniji, najsnažniji izraz onoga što Crkva jest u sebi i onoga što čini za ljude. Ona je sakrament, što će reći znak Kristove nazočnosti na ovome svijetu i privilegirani prostor u kojem čovjek kuša darove spasenja.

Vaše povezivanje onoga što je sv. misa (Euharistija) danas s onim što je ona bila na samim počecima i pogotovo u prvobitnoj kršćanskoj zajednici je važno i potrebno. Trojica evanđelista: Luka (22,14-20), Marko (14,22-25), Matej (26,26-29) kao i sv. Pavao (1 Kor 11, 23-26) svjedoče nam o ustanovljenju Euharistije (sv. mise) od samog Gospodina Isusa Krista. Svetopisamski nam tekstovi govore i o slavljenju Euharistije u prvim kršćanskim zajednicama. Za vjernike u Jeruzalemu, po mišljenju egzegeta, "lomljenje kruha" znači Euharistiju. I u Korintu sv. Pavao govori o "Gospodnjoj večeri" koja se sastojala od bratske gozbe (agape) i Euharistije gdje je izričito naglašena povijesna veza između toga slavlja i Posljednje večere na kojoj je Krist ustanovio Euharistiju i zapovjedio njezino slavljenje (Dj 20,7-11). U Siriji kršćani se u nedjelju (die Dominica) skupljaju na lomljenje kruha i zahvalu Bogu. Tim obredima izvršuje se žrtva na koju se treba dušom pripraviti i od koje samo kršćani mogu blagovati. Svi ovi obredi nazvani su Euharistijom, a istim nazivom zove se i ono što se kod tih obreda blaguje (usp. Didache).

Iz Svetog pisma i iz Predaje proizlazi, dakle, da je Crkva od samoga početka slavila Euharistiju kao nešto što je Krist ustanovio i zapovjedio da se nastavlja činiti (njemu na spomen). Što se pak tiče samog obreda ili načina na koji je susret proslavljan on nije bio u svim kršćanskim zajednicama istovjetan. Prema Pavlu i Luki Krist je na Posljednjoj večeri najprije imao pashalnu večeru a zatim je ustanovio Euharistiju. To je vjerojatno i glavni razlog zašto kršćani Jeruzalema i Korinta slave Euharistiju i agape.

Među egzegetama, međutim, sve je čvršće uvjerenje da je Krist za Euharistiju upotrijebio obred "lomljenja kruha" što je bio u običaju s blagovanjem vazmenog janjeta, ali je tom obredu dao novi sadržaj izjavom "ovo je tijelo moje". Zatim, Krist je posvetio onaj kalež vina što ga je kao domaćin uzeo u ruke

poslije večere, a koji je bio treći po običaju. Taj je zvan "kalež blagoslovni" ili kalež zahvale. I tom je obredu Krist dao novi sadržaj izjavom: "ovaj je kalež Novi Savez u mojoj krvi...".

Ovo otajstvo naše vjere već od vremena sv. Ignacija Aleksandrijskog (+ 107), nazivamo Euharistijom. Euharistija znači "ZAHVALJIVANJE". Naziv je uzet bilo zbog toga što je Krist prigodom ustanovljenja ovog otajstva "zahvalio" (euharistias), bilo zbog toga što ovim otajstvom daje hvala Bogu.

Drugi naziv za ovo otajstvo je "blagoslov" (eulogia) jer je Gospodin prigodom ustanovljenja Euharistije i "blagoslovio" (eulogeias). Već je u 1. i 2. stoljeću ovim nazivom bio označen čitav žrtveni kult u kršćanskoj religiji i elementi Gospodnje večere. Izrazom eulogia kasnije su označavali kruh koji ne bi

posvetili nego samo blagovali i dijelili ga onima koji nisu primili Euharistiju i slali ga drugim Crkvama u znak jedinstva.

Osim ova dva naziva u prvoj Crkvi je bio u čestoj upotrebi i naziv "lomljenje kruha" (klaris tou artou) koji dolazi od obreda prigodom obavljanja Euharistije (Dj 2,42; 1 Kor 10,16).

Bogatstvo sadržaja ovog otajstva nadahnuo je crkvene oce i pisce da i drugim nazivima nazovu ovo otajstvo. Nazivi za Euharistiju kao žrtvu su: **Gospodnja trpeza, oltarski Sakrament, Euharistijska žrtva, žrtva i misa.**

Nazivi za euharistiju kao hranu su: **Gospodnja večera, pričest, sveta gozba, kruh života, anđeoski kruh, poputbina i sakrament ljubavi.**

A nazivi za stvarnu Kristovu prisutnost u Euharistiji su: **sakrament tijela i krvi Gospodnje, tijelo Kristovo, tijelo Gospodnje, Presveto, božansko otajstvo i sveto otajstvo.**

U našoj sredini, pogotovo u našem vjernom puku, najčešće korišten izraz je **SVETA MISA**. Teolozi, pak, prednost daju nazivu Euharistija i to iz više razloga. Najprije zato što je taj naziv od najstarijih vremena. Zatim, jer se u slavlju ovoga otajstva najsnažnije ističe zahvalnost Bogu za dar žrtve po kojoj se dogodilo spasenje ljudi. I kao treće, teolozi su mišljenja da se tim izrazom na najprikladniji način obuhvaća Kristova žrtva, primjena njezinih plodova na vjernike i Kristova prisutnost u sakramentalnom znaku.

I da zaključimo. Ono bitno što je Isus na Posljednjoj večeri ustanovio te svojim učenicima naložio da čine na njegov spomen do konca svijeta, ostalo je nepromijenjeno do dana današnjeg. No, unutar slavlja ovog otajstva ostaje još dovoljno prostora da se bogatstvom življene vjere i kulturnih vrijednosti Euharistija učini živom i dinamičnom u svakom vremenu.

Biblija mi je draga knjiga, ali je ne razumijem uvijek. Imam dvadeset godina i puna sam pitanja kada čitam Bibliju. Usudujem se, za sada, postaviti samo jedno pitanje i molim vas za odgovor. Sv. Pavao piše da su se prvi kršćani sastajali na molitvu, čitanje Božje riječi i lomljenje kruha. Pretpostavljam da je to sv. misa. Od kada sv. misa ima ovakav oblik kakav susrećemo danas u crkvi? Hvala što ćete mi odgovoriti.

Katica P., Zrenjanin

ISUSOVA ZVONARKA TEZA

U utorak, 11. svibnja u 18 sati Gospodin je s ovoga svijeta pozvao k sebi dugogodišnju zvonarku crkve sv. Roka u Subotici **Tezu Zelić**. Tko je bila ova žena koju smo uvijek sretali ili u crkvi ili oko crkve? Nemamo puno biografskih podataka o njoj. Tek da je rođena u Subotici 1925. godine. Čitav život je živjela skromno. Nikada nisu ni njezini roditelji, ni ona imali vlastitoga doma. Uvijek su bili podstanari. Ipak, imala je ona domove u koje je rado odlazila, u kojima je često pomagala i gdje je dobijala lijepu riječ i kršćansku ljubav i pažnju. No, u jednom je domu Teza od malih nogu najviše voljela boraviti - u crkvi. A kad je prije više od 25 godina preuzela zvonarsku službu u crkvi sv. Roka, onda je praktično stalno bila u crkvi (jedno vrijeme je čak i stanovala u tornju crkve). Devet godina, pak, zahvaljujući dobroti sestara Kćeri Milosrđa, njezin je stalni dom bio u dvorišnoj kućici njihovog samostana u Skerlićevoj 4.

Jednostavan je bio Tezin život. U siromaštvu i skromnosti slavila je Gospodina svojim životom i radom. Zvoneći zvonima naše crkve pozivala je ljude na molitvu i na slavljenje Gospodina. Koliko je puta zvonila za misu. Koliko puta za umiruće sa "cincikom"; kolike je pokojnike ispratila do groba zvoneći za njihove duše... Imala je ona i svojih slabosti, baš kao i svi drugi ljudi, ali uvijek je bila vedra; rado je pričala s ljudima, rado spremala u crkvi i oko crkve; često se borila s djecom potičući ih na pristojno ponašanje oko crkve ili moleći da ne bacaju smeće... Zbog toga su joj se neki rugali i ismijavali je... No, ona je bila ustrajna.

Bila je Teza i trećoredica i član molitvene zajednice Krv Kristove u našoj župi.

Sada je prešla u vječnost da ondje, u zajedništvu sa svim anđelima i svetima, zauvijek slavi Gospodina i uživa milinu njegove blizine.

Župnik, časne sestre, članovi Pastoralnog vijeća, župski zbor, mnogi župljani i njezini dobročinitelji priredili su joj svečani sprovod iz kapele sv. Ane na Kerskom groblju. Dobri ljudi su joj i grobnicu ustupili. Svi koji su bili na sprovodu su bili "njezini", jer rodbine nije imala, zato je onima koje je svaki dan susretala, koje je voljela i koji su nju voljeli, znala često ponavljati: "Ja nikoga nemam. Vi ste mi najrođeniji." Mnogi su plakali, kao da im je umro netko najrođeniji. "Zaslужila je to Teza", mnogi su rekli poslije.

Sv. misa zadušnica na šest nedjelja za Tezu bit će u crkvi sv. Roka, u petak, 25. 06. 1999. godine u 18,30 sati.

Zahvaljujem svima koji su umjesto cvijeća dali svoj prilog za popravak krova naše crkve i za troškove sprovoda. Gospodin svima obilno uzvratio svojim milostima.

Župnik

Draga naša Tezo!

Okupili smo se tužni oko tebe.
Tvojim Kerčanima sad je bolna duša,
Prazna nam je crkva i ulice kerske
Jer nam nema više našega Tezuša.

Bila si zvonarka dugi niz godina,
Zvoneći zvonima na molitvu zvala,
Hodajuć po kiši, oluji i snijegu
Za Crkvu si život Bogu žrtvovala.

Život ti je bio pun tuge i boli.
Ostala si sama bez ikoga svoga,
Nigdje ništa nisi na svijetu imala,
Samo žarku ljubav i vjeru u Boga.

Naš župnik i časne brinuli se za Te!
Časne sestre su te bolesnu dvorile.
Na mrtvome času kraj tebe su stale
i za tvoju dušu Bogu se molile.

Isus te pozvao sa ovoga svijeta
Da ti tešku bolest i sve patnje skрати.
Anđeli će tvoju dušu k Bogu dići,
Pred tebe će doći i nebeska Mati.

Pođi, draga Tezo, na vječni počinak,
Cijeli svoj si život Isusu svom dala.
Pratit će te naše pjesme i molitve;
Za sve što si župi učinila, najljepše ti,
naša Tezo, hvala!

Đula Milodanović

ČOVJEK NA DOBRU GLASU

Na petu Uskrsnu nedjelju slušali smo u svojim zajednicama o izboru prvih sedam đakona u Crkvi. Bili su to muševci na dobru glasu. Vjerujem da takvih ljudi ima i danas i to u svakoj našoj kršćanskoj zajednici.

Jednog od njih, **+ Franju Firanja**, Gospodin je pozvao k sebi 30. travnja 1999. godine.

Franjo se rodio 9. 09. 1906. godine u Somboru, na Nenadić salašima. Vrlo rano, sa četiri godine ostaje bez majke, otac nestaje u olujama Prvog svjetskog rata. Franjo je odgojen kršćanski i iskreno je prihvatio katoličku vjeru. U braku s Etelkom Reksa proživio je pedeset i šest godina. Doživio je vidjeti svoju unučad i prauučad...

Somborski vjernici se sjećaju Franje kao vrijednog i marljivog sakristana u župi Presvetog Trojstva. U crkvenoj službi proveo je preko trideset godina i otišao u zasluženu mirovinu.

Franjo je svakodnevno, kad god je mogao, dolazio u župnu crkvu sv. Križa. Pristupao je sakramentu pomirenja i hranio se kruhom nebeskim.

Kada je bio shrvan bolešću, posjetio sam ga. Rado je primio sakramente utjehe - bolesničko pomazanje, pomirenje, euharistiju. Dirljivo je bilo njegovo priznanje: "Ja sam Crkvu uvijek volio." S mirom i nadom je izrekao i ovu istinu: "Svatko mora nositi svoj križ."

Od zemnih ostataka časnog starca Franje oprostili smo se 1. svibnja, na groblju sv. Roka u Somboru. Sprovodne obrede predvodio je župnik Lazar Novaković, uz asistenciju dekana vlč. Josipa Pekanovića i sjemeništara Zlatka Pletikosića.

L. N.

Kafana - "Dukat"

Subotica, Preradovićeva 4
(u Bunjevačkom kolu)
Tel: (024) 30-136

Organizira: svadbe, rođendanska slavlja,
bankete i dr.

Svakog dana: MENI RUČKOVI

Nedjeljom: "BUNJEVAČKA UŽNA"

Posebno se preporučamo za organiziranje "Poduša"

Radno vrijeme: od 12 - 22 sata,
nedjeljom od 12 - 16 sati,
ponedjeljkom zatvoreno

vl. Jakov Letović

NAMA JE DOVOLJNO DA ZNATE ZA NAS...

FUNERO

PRIVATNO POGREBNO PREDUZEĆE

- SUBOTICA, Karađorđev put 2.
Telefon (danonoćno): 024 / 55-44-33
- BAJMOK, JNA 3 (u evečari "MARIŠKA")
Telefon (danonoćno): 762-024
- PALIĆ, Jo Lajosa 18 (u evečari "ORHIDEJA")
Telefon: 752-759
- HORGOS, Borisa Kidriča 7
Telefon (danonoćno): 792-202
- NOVI KNEŽEVAC, Maršala Tita 16
Telefon 0230 / 83 - 417

Poljoprivredna apoteka

AgriS
Subotica

Nudimo vam

- sredstva za zaštitu bilja
- sjemensku robu
- primamo narudžbe za rasad:
paradajza paprike iz
hibridnog sjemena
- dajemo besplatne stručne
savjete

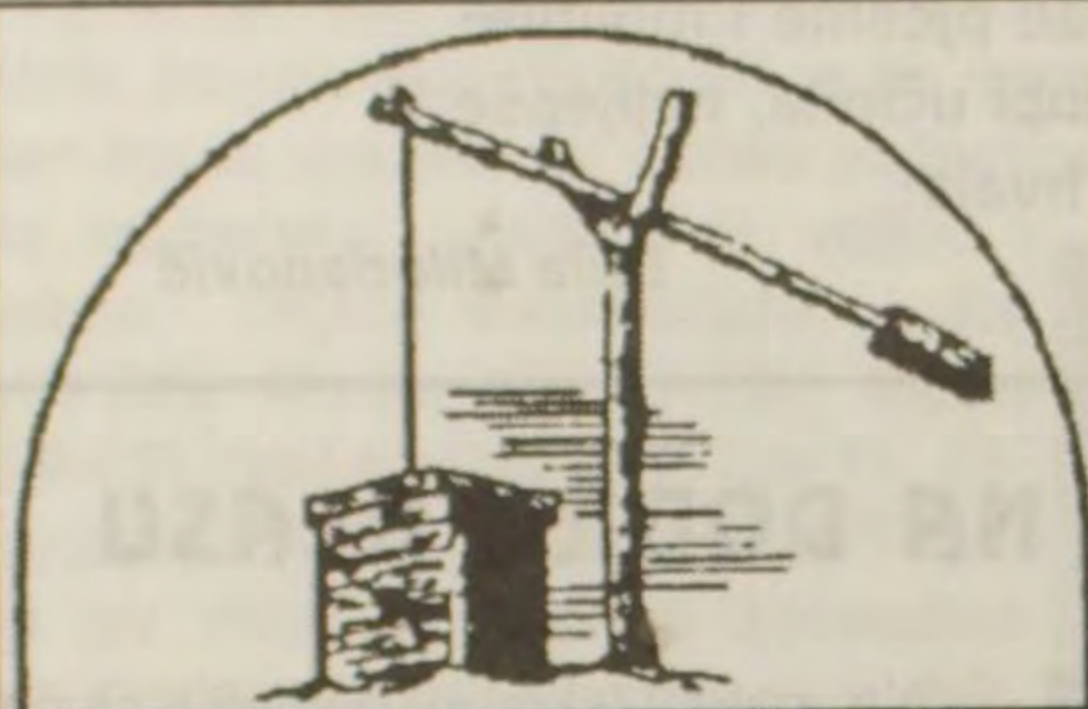
Radno vrijeme od 8 do 19 sati, a subotom od 8 do 12 sati

Prešernova ulica 37 (kod crkve sv. Jurja), Tel/fax: 556-228

BOG LJUBI

VESELA DAROVATELJA

G. BLAŠKO GABRIĆ I ŠTAMPARIJA "GLOBUS"
DAROVALI SU KUNSTDRUCK PAPIR ZA KORICE "ZVONIKA"
DO KRAJA 1999. GODINE!
TOPLO ZAHVALJUJEMO!

SALAŠ
ZEMLJORADNIČKA ZADRUGA

Tel: (024) 566 - 577

Posjetite
knjižaru
i papirnicu

MAPA 5

u Štrosmajerovoj
ulici u Subotici!

Tel/fax: 21-311

Možete nam pisati i na
E-mail adresu:
zvonik@tippnet.co.yu

- Privatni apartmani
- Izleti brodom
- Rezervacije cijele godine
- Najniže cijene usluga

VLADO TUMBAS

- suradnik turističke agencije -

tel / fax: + 381 24 556 247
mobitel: + 36 309 287 011

INTERNET

www.
TippNet
.co.yu

provider

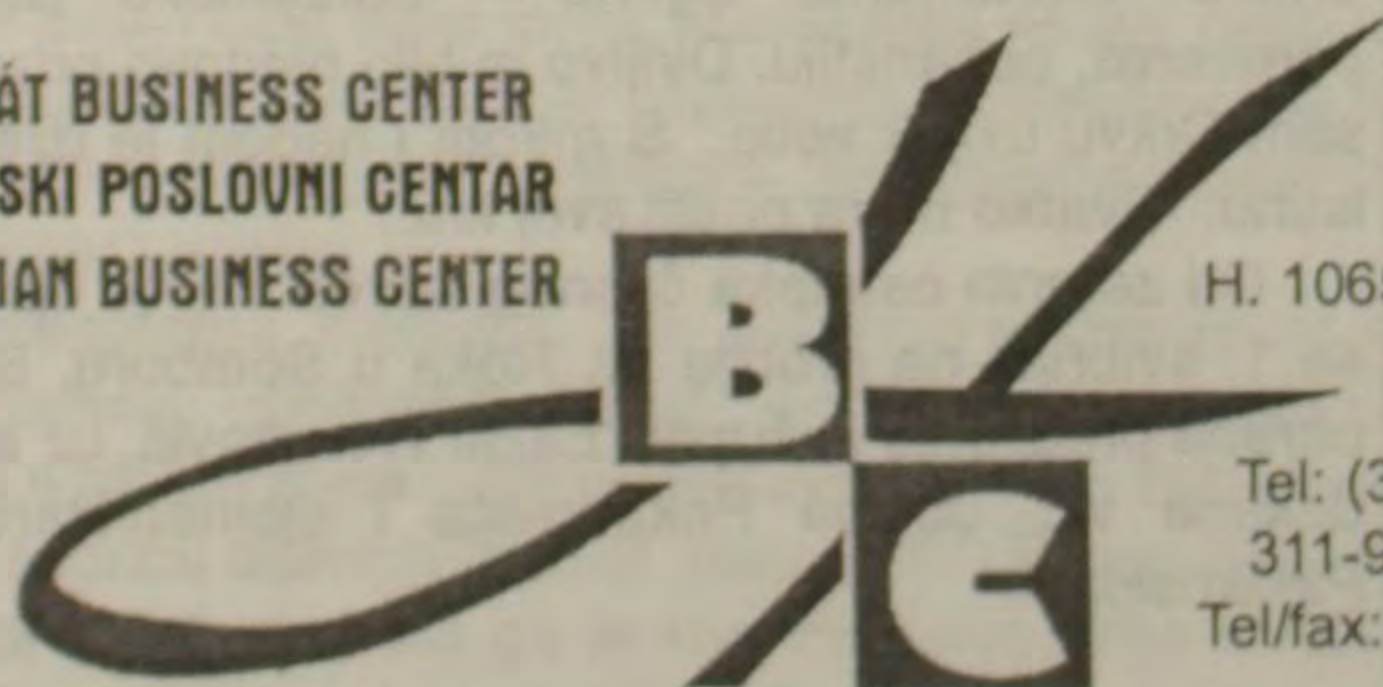
U SUBOTICI

- 30 ulaznih linija na 654-321
- 128K zemaljskog linka
512K sopstvenog
satelitskog linka

555 765
Braće Jugovića br. 5.
Subotica

**ČITAJTE I ŠIRITE
ZVONIK**

HORVAT BUSINESS CENTER
HRVATSKI POSLOVNI CENTAR
CROATIAN BUSINESS CENTER

Nagymező u. 49.
H. 1065 Budapest P.f. 468

Tel: (36-1) 269-1301,
311-9200, 353-1501
Tel/fax: (36-1) 269-1300

BANE.
...uvek, kada počnete lepce stvari.

PRODAJEMO UNIVER, MEDIJAPAN, RADNE PLOČE,
ŠARKE ("LAMA"-SLOVENIJA) I SAV OSTALI PRIBOR ZA STOLARE,
PLOČICE, SANITARIJU I KOMPLETNI GRADEVINSKI MATERIJAL.

24000 SUBOTICA, Batinska 34, Tel/fax: 024/ 501-100, Tel: 024/ 501-107

BLAGDAN SV. ANTUNA U FRANJEVAČKOJ CRKVI U SUBOTICI

12. 06. u 18 sati: misa za bolesnike

13. 06.

* 8,30: svečana koncelebrirana sv. misa na hrvatskom jeziku koju predvodi subotički biskup mons. dr. Ivan Péntzes

* u 10 sati: svečana koncelebrirana sv. misa na mađarskom jeziku (predvodi i propovijeda Ehmanna Imre)

* u 18 sati: sv. misa s blagoslovom djece i ljljana

Sombor-Karmel
23. i 24. 06.

DAN O. GERARDA TOME STANTIĆA

O načinu ovogodišnje proslave ovoga dana župnici će obavijestiti svoje vjernike naknadno

Subotica

PROŠTENJE NA BAJSKOM GROBLJU

Dopuštenjem subotičkog biskupa mons. dr. Jánoša Péntzesa prošle godine je obilježeno prvo proštenje na subotičkom Bajskom groblju. Zaštitnici Bajskog groblja su apostolski prvaci: sveti Petar i Pavao. A proštenje će se slaviti svake godine u subotu uoči Petrova. Najprikladnije mjesto za slavlje svete mise na otvorenom nalazi se pred kapelom obitelji Kopilović (nekadašnja kapela obitelji Antunović).

- U subotu 26. lipnja u 8 sati bit će svečana sveta misa na mađarskom,

- u 9 sati na hrvatskom jeziku.

Za tu zgodu Odbor Bajskoga groblja Crkvene općine

svete Terezije u Subotici poziva sve one čiji rođaci počivaju u Bajskom groblju, ali i one koji žele iskazati počast svojim najuglednijim pokojnim sugrađanima da dođu na proštenje.

JOŠ O PROSLAVI DUHOVA

PRIMILI SMO DUHA SVETOG

U župi sv. Roka u Subotici krizmanici su devet dana prije krizme svaki dan dolazili na svibanjsku pobožnost i molili krunicu za mir u našoj zemlji i u cijelom svijetu. Na sv. misi krizmanici su čitali Božju riječ i molitve vjernika, a zatim su ostajali na vjeronauku s vlč. Andrijom, a on ih je poučavao o Duhu Svetom kojeg će primiti na blagdan Duhova.

Krizma je najljepši sakrament jer nam tada Isus daje Duha Svetog, a Duh Sveti sedam darova. Apostoli su slavili i hvalili Boga propovijedajući svemu svijetu riječ Božju, a mi - ovogodišnji krizmanici - na dan Duhova bili smo nalik apostolima za vrijeme sv. mise jer smo slavili Boga moleći i pjevajući. Na svakom od nas se vidio osmeh na licu jer smo primili Duha Svetoga u svoje srce. Na kraju sv. mise u crkvi i oko nje bilo je puno radosti. Ovom prilikom želim pozdraviti sve krizmanike iz našega grada i

iz drugih župa naše biskupije. Voljela bih kad bismo svi još više svojim riječima i djelima širili i čuvali našu vjeru. A budućim krizmanicima poručujem da se već sada pripremaju za taj veliki i, kako kaže naš župnik, "najmoćniji" događaj života - primanje Duha Svetoga i njegovih darova.

Ljubica Crnković

GLOBUS

Vlasnik:
Blaško Gabrić

ŠTAMPARIJA BRZE USLUGE

24000 SUBOTICA, Otmara Majera 10, Tel./fax: (024) 551-202, 553-142

ŠTAMPAMO ZA VAS BRZO, KVALITETNO I JEFTINO:

EKOLOŠKI CENTAR „GLOBUS“

- Vizit karte
- Plakate
- Kataloge
- Obrasce
- Prospekte
- Nalepnice
- Knjige
- Novine
- Pozivnice
- Kartonsku ambalažu
- Papirnu ambalažu
- Ostalu robu po narudžbi

Vrši uzgajanje raznih sadnica. U svom proizvodnom programu ima: hrast, piramidalni hrast, piramidalnu topolu, belu brezu, lipu, jorgovan, gelegunju, dud, tuju i više vrsta živih ograda.

ORGANIZUJTE SE

i ulepšajte vašu okolinu mladim sadnicama.

ZVONIK, Katolički list (mjesečnik). Izdaje: Rimokatolički župni ured sv. Roka, 24000 SUBOTICA, Ivana Milutinovića 52. Telefon: 024/554-896; E-mail: zvonik@tippnet.co.yu. Uredničko vijeće: Andrija Anišić - glavni i odgovorni urednik; Franjo Ivanković - zamjenik glavnog i odgovornog urednika; mr. Ervin Čeliković - tehnički urednik; Katarina Čeliković - lektor i korektor; Bernarda Kopunović - korektor; Cecilija Milanković - vinjete; Josip Anišić, Željko Augustinov, Stjepan Beretić, Marko Forgić, Bela Gabrić, Josip Ivanković, Elizabeta Kesler, Andrija Kopilović, Grgo Kujundžić, o. Mato Miloš, Lazar Novaković, Ivan Piuković, Blaženka Piuković, s. Blaženka Rudić, i Branko Vaci; Alojzije Stantić i s. Silvana Milan - marketing; Uredništvo stranica mladih: Vesna Ivanković, Dijana Šarčević, Ivana Lazić, Ladislav Huska, Marina Kujundžić, Svetlana Sudarević, Željka Zelić. List je registriran u Ministarstvu za informacije Republike Srbije, broj: 632-1093/94-03, 20.10. 1994. Tisak: Štamparija "GLOBUS", Otmara Majera 10, Subotica, Tel.: 024/551-202.

DUHOVSKI OBIČAJI - KRALJICE I KIĆENJE ZOVOM

Hvala Bogu, ni rat nije spriječio naše odvažne male KRALJICE da "ljeljaju" i ovih Duhova. I to je plod Duha Svetoga, sigurno. Prave, duhovne i kulturne vrijednosti su neuništive. Stoga ovdje objavljujemo slike kerskih, šandorskih i tavankutskih kraljica. A tu su i "zovom" nakićene kuće...

U prošlom broju već smo pisali o kraljičkim pismama. Sada se podsjećamo što znači običaj "kićenja zovom".

"Duhovski običaji počinju u predvečerje blagdana, kad mladež trga grančice ZOVE (bazge) kojima će u rano nedjeljno jutro okititi prozore, vrata ("vrataca") i kapije svojih bunjevačkih kuća u naseljima, a na salašima također sve prozore i vrata

ne samo stambene zgrade, nego kokošinjca, volarice, svinjca, ambara i čardaka... Valjda je u tome sačuvan drevni slavenski običaj kao spomen na zajedništvo prije razlaza. Sličan je običaj u Poljaka, koji Duhove nazivaju Zelenim blagdanom." /Ante Sekulić/

Za "kićenje zovom" ima još tumačenja. Po prastarom vjerovanju miris zove je "tjerao" zle duhove od "nakićenih kuća". A u kršćanskom smislu, zovom nakićena kuća označuje da u njoj stanuje kršćanska obitelj koja slavi Duha ili kuću i obitelj na koju je sišao Duh Sveti ili, pak, označava Duhu Svetom kuću na koju treba sići.

Tavankutske kraljice '99.

Kerske kraljice '99. - detalj

Šandorske kraljice već sedam godina vesele Šandorčane

Ivan Prčić - Tavankut

PROCVATALA ZOVA

(odlomak)

Procvatala zova
Procvatala zova - Ljeljo
Na prvi dan D'ova
Na prvi dan D'ova - Ljeljo
Nakitila grane
Nakitila grane - Ljeljo
Prije zore rane
Prije zore rane - Ljeljo

Malo zove i na bunar - da voda bude pitka

